

Valtuuskunta 23.5.2024

Kokoustiedot

Aika Torstai 23.5.2024 klo 10.04-14.38
Paikka Kuntatalo, Toinen linja 14, Helsinki.

Kokousohjelma

Klo			
9.30-	Ilmoittautuminen ja tulokahvi		luentosalin aula
10.00	Kokouksen avaus <i>valtuuskunnan puheenjohtaja Daniel Sazonov</i> Kokousasioiden 1 § – 5 § käsittely		luentosali
12.30	Lounas		Kuntatalon ravintola
13.30	Valtuustoryhmien kokoukset Seuraavat kokoushuoneet on varattu ryhmäkokouksia varten:		
	Kok.	B 3.8	3. kerros
	SDP	B 3.6	3. kerros
	Kesk.	B 3.4	3. kerros
	PS	B 3.3	3. kerros
	Vihr.	B 3.2	3. kerros
	Vas.	B 3.1	3. kerros
	RKP	A 3.2	3. kerros
	KD	A 3.3	3. kerros
	Ahvenanmaa	A 3.4	3.kerros
14.15	Ryhmien puheenjohtajien välinen neuvottelu	B 3.5	3. kerros
14.30	Kokous jatkuu Kokousasioiden käsittely jatkuu, 6 § - 16 §		luentosali
15.30	Kokouksen päättäminen Ei iltatilaisuutta.		

Valtuuskunta 23.5.2024

Osanottajaluettelo

Helsingin vaalipiiri

Karhuvaara Arja	Kok.
Muurinen Seija	Kok.
Sazonov Daniel	Kok.
Jalovaara Ville	SDP
Raatikainen Mika, vj.	PS
Arhinmäki Paavo	Vas.
Månsson Björn	RKP

Uudenmaan vaalipiiri

Lehmuskallio Paula, vj.	Kok.
Räf Marika	Kok.
Pentikäinen Aulikki	SDP
Valtonen Mikko	SDP
Suhonen Otto, vj.	Kesk.
Koponen Ari	PS, poistui klo 12.00
Juvonen Arja, vj	PS
Nevanlinna Risto	Vihr.
Walls Anders	RKP

Varsinais-Suomen vaalipiiri

Mikkola Mari	Kok.
Ruohonen Sini	Kok.
Koivusalo Mari-Elina	SDP
Rantala Jukka	Kesk.
Pilpola Juhani, vj.	PS
Heino Sini, vj.	Vihr.
Kauppinen Jenni	Vas.

Satakunnan vaalipiiri

Kaski Bia	Kok.
Jokinen-Anttila Leena	SDP
Riuttamäki Ilkka	PS
Ranne Kaarina	Vihr.

Hämeen vaalipiiri

Lehkonen Helena	Kok.
Tiippana Risto	Kok.
Lehtimäki Kirsi	SDP
Palo Petri	PS
Saari Hannele	KD

Pirkanmaan vaalipiiri

Andersson Jari	Kok.
Jarva Marko	Kok., poistui klo 14.30
Ala-Herttuala Marika	SDP
Karisalmi Leevi	SDP
Kymäläinen Sami	PS
Huhtala Anita	Vihr.
Lehtonen Anneli	Vas.

Valtuuskunta 23.5.2024

Kaakkois-Suomen vaalipiiri

Melkko Sari	SDP
Repo Hannu	SDP
Valkeapää Lassi	Kesk.
Visunen Kirsi	PS

Savo-Karjalan vaalipiiri

Hjälmi Heli	Kok.
Kaartinen Tiina	SDP
Kämäräinen Matti	Kesk.
Markkanen Sallamaarit	Kesk.
Mara Outi	PS

Vaasan vaalipiiri

Heinonen Marko	Kok.
Lehtimäki Esko	Kesk.
Rautiola Piia	Kesk.
Mäkynen Jukka	PS
Antfolk Henrik	RKP
Ruotsala Aki	KD

Keski-Suomen vaalipiiri

Koikkalainen Emilia	Kok., poistui klo 14.00
Rantanen Piritta	SDP
Könttä Joonas	Kesk., poistui klo 13.30
Kuorelahti-Juntunen Pulmu	Vih.

Oulun vaalipiiri

Hänninen Juha	Kok., poistui klo 11.45
Määttä Piia	Kesk.
Poukkula Pekka, vj.	Kesk.
Vehkaperä Mirja	Kesk.
Moilanen Ahti	PS
Kortelainen Miikka	Vas.

Lapin vaalipiiri

Salmela Mirva	Kesk.
Ojala-Niemelä Johanna	SDP
Keränen Pertti	Vas.

Valtuuskunta 23.5.2024

Kuntaliiton hallitus

Varsinaiset jäsenet

Lyly Lauri, pj.	SDP
Vuornos Henrik, I vpj.	Kok.
Rossi Markku, II vpj.	Kesk.
Ahola Lotta	Kok.
Johansson Johan	RKP
Kankaanniemi Toimi	PS
Korhonen Martti	Vas.
Lehtosalo-Lönnberg Eevakaisa	Kesk.
Lumela Meri	Vihr.
Nahkuri Miia	SDP
Pentikäinen Pia	PS
Räsänen Joona	SDP
Sauri Pekka	Vihr.

Varajäsenet

Alatalo Juuso	SDP
Brännkärr Malin	RKP
Häggman Johanna	Kesk.
Jalonen Vesa	Kesk.
Kataja Sampsa	Kok.
Kaunistola Mari	Kok.
Lintula Tiia	Vihr.
Valtanen Pirkko	SDP
Vierunen Maarit	Kok.
Virsunen Jussi	Kok.
Väätäinen Tuula	SDP
Ylhäinen Taito	PS

Muut läsnäolijat

Karhunen Minna
Reina Timo
Tainio Hanna
Stenman Ulf
Martikainen Katriina

toimitusjohtaja
varatoimitusjohtaja
varatoimitusjohtaja
johtaja, ruotsinkieliset asiat
valtuuskunnan sihteeri, juristi

Valtuuskunta 23.5.2024

Asiat

- 1 Kokouksen avaus
- 2 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
- 3 Pöytäkirjan tarkastajien valinta
- 4 Esityslistan hyväksyminen
- 5 Päätösasioiden esittely ja ajankohtaiskatsaus
- 6 Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätös vuodelta 2023
- 7 Kuntaliiton vuosikertomus 2023
- 8 Neuvottelukuntien toimintakertomukset 2023
- 9 Ruotsinkielisen neuvottelukunnan kokoonpanon täydentäminen
- 10 Muutokset Suomen Kuntaliitto ry:n sääntöihin sekä valtuuskunnan vaalijärjestykseen ja työjärjestykseen
- 11 Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenmaksu vuonna 2025
- 12 Vaalivalmistelutoimikunnan asettaminen
- 13 Vaalilautakunnan asettaminen
- 14 Seuraava kokous
- 15 Muut asiat
- 16 Kokouksen päättäminen

Valtuuskunta 23.5.2024

1

Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avaa valtuuskunnan kokouksen.

Ehdotus

Todetaan.

Päätös

Merkittiin pöytäkirjaan, että puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.04.

Valtuuskunta 23.5.2024

2 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Liite 1, 2 § Allekirjoitettu osanottajaluettelo

Kuntaliiton sääntöjen 18 §:n mukaan valtuuskunta kokoontuu varsinaiseen kokoukseensa kahdesti vuodessa, kevätkokoukseen maaliskuu-heinäkuussa ja syyskokoukseen syys-joulukuussa hallituksen määräämänä aikana ja paikassa.

Kuntaliiton hallitus on 25.4.2024 kokouksessaan kutsunut valtuuskunnan koolle kevätkokoukseen 23.5.2024 Kuntatalolle, Toinen linja 14, Helsinki.

Kutsu valtuuskunnan kokoukseen on lähetettävä kullekin jäsenelle tämän ilmoittamaan osoitteeseen kirjeellä tai sähköisesti vähintään kymmenen päivää ennen kokousta. Kutsuun on mahdollisuuksien mukaan liitettävä esityslista. Jos kokoukseen voidaan osallistua myös postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla, tästä on mainittava kokouskutsussa. Kokouskutsussa on lisäksi mainittava, jos kokoukseen postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla osallistuvan jäsenen puhevallan käyttäminen on rajoitettua.

Kutsu lähetetään viimeistään 13.5.2024.

Edelleen mainitun sääntökohdan nojalla valtuuskunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä.

Ehdotus

Todetaan, että tähän valtuuskunnan kokoukseen osallistuvat valtuuskunnan jäsenet ja varajäsenet sekä muut läsnäolijat allekirjoitetun osanottajalistan mukaisesti.

Samalla todetaan, että kokous on kutsuttu koolle laillisesti ja että se on päätösvaltainen.

Päätös

Todettiin, että tähän valtuuskunnan kokoukseen osallistuvat valtuuskunnan jäsenet ja varajäsenet sekä muut läsnäolijat allekirjoitetun osanottajalistan mukaisesti.

Samalla todettiin, että kokous on kutsuttu koolle laillisesti ja että se on päätösvaltainen, sillä valtuuskunnan jäseniä ja varajäseniä oli paikalla 58.

Valtuuskunta 23.5.2024

3

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Valtuuskunnan työjärjestyksen 16 §:ssä todetaan, että valtuuskunnan pöytäkirjan allekirjoittavat puheenjohtaja ja sihteeri. Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksessa valittua valtuuskunnan jäsentä.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan kaksi jäsentä aakkosjärjestyksen mukaisesti, kuitenkin siten, että pöytäkirjan tarkastajat eivät edusta samaa puoluetta.

Ehdotus

Valtuuskunta päättää, että pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan valtuuskunnan jäsenet Marko Heino, PS ja Anita Huhtala, Vihr.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Leena Jokinen-Anttila, SDP ja Anita Huhtala, Vihr.

Valtuuskunta 23.5.2024

4

Esityslistan hyväksyminen

Ehdotus	Valtuuskunta hyväksyy kokouksen esityslistan muutoksitta/seuraavin muutoksin:
Päätös	Valtuuskunta hyväksyi kokouksen esityslistan seuraavin muutoksin: - ryhmien puheenjohtajien välinen neuvottelu klo 14.15- kokous jatkuu klo 14.30.

Valtuuskunta 23.5.2024

5

Päätösasioiden esittely ja ajankohtaiskatsaus

Muutokset Suomen Kuntaliitto ry:n sääntöihin
Elina Liippola, talousjohtaja

Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätös vuodelta 2023
Elina Liippola, talousjohtaja

Kuntaliiton vuosikertomus 2023
Hanna Kaukopuro-Klemetti, viestintäpäällikkö

Edunvalvonnan ajankohtaiskatsaus
Minna Karhunen, toimitusjohtaja

Keskustelu

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin esittelyt tiedoksi.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kokoustauko valtuuskuntaryhmien ryhmäkokousten sekä valtuuskuntaryhmien puheenjohtajien välisen neuvottelun vuoksi alkoi klo 12.11.

Valtuuskunta 23.5.2024

6

Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2023

Liite 1, 6 § Kuntaliiton tilinpäätös ja toimintakertomus 2023
Liite 2, 6 § Suomen Kuntaliitto ry tilintarkastuskertomus 2023
Liite 3, 6 § Tilintarkastuskertomuksen allekirjoitusliite

Kuntaliiton sääntöjen mukaan yhdistyksen tilit päätetään kalenterivuosittein. Niiden samoin kuin muiden yhdistyksen hallintoa ja taloudenpitoa koskevien asiakirjojen on oltava valmiina tilintarkastajan tarkistettavaksi huhtikuun 20. päivään mennessä.

Edelleen sääntöjen mukaan valtuuskunnan tehtävänä on kevätkokouksessaan hyväksyä hallituksen kertomus yhdistyksen toiminnasta edellisellä vuonna samoin kuin vahvistaa yhdistyksen tilinpäätös saatuaan asiasta tilintarkastajan lausunnon.

Kuntaliitto-konsernin 2023 alijäämä on 634 582 euroa (v. 2022: -1 382 353 euroa) ja Kuntaliiton (emoyhdistys) alijäämä 9 615 134 euroa (v. 2022: +833 392).

Konsernitaseen loppusumma on 137 161 807 euroa (v. 2022: 156 739 126) ja Kuntaliiton (emoyhdistys) taseen loppusumma on 108 523 543 euroa (v. 2022: 133 418 876).

Liitteenä olevan Suomen Kuntaliiton (emoyhdistys) vuoden 2023 tilinpäätöksen keskeisiä lukuja ovat:

<i>1000 euroa</i>	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2023	Tilinpäätös 2022
Varsinainen toiminta			
Tuotot	5.339	3.619	5.192
Kulut	-20.375	-22.613	-26.096
Kulujäämä	-15.036	-18.994	-20.904
Varainhankinta	12.426	12.701	18.675
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	-7.005	4.450	3.062
Tilikauden tulos	-9.615	-1.843	833

Luvut ovat tilintarkastettuja.

Esityslistan liitteenä on ehdotus Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätökseksi ja toimintakertomukseksi vuodelta 2023.

Ehdotus

Valtuuskunta päättää

1. merkitä tiedoksi liitteenä 2, 6 § olevan tilintarkastuskertomuksen
2. vahvistaa esityslistan liitteen 1, 6 § mukaisen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2023 ja

Valtuuskunta 23.5.2024

3. että Suomen Kuntaliiton vuoden 2023 tilikauden alijäämä 9.615.134,38 euroa kirjataan Edellisten tilikausien ylijäämä -tilille liiton oman pääoman vähennykseksi ja
4. vastuuvapauden myöntämisestä vuodelta 2023 liiton hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Päätös

Merkittiin pöytäkirjaan, että kokoustuolta palattiin klo 14.31. Valtuuskunnan jäseniä ja varajäseniä oli paikalla 61, joten todettiin kokouksen olevan edelleen päätösvaltainen.

Valtuuskunta päätti

1. merkitä tiedoksi liitteenä 2, 6 § olevan tilintarkastuskertomuksen
2. vahvistaa esityslistan liitteen 1, 6 § mukaisen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2023 ja
3. että Suomen Kuntaliiton vuoden 2023 tilikauden alijäämä 9.615.134,38 euroa kirjataan Edellisten tilikausien ylijäämä -tilille liiton oman pääoman vähennykseksi ja
4. myöntää vastuuvapauden vuodelta 2023 liiton hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Valtuuskunta 23.5.2024

7

Kuntaliiton vuosikertomus 2023

Liite 1, 7 § Suomen Kuntaliiton vuosikertomus 2023

Vuosikertomuksessa on esitelty liiton toimintaa ja toiminnan tuloksia vuonna 2023.

Ehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Valtuuskunta 23.5.2024

8
Neuvottelukuntien toimintakertomukset 2023

Liite 1, 8 § Pienten kuntien neuvottelukunnan toimintakertomus 2023
Liite 2, 8 § Ruotsinkielisen neuvottelukunnan toimintakertomus 2023

Hallituksen hyväksymän neuvottelukuntien toimitäännön mukaan neuvottelukunnan on laadittava vuosittain toimintakertomus.

Valtuuskunta on asettanut seuraavat neuvottelukunnat:

- Pienten kuntien neuvottelukunta
- Ruotsinkielinen neuvottelukunta

Neuvottelukuntien toimintakertomukset vuodelta 2023 ovat tämän esityslistan liitteinä.

Ehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Valtuuskunta 23.5.2024

9

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan kokoonpanon täydentäminen

Kuntaliiton valtuuskunta on kokouksessaan 17.2.2022 asettanut ruotsinkielisen neuvottelukunnan toimikaudeksi 2022-2025.

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan varajäsen Anne-Mie Ranta on menettänyt. Anne-Mie Rannan kotikunta oli Kruunupyy ja hän edusti RKP:tä. Anne-Mie Ranta oli Christoffer Ingon henkilökohtainen varajäsen.

Neuvottelukuntien toimisäännön 3 §:n mukaan ruotsinkieliseen neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja 13 jäsentä. Kullekin neuvottelukuntaan kuuluvalla valitaan henkilökohtainen varajäsen. Jäseniä valittaessa on noudatettava periaatetta, jonka mukaan neuvottelukunnan kokoonpanossa otetaan huomioon vain tähän kieliryhmään kuuluvien saama ääniosuus ruotsin- ja kaksikielisissä kunnissa. Vähintään yhden jäsenen ja hänen varajäsenensä tulee edustaa Ahvenanmaan maakunnan kuntia.

Kuntaliiton sääntöjen 17 §:n mukaan valtuuskunta asettaa ruotsinkielisen neuvottelukunnan. Sääntöjen 12 §:n mukaan muun muassa ruotsinkielisen neuvottelukunnan jäseniä valittaessa noudatetaan tasa-arvolain vaatimuksia.

Ehdotus

Valtuuskunta valitsee Maria Tokoun Christoffer Ingon henkilökohtaiseksi varajäseneksi ruotsinkieliseen neuvottelukuntaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Maria Tokou edustaa RKP:tä ja hänen kotikuntansa on Kruunupyy.

Päätös

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Valtuuskunta 23.5.2024

10

Muutokset Suomen Kuntaliitto ry:n sääntöihin sekä valtuuskunnan vaalijärjestykseen ja työjärjestykseen

Liite 1, 10 § Suomen Kuntaliitto ry:n ennakkotarkastetut säännöt
Liite 2, 10 § Valtuuskunnan äänestys- ja vaalijärjestysluonnos
Liite 3, 10 § Valtuuskunnan työjärjestysluonnos
Liite 4, 10 § Kuntaliiton nykyiset säännöt ja muutosehdotukset sääntöihin rinnakkain

Kuntaliiton edellinen isohko sääntömuutos on tehty vuonna 2019 ja vuonna 2020 sääntöihin tehtiin teknisluonteisia muutoksia.

Nykyistä sääntömuutosta on valmistellut työryhmä, johon on kuulunut talousjohtaja Elina Liippola, johtava juristi Ida Sulin, juristi Katriina Martikainen, hallintoasiantuntija Nina Eriksson ja ulkopuolisena asiantuntijana OTL Juha Viertola.

Keskeisimmät sääntömuutosehdotukset ovat:

- yhdistyksen vieraskielisten nimien muutos
- paluu Kuntapäiviin ("jäsenkokous"), jossa valitaan valtuuskunta
- valtuuskunnan vaalitapa
 - listavaali
 - myös kunnilla oikeus asettaa ehdokkaita
- valtuuskunnan koon pienentäminen
- pienten kuntien neuvottelukunnan lakkauttaminen
- jäsenmaksun asukaslukuun perustuvan osan alennusprosentin muuttaminen
- Ahvenanmaan kuntien jäsenmaksun alennuksen poistaminen
- Kunta- ja hyvinvointialueuetyönantajat KT:tä koskevien viittausten poistaminen
- valtuuskunnan ja Kuntapäivien etäkokousmahdollisuuden lisääminen

Sääntömuutoksien lisäksi työryhmä on päivittänyt valtuuskunnan äänestys- ja vaalijärjestyksen sekä työjärjestyksen sekä laatinnut luonnoksen Kuntapäivien (jäsenkokouksen) työjärjestykseksi.

Valtuuskunnan äänestys- ja vaalijärjestykseen ehdotetaan jäsenkokouksen järjestämiseen, jäsenten ääni- ja osallistujamääriin Kuntapäiville ja ehdokasasetteluun liittyviä muutoksia sekä täsmennyksiä nykyiseen äänestys- ja vaalijärjestykseen. Lisäksi ehdotetaan perustettavaksi vaalilautakunta ja vaalivalmistelutoimikunta.

Hallituksen käsittelyn jälkeen säännöt on lähetetty Patentti- ja rekisterihallitukseen (PRH) ennakkotarkastusta varten. Ennakkotarkastettuja sääntöjä voidaan sen jälkeen, kun valtuuskunta on ne hyväksynyt välittömästi noudattaa yhdistyksen sisäisessä toiminnassa, jos näin päätetään.

Suomen Kuntaliitto ry:n säännöt on ennakkotarkastettu 11.3.2024. Sääntöjen ennakkotarkastuksen jälkeen niissä on huomattu olevan muutamia kirjoitus- ja lyöntivirheitä, jotka PRH on sittemmin pyynnöstä oikaissut. Oikaistut ennakkotarkastetut säännöt ovat esityslistan liitteenä 1, 10 §.

Valtuuskunta 23.5.2024

Ehdotus

Valtuuskunta

- hyväksyy liitteen 1, 10 § mukaiset muutokset Suomen Kuntaliitto ry:n sääntöihin,
- päättää, että muutettuja sääntöjä noudatetaan hyväksymisen jälkeen yhdistyksen sisäisessä toiminnassa välittömästi, vaikka muutosta ei vielä ole merkitty yhdistysrekisteriin ja
- hyväksyy liitteen 2, 10 § mukaisen valtuuskunnan äänestys- ja vaalijärjestyksen sekä liitteen 3, 10 § mukaisen valtuuskunnan työjärjestyksen.

Päätös

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että tämä pykälä tarkastettiin jo kokouksessa.

Valtuuskunta 23.5.2024

11

Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenmaksu vuonna 2025

Kuntaliiton tulojen suurimman osan muodostavat kuntien jäsenmaksut. Muutettujen sääntöjen 9 §:n mukaan varsinaisen jäsenen jäsenmaksu muodostuu jo aiemmin noudatetun käytännön kaltaisesti kahdesta osasta.

Kolme neljäsosaa varsinaisen jäsenen jäsenmaksusta kerätään asukasluvun perusteella ja yksi neljäsosa maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen perusteella, kuitenkin niin, että yli 20 000 asukkaan menevältä osalta on kunnan asukasperusteinen jäsenmaksu 40 prosentilla alennettu ja, jos jäsenkunnan maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen määrä asukasta kohti ylittää kaikkien jäsenkuntien keskimääräisten maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen määrän asukasta kohti, alennetaan maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaaviin verotettaviin tuloihin perustuvaa kunnan jäsenmaksuosuutta keskiarvon ylittävältä osalta 25 prosentilla.

Jäsenmaksu on suoritettava vuosittain maaliskuun 1. päivään mennessä, ellei valtuuskunta toisin määrää.

Suomen Kuntaliitto ry:n vuoden 2025 jäsenmaksuna esitetään perittäväksi kunnilta liitolle varsinaisten jäsenten jäsenmaksuja yhteensä 12 miljoonaa euroa.

Ehdotus

Valtuuskunta edellyttäen, että se on aiemmin hyväksynyt Kuntaliiton muutetut säännöt, päättää

- vahvistaa sääntöjen 9 §:n mukaisesti liiton jäsenmaksun suuruudeksi 12 miljoonaa euroa vuonna 2025 ja todeta, että liiton sääntöjen mukaan jäsenmaksu on suoritettava maaliskuun 1. päivään 2025 mennessä.

Päätös

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Valtuuskunta 23.5.2024

12

Vaalivalmistelutoimikunnan asettaminen

Kuntaliiton valtuuskunnan on määrä hyväksyä Kuntaliiton muutetut säännöt, valtuuskunnan uusi äänestys- ja vaalijärjestys sekä valtuuskunnan uusi työjärjestys kevätkokouksessaan 23.5.2024. Säännöt ovat ennakkotarkastetut. Valtuuskunnan on myös määrä päättää, että muutettuja sääntöjä noudatetaan hyväksymisen jälkeen yhdistyksen sisäisessä toiminnassa välittömästi.

Muutettujen sääntöjen 18 §:n mukaan valtuuskunta asettaa ja nimeää vaalivalmistelutoimikunnan, jonka tehtävänä on tehdä Kuntapäiville ehdotus valtuuskuntaan valittavista jäsenistä ja heidän henkilökohtaisista varajäsenistään.

Vaalivalmistelutoimikuntaan valitaan puheenjohtaja ja niin monta jäsentä, että kukin valtuuskunnassa edustettuna oleva ryhmä voi ehdottaa siihen edustajan ja varaedustajan.

Vaalivalmistelutoimikunnan ja seuraavassa asiakohdassa asetettavan vaalilautakunnan asettamisen myötä valtuuskunnan 17.2.2022 entisten sääntöjen 13 §:n mukaisesti asettama vaalilautakunta lakkautetaan.

Muutettujen sääntöjen 21 §:n mukaan valtuuskunta päättää hallituksen ja muiden toimielinten palkkioista ja muista korvauksista.

Ehdotus

Valtuuskunta, edellyttäen, että se on hyväksynyt Kuntaliiton muutetut säännöt, päättää asettaa ja nimetä vaalivalmistelutoimikunnan valtuuskunnan ryhmien tekemien ehdotusten mukaisesti:

Varsinainen jäsen

Henkilökohtainen varajäsen

Samalla valtuuskunta päättää nimetä jäsenistä vaalivalmistelutoimikunnan puheenjohtajan.

Valtuuskunta päättää vaalivalmistelutoimikunnan kokouspalkkioista seuraavasti:

Puheenjohtajan kokouspalkkio on 300 euroa/kokous.
Jäsenen ja varajäsenen kokouspalkkio on 200 euroa/kokous.

Etäkokouksesta maksetaan kokouspalkkio edellä olevan mukaisesti. Sähköpostikokouksesta ei makseta kokouspalkkiota.

Kokouspalkkiosta voi myös halutessaan luopua. Tällöin asiasta ilmoitetaan kokoussihteerille.

Päätös

Valtuuskunta päätti asettaa ja nimetä vaalivalmistelutoimikunnan valtuuskunnan ryhmien tekemien ehdotusten mukaisesti:

Varsinainen jäsen

Henkilökohtainen varajäsen

Timo Elo, pj.
Kimi Uosukainen
Pauliina Maukonen
Marko Koskinen
Sarianna Mankki
Juuso Aromaa
Christoffer Hällfors
Mikko Rekimies

Joel Elmaci
Tuuri Pekka
Juha Isoaho
Kai Karhukorpi
Risto Kankaanpää
Vesa Takaluoma
Maria Grundström
Ismo Portin
Kok.
SDP
Kesk.
PS
Vihr.
Vas.
RKP
KD

Valtuuskunta 23.5.2024

Samalla valtuuskunta päätti nimetä Timo Elon (Kok.) vaalivalmistelutoimikunnan puheenjohtajaksi.

Valtuuskunta päätti vaalivalmistelutoimikunnan kokouspalkkioista seuraavasti:

Puheenjohtajan kokouspalkkio on 300 euroa/kokous.
Jäsenen ja varajäsenen kokouspalkkio on 200 euroa/kokous.

Etäkokouksesta maksetaan kokouspalkkio edellä olevan mukaisesti.
Sähköpostikokouksesta ei makseta kokouspalkkiota.

Kokouspalkkiosta voi myös halutessaan luopua. Tällöin asiasta ilmoitetaan kokoussihteerille.

Valtuuskunta 23.5.2024

13

Vaalilautakunnan asettaminen

Kuntaliiton valtuuskunnan on määrä hyväksyä Kuntaliiton muutetut säännöt, valtuuskunnan uusi äänestys- ja vaalijärjestys sekä valtuuskunnan uusi työjärjestys kevätkokouksessaan 23.5.2024. Säännöt ovat ennakkotarkastetut. Valtuuskunnan on myös määrä päättää, että muutettuja sääntöjä noudatetaan hyväksymisen jälkeen yhdistyksen sisäisessä toiminnassa välittömästi.

Muutettujen sääntöjen 17 §:n mukaan valtuuskunta asettaa ja nimeää vaalilautakunnan, jonka tehtävänä on muun muassa ohjeistaa valtuuskunnan vaali, vahvistaa ehdokaslistat valtuuskunnan vaalia varten ja vahvistaa valtuuskunnan vaalin tulos. Vaalilautakunnan tehtävistä määrätään tarkemmin valtuuskunnan äänestys- ja vaalijärjestyksessä.

Vaalilautakuntaan nimetään 3-5 jäsentä, jotka valitsevat keskuudestaan vaalilautakunnan puheenjohtajan. Vaalilautakunta kutsuu itselleen sihteerin ja muun tarvittavan henkilöstön.

Valtuuskunnan äänestys- ja vaalijärjestyksen 10 §:n mukaan vaalilautakunnan toimikausi jatkuu siihen asti, kun uusi vaalilautakunta on asetettu. Vaalilautakunnan jäsen, joka on asetettu ehdokkaaksi valtuuskunnan vaalissa, ei voi osallistua vaalilautakunnan työskentelyyn kyseisissä vaaleissa.

Vaalilautakunnan tehtävänä on sen lisäksi mitä muualla äänestys- ja vaalijärjestyksessä määrätään:

- ohjeistaa valtuuskunnan vaali
- valmistella valtuuskunnan vaali
- tarkastaa ehdokaslistat
- vahvistaa vaalipiirikohtaiset ehdokaslistat valtuuskunnan vaalia varten
- vahvistaa valtuuskunnan vaalin tulos
- muut tehtävät, jotka liittyvät vaalin järjestämiseen.

Muutettujen sääntöjen 21 §:n mukaan valtuuskunta päättää hallituksen ja muiden toimielinten palkkioista ja muista korvauksista.

Vaalilautakuntaan on käytännön syistä tarkoitus valita Kuntaliiton palveluksessa olevia henkilöitä. Tästä syystä vaalilautakunnan jäsenille ei ole tarkoitus maksaa kokouspalkkiota.

Ehdotus

Valtuuskunta, edellyttäen, että se on hyväksynyt Kuntaliiton muutetut säännöt, päättää asettaa vaalilautakunnan ja nimetä vaalilautakuntaan seuraavat jäsenet:

Kuntaliiton johtava juristi Ida Sulin,
Kuntaliiton juristi Katriina Martikainen,
Kuntaliiton hallintoasiantuntija Nina Eriksson sekä
myöhemmin rekrytoitava projektihenkilö.

Valtuuskunta päättää vaalilautakunnan kokouspalkkioista seuraavasti: vaalilautakunnan jäsenille ei makseta kokouspalkkioita.

Päätös

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Valtuuskunta 23.5.2024

14

Seuraava kokous

Kuntaliiton sääntöjen 22 §:n mukaan valtuuskunta kokoontuu varsinaiseen kokoukseen kahdesti vuodessa, kevätkokoukseen maaliskuu-heinäkuussa ja syyskokoukseen syys-joulukuussa hallituksen määräämänä aikana ja paikassa.

Kuntaliiton hallitus on vuoden 2024 kokousaikataulun hyväksyessään päättänyt, että valtuuskunnan syyskokous on 28.-29.11.2024.

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Valtuuskunta 23.5.2024

15
Muut asiat

Todettiin, että muita asioita ei ollut.

16
Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.38.

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja

Sihteeri

Daniel Sazonov

Katriina Martikainen

Käsitellyt asiat

1 - 16 §

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka

Allekirjoitus

Leena Jokinen-Anttila

Anita Huhtala

SUOMEN KUNTALIITTO RY

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS

1.1. – 31.12.2023

	sivu no
Toimintakertomus	1 - 3
Tuloslaskelma	4
Tase	5-6
Rahoituslaskelma	7
Konsernin tuloslaskelma	8
Konsernin tase	9-10
Konsernin rahoituslaskelma	11
Liitetiedot	12-20
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset	21
Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	22

Liitteet:
budjettivertailu

Tämä tilinpäätös on säilytettävä 31.12.2033 asti.

Osoite Toinen linja 14
 00530 HELSINKI

Y-tunnus 0926151-4
Kotipaikka Helsinki

Suomen Kuntaliitto -konsernin tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

Suomen Kuntaliitto ry:n (Y-tunnus 0926151-4) konsernitiilinpäätökseen sisältyy Kuntaliiton oman lisäksi KL-Kuntahankinnat Oy:n sekä Kuntaliiton omistaman Kuntaliitto Holding -konsernin tilinpäätökset. Kuntaliitto omistaa Hansel Oy:stä 35% ja Inservio Oy:stä 33,3%, näitä yhtiöitä ei ole yhdistely konsernitiilinpäätökseen osakkuusyhtiöaseman vuoksi. Kuntaliiton toimintaa on selvitetty vuosikertomuksessa erikseen ja toiminnasta on lisäksi annettu erillinen raportti valtuuskunnalle.

Suomen Kuntaliitto ry:n (emoyhdistys) tilinpäätös

Kuntaliiton tilinpäätöksen tulos on -9 615 134,38 euroa alijäämäinen.

	2023	2022
	(1000 euroa)	(1000 euroa)
Tulos		
Tilikauden ali-/ylijäämä (konserni)	-635	-1.382
Suomen Kuntaliitto ry:n tilikauden ali-/ylijäämä, (emoyhdistys)	-9.615	833
Tytäryhtiöiden jakamat osingot		
KL- Kuntahankinnat Oy	3.500	4.000
Kuntaliitto Holding Oy	1.000	0
FCG	1.050	0
Yhteensä	5.550	4.000
Liikevaihto		
Varsinainen toiminta (konserni)	8.157	9.080
Suomen Kuntaliitto ry (emoyhdistys)	5.339	5.192
Varainhankinta (emoyhdistys)	12.426	18.675
Taseet		
Taseen loppusumma (konserni)	137.162	156.791
Suomen Kuntaliitto ry (emoyhdistys)	108.524	133.419
Henkilökunta (keskimäärin)		
Henkilökunta (konserni)	708	781
Henkilökunta (Kuntaliitto)	133	196
Henkilökunta (tytäryhtiöt)	575	585

Liiton sijoitus- ja rahoitustoiminta on -7004 894,20 euroa alijäämäinen. Kuntaliiton varainhankinta perustuu sääntöjen mukaiseen ja valtuuskunnan hyväksymään jäsenmaksuun, jonka suuruus on 11 999 999,93 euroa. Kuntayhtymät maksoivat lisäksi jäsenmaksurahoitteista palvelua vastaavista palveluista erillistä palvelumaksua, jonka suuruus on 425 741,51 euroa.

Muutokset konsernirakenteessa

Kuntaliitto Holding Oy:n omistaman FCG:n tytäryhtiön FCG Smart Transportation Oy:n liiketoiminta myytiin tammikuussa 020202 Palvelut Oy:lle. Lokakuussa FCG Smart Transportation Oy sulautui emoyhtiöön. Syksyllä 2022 hankittu MDI Public Oy sulautui emoyhtiöön toukokuussa. Marraskuussa FCG myi kansainvälisen kehityskonsultoinnin liiketoiminnan Cowater Internationalille.

Kuntaliiton ja KT:n marraskuussa 2022 perustama Inservio Oy teki suunnatun osakeannin Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:lle, joka näin tuli yhtiön kolmanneksi osakkaaksi. Kunkin Hyvil Oy:n osakkaan omistus- ja ääniosuus on kolmannes yhtiön osakkeista ja äänistä. Hyvil Oy puolestaan järjesti hyvinvointialueille, HUS:ille ja Helsingin kaupungille suunnatun osakeannin, jonka tultua merkityksi kokonaan Kuntaliiton omistusosuus Hyvil Oy:ssä liudentui 4,17 prosenttiin.

FCG yhtiöitti ohjelmistokehitykseen keskittyneen liiketoiminnan omaan yhtiöön FCG Digital Oy:ksi 1.1.2024, jonka jälkeen FCG myi tammikuussa 2024 FCG Digital Oy:n koko osakekannan Grade Holding Oy:lle. Kaupan odotetaan toteutuvan kevään 2024 aikana normaalien täytäntöönpanoehtojen täytyessä.

Kuntaliiton kokonaan omistama KL-Kuntahankinnat Oy ei ole tehnyt vuoden 2019 jälkeen uusia hankintasopimuksia. Vuonna 2023 KL-Kuntahankinnat Oy jatkoi Hansel Oy:n ja KL-Kuntahankinnat Oy:n omistus- ja yritysjärjestelyyn ja puitesopimusten päättämiseen liittyvää sopimuskannan alasajosuunnitelmaa sovitusti. Tavoitteena on yhtiön lopettaminen omaehtoisen selvitystilaan hakeutumisen kautta vuoden 2024 aikana.

SUOMEN KUNTALIITTO

Toiminnan ja talouden riskit

Sote- ja pelastustoiminnan siirtyminen kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alussa aiheutti kuntien talouteen merkittävän muutoksen. Tämän vuoksi Kuntaliiton valtuuskunta päätti kevätkokouksessaan 2022, että kuntien jäsenmaksu vuodelle 2023 alenee 30%, 5 miljoonaa euroa.

Vuoden 2023 talousarviossa Kuntaliiton toiminnallisen tuloksen arvioitiin olevan noin 1,8 miljoonaa euroa alijäämäinen sijoitus- ja rahoitustuottojen jälkeen.

Alijäämän arvioitiin aiheutuvan muutosneuvottelujen päätöksien mukaisista sopeutustoimenpiteistä vuoden 2023 aikana sekä sijoitussalkun neutraalista kehityksestä. Tilinpäätös on kuitenkin positiivinen 4,5 miljoonaa euroa johtuen toiminnallisen tuloksen budjettialituksesta, Tuusulan maa-alueiden myynnistä Gustavelund Oy:lle ja loppuvuoden hyvin positiivisesta kehityksestä pääomamarkkinoilla. Maksuvalmius pysyi erinomaisena koko tilikauden.

Kuntaliitossa irtisanottiin henkilöstöä vuoden 2022 käytyjen muutosneuvottelujen päätöksien seurauksena. Henkilökunnan määrä väheni yksilöllisten irtisanomisaikojen mukaisesti toukokuun 2023 alkupuolelle saakka. Osa henkilöstöstä siirtyi joko Hyvil Oy:n tai Inservio Oy:n palvelukseen. Kuntaliitto Palvelut Oy:ssä henkilöstön vähennykset hoidettiin eläköitymistensä ja Hyvil Oy:n palvelukseen siirtymisten kautta, määräaikaista työsuhdetta ei uusittu.

Vuosi 2023 oli kehnoin sijoitusvuoden 2022 jälkeen useimmille omaisuusluokille suotuisa. Osakemarkkinoita tukivat odotettua parempi talouskasvu, energian hinnanlaskun myötä inflaation maltillistuminen, Kiinan talouskasvun elpyminen ja keskuspankin koronnostosyklin päättymisen. Lokakuun inflaatiolukujen käynnistämä voimakas omaisuusarvojen nousu jatkui vuoden loppuun asti. Korkosijoitukset alkoivat tuottaa vuonna 2023, mikä luo korkosijoitusten tuotoille myös jatkossa korkeampia odotuksia kuin viimeisten 10 vuoden aikana. Tekoälyinnostusta nähtiin pääomamarkkinoillakin ja uusien tekoälysovellusten julkaisu herätti huomion lisäksi keskustelua, ja niillä oli vaikutusta myös sijoitusmarkkinoihin.

Sota Ukrainassa jatkui ja uusi geopoliittisten riskien nousu Lähi-Idässä lisäsi monimutkaistavia tekijöitä maailmanpoliittisessa tilanteessa. Kuntaliiton salkunhoitajat kilpailutettiin vuoden 2022 aikana ja uudet salkunhoitajat Nordea Asset Management ja Aktia sekä salkunhoitoa jatkanut Evli aloittivat uusien salkkujen kanssa vuoden alussa. Päivitetty sijoituspolitiikka mahdollistaa Kuntaliitolle vaihtoehtoiset sijoitukset, joiden salkunhoitajaksi kilpailutuksessa valikoitui Evli.

Kuntaliiton sijoitussalkun markkina-arvo kasvoi 9,6% vuonna 2023 ollen vuoden lopussa 81,9 miljoonaa euroa.

Taseen ulkopuoliset vastuut

Vuonna 2020 tehdyn järjestelyn perusteella Kuntaliitolla on KL-Kustannus OY:lle siirretyistä Kommuntorget-medioista KL-Kustannus Oy:n kanssa tappiontakausopimus.

Vuonna 2021 tehtiin Suomen Kuntaliitto ry ja FCG:n välille vastaava järjestely, jossa Kuntaliitto sitoutui korvaamaan FCG:lle siirretyn ruotsinkielisen koulutustoiminnan järjestämisestä aiheutuvat mahdolliset tappiot.

Kummankin järjestelyn aiheuttamien kustannusvaikutusten arvioidaan sopimuksen alkuvuosina ylittävän 120.000 euroa vuodessa.

SUOMEN KUNTALIITTO

Vuoden 2024 toiminta ja talous

Vuoden 2024 talousarviossa on Kuntaliiton toiminnallisen tuloksen arvioitu olevan noin 5,7 miljoonaa euroa alijäämäinen ennen sijoitus- ja rahoitustuottoja, joiden arvioidaan olevan noin 5,6 miljoonaa euroa ja näin ollen tuloksen olevan noin 0,1 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Pienentyneistä jäsenmaksutuloista huolimatta Kuntaliiton maksuvalmius pystytään säilyttämään vakaana.

Henkilökunta

Suomen Kuntaliitto ry:n palveluksessa oli tilivuoden 2023 lopussa 133 henkilöä.

Palkkojen ja välittömien henkilöstösivukulujen yhteismäärä oli 11 591 809,82 euroa. Henkilöstökertomus on erillisenä julkaisuna.

Ympäristönsuojelu

Kuntaliitto vaikuttaa ympäristöpäämäärien toteutumiseen edunvalvonnan kautta. Tässä pyritään tunnistamaan ja ottamaan huomioon kuntien kannalta olennaiset ympäristökysymykset ja ne pyritään sisällyttämään Kuntaliiton neuvontapalveluihin.

Omassa toiminnassaan Kuntaliitto on sitoutunut kestävään kehitykseen ja on laatinut toimintansa ohjenuoraksi Kuntaliiton kestävä kehityksen yhteiskuntasitoumuksen.

Tytäryhtiöosakkeiden arvonalennustestaus ja -kirjaus

Kuntaliitto-konsernissa Kuntaliitto Holding Oy:n tytäryhtiöiden osakkeiden arvonalennustestaus on tehty perustuen joulukuun lopun 2023 tilanteeseen. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina, joiden laatiminen on edellyttänyt arvioiden käyttämistä. Kuntaliitto Holding Oy:n taseessa tytäryhtiön osakkeiden arvo 1.1.2023 oli noin 38,7 miljoonaa euroa.

Tytäryhtiöosakkeiden arvonalennustestaus perustuu kassavirtaennusteeseen, joka on tehty johdon hyväksymän budjetin ja neljän seuraavan vuoden liiketoimintasuunnitelman perusteella. Arvot on testattu kerrytettävissä olevaa rahamäärää koskevilla testauslaskelmissa.

Kassavirtaennusteissa FCG-konsernin liikevaihdon arvioidaan ensimmäisten kahden tarkastelukauden aikana pienenevän keskimäärin 19% ja tarkastelukauden seuraavina vuosina kasvavan noin 4% vuosittain ja liikevoiton olevan noin 4%. Jäännösarvon kasvunennuste on 2%. Vuoden 2023 laskelmassa on käytetty 9,55% diskonttokorkoa. Laskelmassa totaali kerrytettävä rahamäärä on 20,9 miljoonaa euroa, josta osakkeiden arvonalennustestauksessa tulevien kassavirtojen jäännösarvon osuus on 60% käyttöarvolaskelmien rahavirroista.

Tästä seuraa tarve FCG:n osakkeiden arvonalennustestauksen alaskirjaukseen Kuntaliitto Holding Oy:n taseessa. Alaskirjattava määrä on 14,0 miljoonaa euroa.

Saman suuruinen alaskirjaus tehdään myös Suomen Kuntaliitto ry:n taseessa kohdistuen Kuntaliitto Holding Oy:n osakkeiden arvoon, joka ennen alaskirjausta oli 35,3 miljoonaa euroa.

Eläkevastuut

Kuntaliiton ja sen tytäryhtiöiden palveluksessa olevien henkilöiden eläketurva on järjestetty Kevan kautta, lukuun ottamatta FCG Finnish Consulting Group Oy:tä, jonka eläkevakuutukset on hoidettu työeläkevakuutusyhtiöiden kautta.

Kevan valtuusto vahvistaa vuosittain eläkemenoperusteisen eläkemaksun kokonaismäärän. Kokonaismäärä jaetaan jäsenyhteisöjen maksettavaksi sen perusteella, miten paljon nyt maksussa olevista eläkkeistä on karttunut kunkin jäsenyhteisön palveluksessa ennen vuotta 2005 tehdystä työstä.

Eläkemenoperusteisen eläkemaksun kokonaismäärä vuonna 2019 on yhteensä 737 miljoonaa euroa (vuonna 2019 yhteensä 703 miljoonaa euroa). (Lähde: Keva.fi)

Eläkemenoperusteinen maksu poistui vuoden 2022 lopussa ja tilalle tuli tasausmaksu, joka ei koske muita kuin kuntia ja hyvinvointialueita. Tähän perustuen Suomen Kuntaliitto ry:n taseessa ollut vastuu 5 181 959,46 on tilikaudella 2023 alaskirjattu kokonaisuudessaan kertyneistä voittovaroista.

Tilikauden alijäämä

Hallitus ehdottaa, että Suomen Kuntaliitto ry:n 2023 tilikauden alijäämä -9 615 134,38 euroa lisätään muuhun omaan pääomaan.

Helsingissä 25. päivänä huhtikuuta 2024

Lyly Lauri puheenjohtaja
Vuornos Henrik I varapuheenjohtaja
Rossi Markku II varapuheenjohtaja
Ahola Lotta
Johansson Johan
Kankaanniemi Toimi
Korhonen Martti
Kummola Kalervo
Lehtosalo-Lönnberg Eevakaisa
Lumela Meri
Nahkuri Miia
Pentikäinen Pia
Räsänen Joona
Sauri Pekka
Talvitie Mari-Leena
Minna Karhunen toimitusjohtaja

TULOSLASKELMA

	2023		2022	
Varsinainen toiminta				
Kunnallinen edunvalvonta				
Tuotot		5.338.640,06		5.192.005,42
Kulut				
Henkilöstökulut	-11.591.809,82		-15.956.868,78	
Poistot	-8.471,52		-19.183,98	
Muut kulut	-8.774.340,34	-20.374.621,68	-10.119.625,24	-26.095.678,00
Kulujäämä		-15.035.981,62		-20.903.672,58
Varainhankinta				
Tuotot		12.425.741,44		18.674.786,68
Kulujäämä		-2.610.240,18		-2.228.885,90
Sijoitus- ja rahoitustoiminta				
Tuotot	7.877.904,26		9.901.971,72	
Kulut	-14.882.798,46	-7.004.894,20	-6.839.693,65	3.062.278,07
Tuotto-/Kulujäämä		-9.615.134,38		833.392,17
Tilikauden yli-/alijäämä		<u>-9.615.134,38</u>		<u>833.392,17</u>

SUOMEN KUNTALIITTO

	31.12.2023	31.12.2022
Vastaavaa		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	0,00	115.237,17
Koneet ja kalusto	11.265,37	35.655,69
Muut aineelliset hyödykkeet	358.703,80	358.703,80
	<u>369.969,17</u>	<u>509.596,66</u>
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	21.268.366,67	35.363.366,67
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	0,00	3.583.386,90
Osuudet omistusyhteisyriksissä	3.566.000,00	3.566.000,00
Muut osakkeet ja osuudet	1.097.694,08	1.077.694,08
Muut saamiset	535.718,58	535.718,58
	<u>26.467.779,33</u>	<u>44.126.166,23</u>
Pysyvät vastaavat yhteensä	26.837.748,50	44.635.762,89
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet/Tavarat	51.211,28	51.922,96
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	281.278,17	413.293,87
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	6.511.519,87	146.894,11
Muut saamiset, lyhytaikainen	12.405,43	13.275,68
Siirtosaamiset	388.933,88	688.061,79
	<u>7.194.137,35</u>	<u>1.261.525,45</u>
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	74.216.594,72	87.245.923,79
Rahat ja pankkisaamiset	<u>223.852,13</u>	<u>223.741,52</u>
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	81.685.795,48	88.783.113,72
Vastaavaa yhteensä	<u><u>108.523.543,98</u></u>	<u><u>133.418.876,61</u></u>

SUOMEN KUNTALIITTO

	31.12.2023	31.12.2022
Vastattavaa		
Peruspääoma	16.818.792,65	16.818.792,65
Edell. tilikaus. ylijäämä	95.923.391,93	90.561.737,71
Tilikauden yli- / alijäämä	-9.615.134,38	833.392,17
Oma pääoma	<u>103.127.050,20</u>	<u>108.213.922,53</u>
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	884.100,00	5.510.389,73
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	922.170,17	724.336,22
Ostovelat	497.167,36	770.883,53
Velat saman konsernin yrityksille	371.474,42	1.760.016,13
Muut velat	280.990,23	392.053,20
Siirtovelat	2.440.591,60	16.047.275,27
	<u>4.512.393,78</u>	<u>19.694.564,35</u>
Vieras pääoma yhteensä	4.512.393,78	19.694.564,35
Vastattavaa yhteensä	<u><u>108.523.543,98</u></u>	<u><u>133.418.876,61</u></u>

SUOMEN KUNTALIITTO
RAHOITUSLASKELMA
(1000 euroa)

	2023	2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Varsinaisen toiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	-15.036	-20.904
Edelliseen sisältyvät poistot	8	19
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien saamisten lisäys	-2.349	1.238
Lyhytaikaisten korottomien velkojen vähennys	-15.539	6.549
Varsinaisen toiminnan rahavirta	<u>-32.915</u>	<u>-13.097</u>
Varainhankinnan rahavirta		
Jäsenmaksut	12.426	18.675
Muu varainhankinta		
Varainhankinnan rahavirta	<u>12.426</u>	<u>18.675</u>
Varsinaisen toiminnan ja varainhankinnan rahavirta	-20.490	5.578
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit käyttöomaisuuteen	24	2.129
Investoinnit sijoituksiin	0	-20
Sijoitusten myynnit	14.029	-11.602
Sijoitusten tuotot		
Kiinteistöt		
Muut	6.444	995
Investointien rahavirta	<u>20.498</u>	<u>-8.498</u>
RAHAVAROJEN MUUTOS		
	8	-2.919
Rahavarat 1.1.	224	3.143
Rahavarat 31.12.	224	224

SUOMEN KUNTALIITTO

KONSERNI (1000 euroa)

TULOSLASKELMA

	2023	2022
Varsinainen toiminta		
Kunnallinen edunvalvonta		
Tuotot	8.157	9.080
Kulut		
Henkilöstökulut	-12.772	-17.501
Poistot	-97	-235
Muut kulut	-8.781	-27.873
	<u>-21.650</u>	<u>-10.136</u>
Kulujäämä	-13.493	-18.792
Varainhankinta		
Tuotot	12.426	18.675
Kulujäämä	-1.067	-117
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	74.870	80.582
Kulut	-74.437	-81.847
	<u>432</u>	<u>-1.265</u>
Tilikauden ali-/ylijäämä	<u><u>-635</u></u>	<u><u>-1.382</u></u>

SUOMEN KUNTALIITTO

KONSERNI (1000 euroa)

TASE 31.12.2022

VASTAAVAA	Liitetiedot	2023	2022	
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet	6			
Aineettomat oikeudet		2.359	2.455	
Muut pitkävaikutteiset menot		2.169	1.047	
Konserniliikearvo		2.094	3.178	6679
		<u>6.622</u>		
Aineelliset hyödykkeet	7			
Maa- ja vesialueet		92	207	
Koneet ja kalusto		300	480	
Muut aineelliset hyödykkeet		385	388	1076
		<u>776</u>		
Sijoitukset	8			
Osuudet omistusyhteisyrityksissä		3158	2.457	
Osakkeet ja osuudet		1377	1.487	
Muut saamiset		536	875	4819
Pysyvät vastaavat yhteensä		<u>12.469</u>		12574
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	9			70
			<u>66</u>	
Lyhytaikaiset saamiset	10			
Myyntisaamiset		8.386	13.413	
Lainasaamiset		0	0	
Siirtosaamiset		376	151	
Muut saamiset		9.278	12.992	
Laskennalliset verosaamiset		5	3	26558
		<u>18.045</u>		
Rahoitusarvopaperit	11		83.909	
			<u>87.909</u>	
Rahat ja pankkisaamiset			23.534	29.681
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		<u>124.692</u>	<u>144.217</u>	
Vastaavaa yhteensä		<u><u>137.162</u></u>	<u><u>156.791</u></u>	

SUOMEN KUNTALIITTO

KONSERNI (1000 euroa)

VASTATTAVAA		2023		2022
OMA PÄÄOMA	12			
Peruspääoma		16.819		16.819
Edell. tilikaus. ylijäämä		96.664		93.720
Tilikauden ali-/ylijäämä		-635	112.848	-1.382
				109.156
VÄHEMMISTÖOSUUS			0	0
PAKOLLISET VARAUKSET	13		897	5.636
VIERAS PÄÄOMA	14			
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta		0		0
Muut pitkäaikaiset velat		0		0
Laskennalliset verovelat		129	129	139
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Saadut ennakot		7.492		7.830
Ostovelat		4.297		4.494
Lainat rahoituslaitoksilta		0		0
Muut lyhytaikaiset velat		3.154		3.885
Siirtovelat		8.344	23.288	25.598
Vieras pääoma yhteensä			23.417	41.946
Vastattavaa yhteensä			<u>137.162</u>	<u>156.739</u>

SUOMEN KUNTALIITTO
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA
(1000 euroa)

	2023	2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Varsinaisen toiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	-13.257	-18.844
Edelliseen sisältyvät poistot	97	235
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien saamisten lisäys	8.855	1.441
Lyhytaikaisten korottomien velkojen vähennys	-18.520	11.659
Varsinaisen toiminnan rahavirta	<u>-22.825</u>	<u>-5.509</u>
Varainhankinnan rahavirta		
Jäsenmaksut	12.426	18.675
Muu varainhankinta		
Varainhankinnan rahavirta	<u>12.426</u>	<u>18.675</u>
Varsinaisen toiminnan ja varainhankinnan rahavirta	-10.399	13.165
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-718	1.264
Investoinnit sijoituksiin	1.193	-1.492
Sijoitusten myynnit	7.033	-4.239
Sijoitusten tuotot		
Kiinteistöt		
Muut	-3.255	-2.049
Investointien rahavirta	<u>4.254</u>	<u>-6.516</u>
RAHAVAROJEN MUUTOS		
Rahavarat 1.1.	29.681	23.031
Rahavarat 31.12.	23.534	29.681

SUOMEN KUNTALIITTO KONSERNI**TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT****31/12/2023****TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET****Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostus**

Rakennukset	20-30 vuotta	
Rakennuksissa olevat koneet	20-30 vuotta	
Tutkimusalus	15 vuotta	
Laboratoriokalusto	7 vuotta	
Toimistokalusteet	7 vuotta	
Ajoneuvot	4-7 vuotta	
Atk-laitteet	3 vuotta	
Ohjelmistot	5 vuotta	
Liikearvo	5 vuotta	
Konsernin liikearvo	5-10 vuotta	*
Muut pitkävaikutteiset menot	5 vuotta	

* Konserni liikearvon vaikutusaika on katsottu olevan 10 vuotta 5 vuoden sijaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on aktivoitu varovaisuuden periaatetta noudattaen välittömään hankintamenoonsa tai sitä alempaan todennäköiseen myyntihintaan.

Pitkän valmistusajan vaativien hankkeiden tuloutus

FCG-konserni: Projektit, joilla on kiinteä budjetti, kirjataan tuotoksi tehdyn työn mukaan varovaisesti siihen asti kun budjettia on käytettävissä. Budjetin ylittävät työt ja kulut kirjataan projektin kuluksi. Näitä vastaavia tuotteita ei jaksoteta. Muut hankkeet tuloutetaan juoksevasti laskutuksen mukaan.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot on kirjattu vuosikuluksi niiden syntymissuonna.

Sijoitus- ja rahoitusomaisuuden arvostus

Sijoitus- ja rahoitusomaisuuden arvopaperit on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan markkinahintaan.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Suomen Kuntaliiton konsernitilinpäätökseen sisältyy Kuntaliiton lisäksi liiton kokonaan omistaman tytäryhtiön KL-Kuntahankinnat Oy:n tilinpäätös sekä Kuntaliiton 100 % omistaman Kuntaliitto Holding -konsernin tilinpäätös ja lisäksi 35% osuus syksyllä 2019 hankitun Hansel Oy:n ja 33,3% osuus vuonna 2022 perustetun Inservio Oy:n tuloksesta.

Konsernirakenne

Kuntaliitto yhdessä Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT:n kanssa perusti marraskuussa 2022 sisäisen palveluyhtiön Inservio Oy:n hoitamaan osakkaidensa tukipalveluita. Yhtiö aloitti toimintansa 1.1.2023 ja sen palvelukseen siirtyi Kunta-Efeko Oy:sta, FCG:ltä sekä Kuntaliitosta 19 työntekijää. Hyvil Oy merkitsi sille suunnatussa osakeannissa tammikuussa 2023, Inservio Oy:n osakkeita niin, että merkinnän jälkeen kukin kolmesta osakkeenomistajasta omistaa yhtiöstä kolmanneksen. Osakkuusyhtiönä Inservio Oy:tä ei ole yhdistelty konsernilukuihin.

Kuntaliiton soteyksikkö lakkautettiin 31.12.2022 ja henkilökunnasta 18 siirtyi Kuntaliiton perustamaan uuden yhtiön Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n palvelukseen, kuten myös Kuntaliitto Palvelut Oy:n henkilökunnasta 2 henkilöä pelastuslaitostoiminnosta, joka myös lakkautettiin.

Kuntaliitto Holding Oy:n omistaman FCG:n tytäryhtiöksi hankittiin MDI Public Oy:n lokakuussa 2022 ja puolestaan tammikuussa 2023 FCG Finnish Consulting Group Oy, FCG Smart Transportation Oy ja 020202 Palvelut Oy allekirjoittivat kauppasopimuksen, jolla 020202 Palvelut Oy ostaa FCG Smart Transportation Oy:n liiketoiminnan.

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Konsernin sisäinen omistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Konsernin sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Osakkuusyhtiöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä. Omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiön tilikauden tuloksesta on esitetty rahoitus- ja sijoituserissä.

Tuloslaskelmassa tytäryhtiöt on yhdistetty siihen toimintoon, johon ne luonteensa vuoksi kuuluvat. KL-Kuntahankinnat Oy, KL-Kustannus Oy, Kuntaliitto Holding Oy ja Kuntaliitto Palvelut Oy liiton varsinaiseen toimintaan, FCG Finnish Consulting Group -konserni ja sen tytäryhtiöt sekä Kunta-Efeko Oy sijoitustoimintaan.

Toimintokohtaisiin eriin tuotoiksi ja kuluiksi yhdistetään tytäryhtiöiden tuotot tuottoihin ja kulut ao. kuluihin. Toiminnanaloille on kohdistettu toiminnan erilliskulut. Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotoiksi ja kuluiksi yhdistetään tytäryhtiöiden rahoitustuotot ja -kulut sekä sijoitustoimintaa palvelevien tytäryhtiöiden tulos.

Tuloverot

Verot on esitetty sijoitustoiminnan kuluina.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Kertyneistä poistoeroista on laskettu laskennallinen verovelka.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahaksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Noteeraamattomien valuuttojen osalta on käytetty liikepankkien ohjeellisia kurssseja. Ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmat on muutettu tilikauden keskikurssiin ja taseet on muutettu euromääräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin ja kurssiero sisältyy tilikauden voittoon.

Konsernin sisäisen omistuksen eliminoinnista syntyvä muuntoero on esitetty edellisten vuosien voittovaroista.

Eläkevastuut

Kuntaliiton ja sen tytäryhtiöiden palveluksessa olevien henkilöiden eläketurva on järjestetty Kevan kautta, lukuun ottamatta FCG Finnish Consulting Group Oy:tä, jonka eläkevakuutukset on hoidettu työeläkevakuutusyhtiöiden kautta.

Eläkemenoperusteinen maksu poistui vuoden 2022 lopussa ja tilalle tuli tasausmaksu, joka ei koske muita kuin kuntia ja hyvinvointialueita. Tähän perustuen Suomen Kuntaliitto ry:n taseessa ollut vastuu 5 181 959,46 on tilikaudella 2023 alaskirjattu kokonaisuudessaan kertyneistä voittovaroista.

Myös KL-Kustannuksen taseessa ollut vastuu 112 632,84 on alaskirjattu kokonaisuudessaan vuonna 2023 kertyneistä voittovaroista.

Suomen Kuntaliitto ry:n JuEL:n ulkopuolella tekemistä eläkesitoumuksista aiheutuvan eläkevastuun määrä per 31.12.2023 on arviolta 884 100 euroa.

Edellisestä vuonna 2019 tehdystä tarkistuksesta (638 400 euroa) oli kuukausittaisten Kevan laskujen vähentämisen jälkeen jäljellä vuoden 2023 lopussa 230 402,59 euroa, joten varauksen muutoksena kirjattiin suoraan kertyisiin voittovarioihin 653 697,46 euroa.

Tytäryhtiöosakkeiden arvonalennustestaus ja -kirjaus

Kuntaliitto-konsernissa Kuntaliitto Holding Oy:n tytäryhtiöiden osakkeiden arvonalennustestaus on tehty perustuen joulukuun lopun 2023 tilanteeseen. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina, joiden laatiminen on edellyttänyt arvioiden käyttämistä. Kuntaliitto Holding Oy:n taseessa tytäryhtiön osakkeiden arvo 1.1.2023 oli noin 38,7 miljoonaa euroa.

Tytäryhtiöosakkeiden arvon testaus perustuu kassavirtaennusteeseen, joka on tehty johdon hyväksymän budjetin ja neljän seuraavan vuoden liiketoimintasuunnitelman perusteella. Arvot on testattu kerrytettävissä olevaa rahamäärää koskevilla testauslaskelmissa.

Kassavirtaennusteissa FCG-konsernin liikevaihdon arvioidaan ensimmäisten kahden tarkastelukauden aikana pienenevän keskimäärin 19% ja tarkastelukauden seuraavina vuosina kasvavan noin 4% vuosittain ja liikevoiton olevan noin 4%. Jäännösarvon kasvuennuste on 2%. Vuoden 2023 laskelmassa on käytetty 9,55% diskonttokorkoa. Laskelmassa totaali kerrytettävä rahamäärä on 20,9 miljoonaa euroa, josta osakkeiden arvonalennustestauksessa tulevien kassavirtojen jäännösarvon osuus on 60% käyttöarvolaskelmien rahavirroista.

Ollennaiset tapahtumat tilikaudella ja tilikauden päättymisen jälkeen

Hyvinvointialueiden toiminnan aloittaminen 1.1.2023 merkitsi sote- ja pelastustoimintojen siirtymistä kunnilta hyvinvointialueille. Tästä syystä Kuntaliiton valtuuskunta päätti kevätkokouksessaan 2022, että kuntien jäsenmaksu Kuntaliitolle 1.1.2023 alenee 30% kuntien tulojen pienentymisen vuoksi. Näin merkittävästi vähenevän päätulon takia Kuntaliitossa ja Kuntaliitto Palvelut Oy:ssä käynnistettiin syyskuussa 2022 muutosneuvottelut, joiden lopputuloksena näistä vähennettiin 51 henkilötyövuoden työvoimapanos. Vähennykset jakautuivat niin, että irtisanomiseen päädyttiin 23 henkilön osalta, 12 Kuntaliiton ja KL Palvelut Oy:n työntekijän työsuhde päättyi vuoden 2023 aikana joko eläkkeelle jäämisen tai muun syyn, esim. irtisanoutumisen takia. Kuntaliiton soteyksikkö lakkautettiin 31.12.2022 ja henkilökunnasta 18 siirtyi Kuntaliiton perustamaan uuden yhtiön Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n palvelukseen, kuten myös Kuntaliitto Palvelut Oy:n henkilökunnasta 2 henkilöä pelastuslaitostoiminnosta, joka myös lakkautettiin. Hyvil Oy suuntasi vuoden 2023 alkupuolella Helsingin kaupungille, HUS:lle ja hyvinvointialueille osakeannin, joka merkittiin täysimääräisesti. Tämä pienensi Kuntaliiton omistusosuuden Hyvil Oy:ssä 4,17 prosenttiin.

Kuntaliitto yhdessä Kunta- ja hyvinvointialueyhtiönantajat KT:n kanssa perusti marraskuussa 2022 sisäisen palveluyhtiön Inservio Oy:n hoitamaan osakkaidensa tukipalveluita. Yhtiö aloitti toimintansa 1.1.2023 ja sen palvelukseen siirtyi Kunta-Efeko Oy:sta, FCG:ltä sekä Kuntaliitosta 19 työntekijää. Hyvil Oy merkitsi sille suunnatussa osakeannissa tammikuussa 2023, Inservio Oy:n osakkeita niin, että merkinnän jälkeen kukin kolmesta

FCG yhtiöitti ohjelmistokehitykseen keskittyneen liiketoiminnan omaan yhtiöön FCG Digital Oy:ksi 1.1.2024, jonka jälkeen FCG myi tammikuussa 2024 FCG Digital Oy:n koko osakekannan Grade Holding Oy:lle. Kaupan odotetaan toteutuvan kevään 2024 aikana normaalien täytäntöönpanoehdotusten täytyessä.

Tuloslaskelman liitetiedot (1000 €)

1 Liitetiedot henkilöstöstä

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023 henkilöä	2022 henkilöä	2023 henkilöä	2022 henkilöä
1.1 Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	708	781	133	196

1.2 Henkilöstökulujen erittely

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022
Henkilöstökulut	-48.177	-15.957	-11.592	-15.957
Henkilöstökulut sisältyvät tuloslaskelmaan seuraavasti:				
Varsinainen toiminta	-48.177	-53.746	-11.592	-15.957
Sijoitustoiminta	0	0	0	0
	<u>-48.177</u>	<u>-53.746</u>	<u>-11.592</u>	<u>-15.957</u>

1.3 Johdon palkat ja palkkiot

Johdon palkat, hallituksen-, työvaliokunnan ja valtuuskunnan palkkiot

Konserni	Emoyhdistys
1.577	876
1.747	1.015

2 Poistot

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022
Poistojen kokonaismäärä				
Aineettomat hyödykkeet	-2.412	-1.894	0	0
Aineelliset	-183	-296	-8	-19
Arvonlennukset	0	-161	0	0
	<u>-2.596</u>	<u>-2.351</u>	<u>-8</u>	<u>-19</u>

Poistot sisältyvät tuloslaskelman eriin seuraavasti:

	Konserni	Emoyhdistys
Varsinainen toiminta	-97	-8
Sijoitustoiminta	-2.499	0
	<u>-2.596</u>	<u>-8</u>

3. Kokonaistuotot ja -kulut

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022
Varsinaisen toiminnan tuotot	79.394	82.891	5.339	5.192
Varainhankinta	12.426	18.675	12.426	18.675
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot	3.633	6.771	7.878	9.902
Tuotot yhteensä	<u>95.452</u>	<u>108.337</u>	<u>25.642</u>	<u>33.769</u>
Varsinaisen toiminnan kulut	-92.389	-102.300	-20.375	-26.096
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut	-3.698	-7.419	-14.883	-6.840
Kulut yhteensä	<u>-96.087</u>	<u>-109.720</u>	<u>-35.257</u>	<u>-32.935</u>
Tilikauden tulos	<u>-635</u>	<u>-1.382</u>	<u>-9.615</u>	<u>833</u>

3.1 Tilintarkastajan palkkiot

	Konserni		Emoyhdistys		
	2023	2022	2023	2022	
Tilintarkastuspalkkiot	-58	-81	-16		-21
Vero-,lakineuvonta	-12	-10	-7		0
Muut palkkiot	-116	-79	-34		-59
	-187	-170	-56		-80

4. Sijoitus- ja rahoitustoiminta

	Konserni	Konserni	Emoyhdistys	Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022	
Tuotot					
Osinkotuotot	768	457	5.268		4.457
Korkotuotot	391	31	186		60
Myyntivoitot	1.129	6.283	1.100		5.385
Muut rahoitustuotot	0	0	0		0
Arvonpalautukset rahoitusarvopapereista	1.344		1.324		
Tuotot yhteensä	3.633	6.771	7.878		9.902
Korkokulut	-38	-64	-4		-3
Muut rahoituskulut	-77	-119	-54		-37
Myyntitappiot, arvopaperit	-672	-6.316	-444		-5.869
Arvonlennukset rahoitusarvopapereista	-2.911	-921	-14.380		-931
Kulut yhteensä	-3.698	-7.419	-14.883		-6.840
Liiketoiminnan tulos	-65	-648			
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	0	0			
Yhteensä	-65	-648			

5 Tilinpäätössiirrot

	Konserni	
	2023	2022
Tuloverot	-450	-436
Laskennallisen verovelan muutos	0	-3
Laskennallisen verosaamisen muutos	10	-7
	-440	-446

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot (1000 €)

PYSYVÄT VASTAAVAT

6 Aineettomat hyödykkeet

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	2.800	2.765	0	0
Lisäykset	0	35	0	0
Vähennykset	32	0	0	0
Hankintameno 31.12.	2.767	2.800	0	0
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	2.662	2.512	0	0
Vähennysten kertyneet poistot	1.758	1.721	0	0
Tilikauden poisto	110	159	0	0
Kertyneet poistot 31.12.	2.726	2.662	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	41	138	0	0
Liikearvo				
Hankintameno 1.1.	1.039	1.039		
Oikaisu sulautuminen	0	0		
Vähennykset	0	0		
Hankintameno 31.12.	1.039	1.039		
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	979	894		
Oikaisu sulautuminen	0	0		
Luovutusten kertyneet poistot	0	0		
Tilikauden poisto	52	85		
Kertyneet arvonalentumiset	0	0		
Kertyneet poistot 31.12.	1.031	979		
Kirjanpitoarvo 31.12.	8	60		
Konserniliikearvo				
Hankintameno 1.1.	24.653	22.446		
Lisäykset	355	2.207		
Vähennys	-265			
Hankintameno 31.12.	24.743	24.653		
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	21.475	20.760		
Tilikauden poisto	1.174	715		
Kertyneet poistot 31.12.	22.649	21.475		
Kirjanpitoarvo 31.12.	2.094	3.178		
Kehittämismenot				
Hankintameno 1.1.	3.717	2.242		
Lisäys	831	1.475		
Lisäys, uudet tytäryhtiöt	0	0		
Hankintameno 31.12.	4.549	3.717		
Kertyneet poistot	1.459	883		
Oikaisu sulautuminen	0	0		
Tilikauden poistot	779	576		
Kertyneet poistot 31.12.	2.239	1.459		
Menojäännös 31.12.	2.310	2.258		
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	4.672	4.119		
Muuntoero	0	3		
Lisäykset	173	560		
Siirto ennakkomaksuista	49	0		
Vähennykset	-554	-9		
Hankintameno 31.12.	4.341	4.672		
Kertyneet poistot 1.1	3.730	3.268		
Oikaisu sulautuminen	0	106		
Vähennysten kertyneet poistot	551	9		
Tilikauden poisto	306	365		
Kertyneet poistot 31.12.	3.485	3.730		
Menojäännös 31.12.	856	995		

SUOMEN KUNTALIITTO

17

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022
7 Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet, liittymismaksut				
Hankintameno 1.1.	207	207	115	115
Luovutukset	-115	0	-115	0
Hankintameno 31.12.	92	207	0	115
Menojäännös 31.12.	92	207	0	115
Koneet ja kalusto 1120,11				
Hankintameno 1.1.	8.762	9.458	97	97
Muut oikaisut	0	-311	0	0
Lisäykset	44	108	0	0
Vähennys tytäryhtiö myynti	-2	0	0	0
Vähennykset	-183	-493	-34	0
Hankintameno 31.12.	8.620	8.762	62	97
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	8.282	8.488	61	52
Oikaisu sulautuminen	0	-263	0	0
Vähennysten kertyneet poistot	145	-234	18	0
Tilikauden poisto	183	299	8	8
Kertyneet poistot 31.12.	8.320	8.282	51	61
Menojäännös 31.12.	300	480	11	36
Muut aineelliset hyödykkeet	2023	2022		
Hankintameno 1.1.	388	385	359	359
Lisäys	0	4	0	0
Vähennys	-4	0	0	0
Hankintameno 31.12.	385	388	359	359
Menojäännös 31.12.	385	388		

SUOMEN KUNTALIITTO

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022
8 Sijoitukset				
Hankintameno 1.1.	4.819	4.607	44.127	44.097
Lisäykset	701	349	20	30
Vähennykset	-449	-137	-17.678	0
Hankintameno 31.12.	5.071	4.819	26.468	44.127

8.1 Kuntaliiton tytäryhtiöosakkeet

	Kpl	Kpl	emoyhtiön om.osuus %	emoyhtiön om.osuus %
KL-Kuntahankinnat Oy, Helsinki	2.500	2.500,00	100	100
Kuntaliitto Holding Oy, Helsinki	35.340.867	35.340.867,00	100	100

8.2 Omistukset konserniyrityksissä

Kuntaliitto Holding Oy tytäryhtiöt:				
Kuntaliitto Palvelut Oy, Helsinki	25	25	100	100
Kunta-Efeko Oy, Helsinki	1.000	1000	100	100
KL-Kustannus Oy, Helsinki	100	100	100	100
FCG Finnish Consulting Group Oy, Helsinki	19.679.000	19.679.000	100	100
FCG Finnish Consulting Group Oy tytäryhtiöt:				
POVVIK EAD, Bulgaria	100	100		
FCG Digital Oy	100			
Omistukset osakkuusyrityksissä				
Oü Projektikeskus	27,3	27,3		

8.1 Osuudet omistusyhteisyrityksissä

Konsernin omistus-osuus %	Viimeksi laaditu tilinpäät mukainen oma pääoma	18 voitto/tappio
Kiinteistö Oy Södra Bergbacka	21,7 %	1.431.938
Hansel Oy	35,0 %	8.494.079
Inservio Oy	33,3%	-28.092

SUOMEN KUNTALIITTO**VAIHTUVAT VASTAAVAT**

9 Vaihto-omaisuus	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022
Aineet ja tarvikkeet				
Hankintameno 1.1.	70	51	52	31
Lisäys	0	20	0	20
Vähennys	-3	-2	-1	0
Hankintameno 31.12.	66	70	51	52

10 Lyhytaikaiset saamiset

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022

10.1 Myyntisaamiset	8.386	13.413	281	413
10.2 Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Myyntisaamiset			48	147
Muut saamiset			6.464	147

10.3 Siirtosaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset

Muut lyhytaikaiset saamiset

Henkilöstöön liittyvät saamiset	19	23	66	28
Projektiennakot	0	0	192	404
Muut	357	128	143	270
	376	151	401	702

Lyhytaikaisten siirtosaamisten olennaiset erät

Projektirahoitus	208	1.995	192	404
Vuokrat	0	0	0	0
Palkkionpalautukset	0	0	28	1
Laskennallinen verosaaminen	5	3	0	0
Henkilöstöön liittyvät saamiset	4	6	66	15
Siirtyvä laskutus	48	2.078	0	0
Siirtosaamiset	564	868		
Ostoeskontran jaksotussaamiset	663	639		
Osatuloutussaaminen FCG	7.791	7.406	115	270
	9.282	12.994	401	689

11 Rahoitusarvopaperit

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022

Muut arvopaperit				
Kirjanpitoarvo 31.12.	83.047	73.415	74.109	72.752
Markkina-arvo	90.710	75.315	81.880	74.643
	7.663	1.900	7.770	1.891

Rahoitusarvopaperit sisältävät pääasiassa julkisen kaupankäynnin kohteena olevia rahastosijoituksia. Rahoitusarvopaperit arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuun tai sitä alempaan markkina-arvoon.

Rahat ja pankki saamiset

Konsernilla on käytössään konsernipankkitili, jonka omistaja on konsernin emoyhtiö. Tilinpäätöshetkellä tytäryhtiöiden tilien varat/velat raportoidaan emoyhtiön rahavaroissa. Vastaavasti tytäryhtiöissä tilin varat/velat esitetään lyhytaikaisissa saamisissa/veloissa emoyhtiölle.

SUOMEN KUNTALIITTO

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot (1000 €)

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022
12 Oman pääoman ja rahastojen muutokset				
Konsernin oma pääoma				
Oman pääoman muutokset				
Peruspääoma 1.1.	16.819	16.819	16.819	16.819
Peruspääoma 31.12.	16.819	16.819	16.819	16.819
Muuntoero 1.1	219	-17	0	0
Muutos	-219	237	0	0
Muuntoero 31.12	0	219	0	0
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	92.119	93.501	91.395	90.562
Oikaisut, Kuntaliitto eläkevastuiden muutokset	4.528	0	4.528	0
Oikaisut, muut	17			
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	96.664	93.501	95.923	90.562
Tilikauden voitto (tappio)	-635	-1.382	-9.615	833
Oma pääoma yhteensä	112.848	109.156	103.127	108.214

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022
13 Pakolliset varaukset				
Eläkevaraus	897	5.636	884	5.510

Eläkevaraukset ovat työnantajan maksamia
lisäeläkkeitä varten sekä varautuminen eläkemenoperusteiseen maksuun

14 VIERAS PÄÄOMA

Vieraaseen pääomaan kuuluvat olennaiset erät

	Konserni		Emoyhdistys	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Projektitoimintaan liittyvät ennakot	7.492	317	922	724
Velat saman konsernin yrityksille				
Ostovelat			209	771
Muut velat			162	1417
			371	2.188
Siirtovelkojen olennaiset erät	2023	2022	2023	2022
Palkat ja lomapalkkavelka sos. menoineen	7.016	8.616	2.080	2.856
Projektitoimintaan liittyvät velat	433	2.695	0	724
Verot	282	0	259	0
Korot	0	0	0	0
Muut siirtovelat	613	15.010	102	13.192
	8.344	26.322	2.441	16.772

15. Vakuudet ja vastuusitoumukset	Konserni		Emoyhdistys		
	2023	2022	2023	2022	
Samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden puolesta annettu vakuus Yrityskiinnitykset *	10.001.007	15.001.007	0		0
*) annettu rahoituslimiitin ja pankkitakausten vakuudeksi					
Leasingvastuut	Konserni		Emoyhdistys		
Leasingsopimusten maksamatta olevat määrät	2023	2022	2023	2022	
Eräännty seuraavana vuonna	589	526	101		32
Myöhemmin maksettavat	557	609	166		9
Yhteensä	1.145	1.135	267		41
Toimitilojen vuokravastuut					
Eräännty seuraavana vuonna	2.295	2.296			
Myöhemmin maksettavat	8.745	9.138			
Yhteensä	11.039	11.435			
Pitkäaikaiset lainat, jotka eräänntyvät 5 vuoden jälkeen					
Velat saman konsernin yhteisölle	0	2.389			
Muut velat	0	0			

Taseen ulkopuoliset vastuut

Vuonna 2015 Gustavelund Oy:stä solmitun osakekauppasopimuksen perusteella Suomen Kuntaliitto ry:llä ja Kuntaliitto Palvelut Oy:llä on ollut yhteenlaskettuna enintään 70%:n ja enintään 500.000 euron suuruinen vastuu sopimuksessa rajatuista hotellirakennukseen kohdistuvista peruskorjauskustannuksista.

Suomen Kuntaliitto ry:n vastuu alun perin on ollut 52,94% (265.000 euroa), mutta Kuntaliiton mielestä vastuu ei ollut vuonna 2023 enää voimassa, koska sopimukseen perustuvat vaatimukset kustannusten korvaamisesta olisi tullut esittää 6 kuukauden kuluessa. Tästä sopimuskohdasta vallitsi erimielinen näkemys ostajatahon kanssa. Oikeusprosessin ja sen aiheuttamien kulujen välttämiseksi asiassa päädyttiin Kuntaliiton kannalta yhdistyksen näkemyksen vastaiseen loppuratkaisuun; yhdistys maksoi Gustavelund Oy:lle 179.057,90 euroa. Tämän suorituksen jälkeen peruskorjauskustannusten korvausvastuu on loppuun hoidettu ja myös ostajalta saatiin kirjallinen vakuutus, että peruskorjausvastuut on kokonaan

Vuonna 2020 tehdyn järjestelyn perusteella Kuntaliitolla on KL-Kustannus Oy:lle siirretyistä Kommuntorget-medioista KL-Kustannus Oy:n kanssa tappiontakusopimus.

Vuonna 2021 tehtiin Suomen Kuntaliitto ry ja FCG:n välille vastaava järjestely, jossa Kuntaliitto sitoutui korvaamaan FCG:lle siirretyin ruotsinkielisen koulutustoiminnan järjestämisestä aiheutuvat mahdolliset tappiot.

Kummankin järjestelyn aiheuttamien kustannusvaikutusten arvioidaan sopimusten alkuvuosina ylittävän 120.000 euroa vuodessa.

Vaihtoehtoisten sijoitusten sitoumukset tilinpäätöshetkellä ovat yhteensä 7 700 000 euroa. Kutsuttu osuus on 2 052 725,42 ja kutsumaton osuus yhteensä 5 582 425,35 euroa.

Lähipiiritapahtumia koskevat liitetiedot

Kuntaliitto-konsernin emoyhteisö on Suomen Kuntaliitto ry, jonka lähipiiriin kuuluvat yhteisöt ja säätiöt, joissa Suomen Kuntaliitto ry suoraan tai välillisesti käyttää määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa, liiton ja yhtiöiden hallitusten jäsenet ja varajäsenet, liiton valtuuskunnan puheenjohtajisto, liiton ja yhtiöiden toimitusjohtajat, varatoimitusjohtajat, liiton hallintojohtaja sekä heidän perheenjäsenensä sekä sellaiset yhtiöt, yhdistykset tai säätiöt joissa em. lähipiiriin kuuluva henkilö käyttää määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa.

Kaikki lähipiirin kanssa tehdyt liiketoimet ovat olleet markkinaehtoisia.

Kunta-Efeko Oy:llä on FCG Finnish Consulting Group Oy:n kanssa sopimus, jossa FCG sitoutuu ostamaan Kunta-Efeko Oy:n henkilöstön työpanoksen ja vastineeksi vastaa näiden henkilöiden palkka-, toimitila- ja työvälinekustannuksista.

Konserniin kuuluvaa kirjanpitovelvollista koskevat liitetiedot

Suomen Kuntaliitto ry:n konsernitiilinpäätös säilytetään osoitteessa: Toinen linja 14, 00530 Helsinki.

16. Kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuva toiminta Kuntaliitossa

	2023	2022
Myytävät palvelut, tuotteet ja vuokrat	336.545	557.043
Henkilöstökulut	0	-10.368
Muut kulut	-722.751	-663.361
Kustannukset yhteensä	-722.751	-673.729
TULOS	-386.206	-116.686

SUOMEN KUNTALIITTO**TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET**

SUOMEN KUNTALIITTO RY:N HALLITUS

Helsingissä 25.päivänä huhtikuuta 2024

Lyly Lauri
hallituksen puheenjohtaja

Vuornos Henrik
I hallituksen varapuheenjohtaja

Rossi Markku
II hallituksen varapuheenjohtaja

Ahola Lotta

Johansson Johan

Kankaanniemi Toimi

Korhonen Martti

Kummola Kalervo

Lehtosalo-Lönnberg Eevakaisa

Lumela Meri

Nahkuri Miia

Pentikäinen Pia

Räsänen Joonas

Sauri Pekka

Talvitie Mari-Leena

Minna Karhunen
Toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.
Helsingissä, sähköisen allekirjoituksen päivämäärällä

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Kirsi Aromäki
KHT

SUOMEN KUNTALIITTO

KÄYTETYT TOSITELAJIT JA -NUMEROT

2023

Yhtiön pääkirjanpito on tehty Wintime-nimisessä kirjanpitojärjestelmässä

	TOSITELAJI	
OP tositteet	1902	sähköinen
Danske tositteet	1911	sähköinen
Nordea tositteet	1914	sähköinen
Bryssel pankkitositteet	1960	sähköinen
Bryssel kassatositteet	1962	sähköinen
Myyntilaskut, Wintime	2030	sähköinen
Myyntilask. viitesuoritukset	2040	sähköinen
Myyntilask. muut suoritukset	2050	sähköinen
Myyntilask. kuittaukset	2060	sähköinen
Ostolaskujen suoritukset	3020	sähköinen
Approval laskut	3050	sähköinen
Palkkatositteet	4010	sähköinen
Matkalaskut	5010	sähköinen
Käyttöomaisuus tos.	5020	sähköinen
Muistiot	6010	sähköinen
Sisäiset	6020	sähköinen

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

PÄIVÄKIRJA	sähköinen
PÄÄKIRJA	sähköinen
TILINPÄÄTÖS TILIKAUDELTA	sähköinen/paperinen
MYYNTIRESKONTRA	sähköinen
OSTORESKONTRA	sähköinen
PALKKAKIRJANPITO	sähköinen
PALKKIOKKIRJANPITO	sähköinen
KÄYTTÖOMAISUUS	sähköinen

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 23 pages before this page

Dokumentet inneholder 23 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 23 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 23 sider før denne side

Detta dokument inneholder 23 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 24 pages before this page

Dokumentet inneholder 24 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 24 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 24 sider før denne side

Detta dokument innehåller 24 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 25 pages before this page

Dokumentet inneholder 25 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 25 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 25 sider før denne side

Detta dokument inneholder 25 sider före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

KPMG Oy Ab
Töölönlahdenkatu 3 A
PL 1037
00101 HELSINKI

Puhelin 020 760 3000
www.kpmg.fi

Tilintarkastuskertomus

Suomen Kuntaliitto ry;Finlands Kommunförbund rf:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Suomen Kuntaliitto ry;Finlands Kommunförbund rf:n (y-tunnus 0926151-4) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että yhdistyksen taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö selaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä yhdistyksen tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus vastaa muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 6. toukokuuta 2024

KPMG OY AB

Kirsi Aromäki
KHT

**KUNTA
LIITTO**

**ELINVOIMA- JA
HYVINVOINTIKUNNAN
ENSIASKELEET**

Kuntaliiton vuosikertomus 2023

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

KUNTALIITTO LYHYESTI

Suomen vaikuttavimpia edunvalvontajärjestöjä.

Jäsenenä kaikki Suomen 309 kuntaa ja kaupunkia. Toiminnassa mukana myös maakuntien liitot, muut kuntayhtymät sekä kuntataustaiset osakeyhtiöt.

140 oman alansa huippuasiantuntijaa: laki, talous, elinvoima, hyvinvointi, ympäristö, tietoyhteiskunta, koulutus, kulttuuri jne.

Ydintehtävinä kuntien ja kaupunkien toimintaedellytysten turvaaminen ja kehittäminen edunvalvonta- ja neuvontapalveluilla.

EDUNVALVONTAMME on ennakoivaa ja oikea-aikaista, tietoon perustuvaa vaikuttamista. Tunnistamme kuntien edunvalvontatarpeita, arvioimme päätösten kuntavaikutuksia ja edistämme kuntien etua päätöksenteossa sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla. Teemme edunvalvontatavoitteitamme tukevaa kehittämistyötä.

NEUVOMME JA OPASTAMME kuntia sekä muita asiakkaitamme laajasti kaikkien toimialojen kysymyksissä. Asiantuntijapalvelujemme vahvuuksia ovat julkisen hallinnon laaja tuntemus sekä syvä osaaminen kuntakentän erityiskysymyksissä.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

KUNTALIITON STRATEGIA

Kuntaliiton strategia ”Vaikuttava kumppani kunnille” linjaa Kuntaliiton toiminnan painopisteet ja tavoitteet. Sen avulla suunnataan keskeisimmät kuntien edunvalvonnan, kehittämisen sekä liiton oman uudistamisen toimenpiteet.

Kuntaliiton missio

Kunnat luovat perustan asukkaiden hyvälle elämälle. Kuntaliitto tekee työtä, jotta kunnat onnistuvat tehtävässään.

Vaikuttava kumppani kunnille

Kuntaliitto haluaa olla vaikuttava kumppani kunnille luomalla kestäväää pohjaa kuntien työlle ja hyvinvoinnille, toimimalla yhteiskunnallisena suunnannäyttäjänä ja erilaisten kuntien äänenä. Tässä onnistumiseen tarvitaan uutta osaamista, kuntien erilaisuuden huomioimista sekä ennakoivaa työtöetta. Kuntaliitto haluaa myös olla muutoskykyinen organisaatio, jossa voidaan hyvin ja jonka talous on vakaalla pohjalla.

Arvot ja meille tärkeät toimintatavat

Askeleen edellä: Olemme vaikuttavia kuntien edunvalvoja ja kunnista käytävän keskustelun suunnannäyttäjiä. Ennakoimme yhteiskunnan muutoksia ja kehitämme vaikuttavia ratkaisuja, jotta voimme vaikuttaa päättäjiin ja tukea kuntia. Solmimme vahvoja kumppanuuksia. Tuomme esille vahvemmin osaamistamme ja seuraamme onnistumistamme.

Yhteistyötä yli rajojen: Luomme vaikuttavuutta työskentelemällä verkostojen kanssa ja tukemalla kuntien moniäänisyyttä. Hyödynnämme jäsenkuntien sekä erilaisten verkostojen ja sidosryhmiemme osaamista. Vahvistamme rajoja ylittävää yhteistyötä kuntien toimialojen välillä, kuntien ja hyvinvointialueiden välillä sekä kuntien ja valtion välillä. Huolehdimme asiakasymmärryksestämme ja varmistamme asiakkaamme tyytyväisyyden. Huomioimme monimuotoisen kuntakentän strategisten tavoitteiden edistämässä.

Uudistava kulttuuri: Olemme uudistumiskykyinen organisaatio, jossa voidaan hyvin. Ylläpidämme ja kehitämme osaamistamme.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkuu aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

Vuoden 2023 alussa otettiin ensiaskeleet kohti uutta elinvoima- ja hyvinvointikuntaa, kun sote- ja pelastustoimen tehtävät siirtyivät kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle. Mennyt vuosi olikin paitsi kunnan uuden hyvinvointiroolin haltuun ottamisen sekä kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspintojen vahvistamisen, myös uuden elinvoimakunnan rakentamisen aikaa. Vuonna 2025 kuntien merkitys koko Suomen onnistumisen varmistajana laajenee jälleen, sillä ne saavat vastuulleen pitkään toivomansa työllisyyden edistämisen ja kotoutumisen palvelut.

Samaan aikaan kuntien väliset erot kärjistyvät edelleen, talustilanne kiristyy ja väestönmurros edellyttää kaikkia kuntia tekemään päätöksiä palvelujen, kuntalaisten hyvinvoinnin ja alueen elinvoiman turvaamiseksi ja kehittämiseksi myös tulevaisuudessa. Kuntaliitto tekee työtä sen eteen, että kunnat onnistuvat tehtävissään, vaikuttaa yhteiskunnallisesti sekä tukee kuntia ja kaupunkeja laaja-alaisesti.

Keväällä 2023 käytiin eduskuntavaalit ja niiden jälkeen hallitusohjelmaneuvoittelut,

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE

joissa määriteltiin myös kuntien kehittymisen suuntaviivat seuraavan neljän vuoden ajalle. Kuntaliiton tavoitteena oli, että muodostettava hallitus luottaa kuntien kykyyn toimia paikallisesti asukkaidensa hyväksi ja alueensa parhaaksi. Juhannuksen kynnyksellä julkaistun hallitusohjelmaan kirjattiinkin useita kuntien tärkeitä pitämiä tavoitteita.

Kunnille tärkeimpiä kirjauksia hallitusohjelmassa ovat lupaukset toimintaa jäykistävien normien keventämisestä sekä rahoitusjärjestelmän uudistamisesta.

Kesäkuun 2023 Huomenta kunnat -lähetyksessä arvioimme uunituoreen hallitusohjelman kirjauksia kuntien kannalta optimisesti: arvelimme, että hallitusohjelmaan kirjatun kuntien merkityksen ja itsehallinnon tunnistamisen liittyvän sanoitusten myötä kuntien luottamus valtioon voi hyvinkin parantua sekä keskustelu erilaisista kunnista ja kaupungeista monipuolistua. Näimme mahdolliseksi jopa sen, että kunta-valtio-suhteen ja kunnallisen itsehallinnon kannalta voi käynnistyä kokonaan uusi aikakausi.

Marraskuisena perjantaina 2023 tämä optimismi koki kovan kolauksen, kun valtiovarainministeriö päivitti sote-uudistuksen siirtolaskelmat ja ilmoitti, että valtionosuutta pitää leikata lisää, jotta uudistuksen kus-

tannusneutraalisuus toteutuisi. Uutinen olisi merkinnyt yli 400 miljoonan euron lisäleikkausta vuoden 2024 valtionosuuksiin. Tieto otettiin kuntakentällä vastaan tyrmistyneenä, sillä se vesitti pahasti valtuustojen juuri nuijimia verotus- ja budjettipäätöksiä.

Se, miten luottamus tästä kehittyi, on pitkälti kiinni yhteistyöstä suurten yhteisten haasteidemme ratkaisussa sekä norminkevennyksen etenemisessä. Kunnista esimerkiksi norminpurku ei jää kiinni.

Käynnistimme oman norminkeruukampanjamme etunenässä 1. marraskuuta 2023. Tavoitteenamme oli aktivoida kunnat tunnistamaan ja ehdottamaan kevennettäviä normeja. **Kun norminkeruu helmikuun puolivälissä 2024 päättyi, lopputuloksena oli yli 500 ehdotusta normien keventämisestä ja lähes 60 ehdotusta erilaisiksi kokeiluiksi.**

Me Kuntaliitto ja kunnat uskomme, että jos kunnille antaa joustoa palvelujen järjestämisen tapoihin, toiminnasta ja päätöksenteosta voi tulla virtaviivaisempaa, vaikuttavampaa, joustavampaa ja luovempaa. Kunnat toimivat aina asukkaansa ja alueensa parhaaksi. Kuntaliiton 140 asiantuntijaa puolestaan toimivat jokaisen Suomen kaupungin ja kunnan parhaaksi.

Minna Karhunen, Kuntaliiton toimitusjohtaja

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUKSESTA JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakentää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUKSESTA JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötsunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkuu aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

Keväällä 2023 käytiin eduskuntavaalit ja niiden jälkeen hallitusohjelmaneuvoittelut, jossa määriteltiin myös kuntien kehittymisen suuntaviivat seuraavan neljän vuoden ajalle. Kuntaliiton tavoitteena oli, että muodostettava hallitus luottaa kuntien kykyyn toimia paikallisesti asukkaidensa hyväksi ja alueensa parhaaksi. Juhannuksen kynnyksellä julkaisuun hallitusohjelmaan kirjattiinkin useita kuntien tärkeitä tavoitteita.

Kuntaliiton hallitusohjelmavaikuttamisen keskiössä oli varmistaa, että erilaistuvat kunnat pysyvät elinvoimaisina historiallisten uudistusten keskellä. Paikalliset ratkaisut mahdollistava sääntelykehikko ja ajan tasalle saatettava rahoitusjärjestelmä luovat polkua elinvoimaisiin kuntiin.

[Kuntien tavoitteet hallitusohjelmaan](#) laadittiin jo vuonna 2022 yhdessä kuntaverkostojemme ja poliittisten päättäjijemme kanssa. Tavoitteistamme viestittiin laajasti ja kampanjamaisesti sekä perinteisessä että sosiaalisessa mediassa, ja tavoitteita vietiin eteenpäin myös lukuisissa tilaisuuksissa ja tapaamisissa.

Olimme kuultavana kaikkiaan 11 kertaa hallitusohjelman valmistelun työryhmissä, vasta-

simme lukuisiin tietopyyntöihin ja arvioimme tavoitteiden talousvaikutuksia.

Työn tuloksena hallitusohjelman kuntopolitiikan iso kuva vastaa pitkälti Kuntaliiton strategisia tavoitteita. Kuntien merkittävä rooli yhteiskunnassa tunnustetaan ja kuntien erilaisuus nähdään voimavaraksi. Erilaiset kaupungit, kaupunkiseudut, seutukaupungit, maaseutukunnat ja saaristokunnat sekä niiden erilaiset tarpeet on tunnustettu. Myös kuntien itsehallinnollisen vapauden tavoite on mainittu hallitusohjelmassa.

Kunnille tärkeimpiä kirjauksia hallitusohjelmassa ovat lupaukset toimintaa jäykistävien normien keventämisestä sekä rahoitusjärjestelmän uudistamisesta.

Muita tärkeitä mainintoja ovat kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön ja yhdyspintojen joustavuus ja se, että paikallinen sopiminen tehtävien järjestämisestä mahdollistetaan. Lisäksi valtio sitoutui kompensoimaan kunnille asetettavat uudet tehtävät ja velvoitteet sekä mahdolliset tehtävien laajennukset rahoittamalla ne täysimääräisesti tai purkamalla muita velvoitteita. Kiinteistöverouudistusta hallitus lupasi edistää. Lisäksi hallitus lupasi huolehtia, että

POIMINTOJA VUODESTA 2023

Huhtikuussa 2023 eduskuntaan valituista kansanedustajista 177 toimii kotikuntansa kunnanvaltuutettuina. ”Kuntapuolueen” edustajien osuus nousi viime vaalien 85,5 prosentista 88,5 prosenttiin. Kunnanvaltuutettuina toimivien kansanedustajien osuus on kasvanut joka vaalikaudella vuodesta 1996 lähtien. Tiedot käyvät ilmi Kuntaliiton analyysistä, jonka avulla nostimme julkiseen keskusteluun päättäjien tupla- ja triplarooleja eri hallinnon tasoilla. Yhteiskunnalliset luottamustehtävät keskittyvät samoille henkilöille, ja tehtävien kasautuminen korostuu nyt uudella tavalla, kun myös hyvinvointialueille on valittu luottamushenkilöt.

Ukrainan sodan alkamisesta tuli helmikuussa 2023 kuluneeksi vuosi. Kuntaliitto suositteli kuntia osoittamaan tukensa Ukrainalle sodan alkamisen vuosipäivänä. Kyselyn mukaan yli 70 kuntaa aikoi osallistua tuen osoittamiseen: kolmannes kyselyyn vastanneista kunnista kertoi osoittavansa tukensa nostamalla Ukrainan lipun salkoon. Muita osallistumisen keinoja olivat mm. Ukrainan lipun väristen symbolien esille laittaminen julkisissa tiloissa, merkittävimpien rakennusten valaiseminen sekä hiljaisten hetkien järjestäminen eri toimipisteissä. Myös kynttilämielenosoitusten ja rauhan-kulkueiden sekä erilaisten keräysten käynnistäminen nousi vastauksissa esille. Kysely toteutettiin toisen kerran, entistä laajempaan loppuvuodesta 2023.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkuu aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

kunnille siirtymässä olevien TE-palvelujen rahoitus, ohjausjärjestelmä ja asiakaspalvelun lainsäädäntö turvaavat kuntien todelliset mahdollisuudet onnistua kohtaanto-ongelmien ratkaisemisessa kannustinjärjestelmän edellyttämällä tavalla.

Lisäksi lupaavana voidaan pitää sitä, että tiedon liikkuvuuden esteiden purkamiseen tartuttiin hallitusohjelmakirjauksissa Kuntaliiton, Kelan, Tilastokeskuksen, Verohallinnon, Eläketurvakeskuksen sekä Hyvil Oy:n yhteisen hallitusohjelmakannanoton suuntaisesti.

Hallitusohjelmaan kirjattiin myös, että kuntien tehtäviä ei siirretä hyvinvointialueille, ja että tehtävistä tulee voida sopia joustavasti alueelliset erot huomioiden. Nämä kirjaukset ovat merkittäviä esimerkiksi ympäristöterveydenhuollon toimivuuden kannalta, sillä tämä tehtävä on esimerkki palvelusta, jossa alueellisesti ja paikallisesti löydetään vaikuttavimmat ja kustannustehokkaimmat tavat.

Sen sijaan hallitusohjelmakirjaus kuntien sidosyksiköiden hyödyntämisen rajaamisesta oli Kuntaliitolle pettymys. Hallitusohjelmaan on kirjattu tavoite rajoittaa sidosyksikkö-

mallilla toimimista muun muassa asettamalla sidosyksikön vähimmäisomistusraja 10 prosenttiin sekä rajaamalla yksiköiden käyttöä joillakin toimialoilla.

Kuntaliitto on vedonnut hallitukseen, että se arvioisi uudelleen hallitusohjelman sidosyksikkösääntelyä koskevia kirjauksia. Hallitusohjelmassa esitettyjen muutosten tosiasiallinen vaikutus olisi markkinoiden näkökulmasta vähäinen, mutta kohdistuisi kohtuuttoman haitallisesti laajaan joukkoon erityisesti pieniä kuntia. Jos sääntely etenee hallitusohjelman kirjauksen mukaisena, kunnat joutuisivat tekemään toimivissa yhtiöissä mittavia omistusjärjestelyjä tai vaihtoehtoisesti ottamaan toimintoja takaisin kunnan itsensä hoidettavaksi. Kustannukset näistä toimenpiteistä voivat helposti ylittää hyödyt.

Kokonaisuutena Petteri Orpon hallitusohjelma näytti kuntien näkökulmasta suhteellisen hyvältä. Tulkinta- ja toimeenpanovaihe ratkaisevat tavoitteiden onnistumisen, ja loppuvuoden 2023 aikana haasteita alkoikin jo ilmetä. Kuntaliitto jatkaa vaikuttamistyötä, jotta tärkeissä tavoitteissa edetään kuntien toivomaan suuntaan.

POIMINTOJA VUODESTA 2023

Turvallisuustilanteen muuttuminen vaikuttaa myös kunnissa. Kuntaliitto tukee kuntia tiedonvaihdossa, tarjoaa ohjeita, ylläpitää varautumisverkostoa, osallistuu keskeisenä toimijana ja valvoo kuntien etua varautumiseen liittyvissä lakihankkeissa. Kuntaliiton esityksestä NIS-yleislain toimijamäärittelyä tarkennettiin siten, että kuntakenttää kohdellaan soveltamisalalla yhdenvertaisesti. Kuntien ydintoiminta rajattiin direktiivin ulkopuolelle. Kuntaliitto vaikutti myös kansallisen evakuoitiohjeen sisältöön erityisesti toimijoiden vastuita koskevin osin.

Kiirehdimme myös [julkisuuslain päivitystä](#) kuntien valmiussuunnitelmien osalta sekä ohjeistimme kuntia tarkistamaan valmiussuunnitelmansa sekä niiden julkisuuden.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

NORMIEN KEVENTÄMISEN ONNISTUMISEN POHJANA ON LUOTTAMUS KUNTIIN

Hallitusohjelmassa linjataan, että valtion ohjausta kuntiin arvioidaan ja uudistetaan hallituskauden aikana: peruseriaatteena on vaikuttavuuteen ja tavoitteellisuuteen perustuva ohjaus, joka nojaa ennen kaikkea kumppanuuteen.

”Hallitus käynnistää kuntien normituksen keventämishjelman, johon kytketään kaikki kuntia ohjaava sektorilainsäädäntö soveltuvin osin. Kuntien toiminnan ja tehtävien mitoitus ja toteutustapojen yksityiskohtaista sääntelyä karsitaan. Osana ohjelmaa toteutetaan erilaisia kunta- ja aluekohtaisia kokeiluja, joiden avulla kokeillaan miniminormiohjausta kuitenkin vaarantamatta ihmisten perustuslain mukaisia oikeuksia palveluihin.”
(Suora lainaus hallitusohjelmasta)

Valtiovarainministeriö aloitti normien keventämiseen tähtäävän työn keräämällä 28.11.2023–16.2.2024 välisen ajan ehdotuksia siitä, missä tehtävissä ja palveluissa kunnille

voitaisiin antaa enemmän vapautta ja omaa harkintavaltaa keventämällä yksityiskohtaista sääntelyä. Ehdotuksia sai jättää myös erilaisista kuntakokeiluista.

Kuntaliitto käynnisti oman norminkeruukampanjansa jo aiemmin eli 1.11.2023. Tavoitteenamme oli aktivoida kunnat tunnistamaan ja ehdottamaan kevennettäviä normeja. Kampanja-aikana marraskuun alusta helmikuun puoliväliin julkaisimme lukuisia esimerkkejä kevennettävistä normeista keskustelunherätteeksi, käsitteimme teemaa kaikkien kuntaverkostojemme kanssa, valmistelimme materiaalia, jonka avulla kunnissa voidaan oma-aloitteisesti tunnistaa toimintaa ohjaavia normeja, teimme kuntiin normireissuja ja pidimme norminkeruuteemaa esillä laajasti.

Toimitusjohtaja Minna Karhunen asettui kampanjan kasvoiksi some-videosarjassa, jossa havainnollistettiin normien mekaanista vaikutusta ongelmien ratkaisuun ja nostettiin esiin esimerkkejä toimintaa jäykistävästä normeista.

Kun norminkeruu helmikuun puolivälissä 2024 päättyi, lopputuloksena oli yli 500 ehdotusta normien keventämisestä ja lähes 60 ehdotusta erilaisiksi kokeiluiksi.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

Saapuneet ehdotukset olivat monipuolisia. Kuntaliitolle ehdotetut norminkevennysaiheet jakautuivat näin:

- 27 % kasvatusta ja koulutusta
- 14 % demokratiaa, päätöksentekoa ja hallintoa
- 12 % ympäristönsuojelua ja ympäristöterveydenhuoltoa
- 12 % maankäyttöä, kaavoitusta ja rakentamista
- 11 % TE-palveluita

Mikä normi?

Normeilla tarkoitetaan valtion asettamaa tarkkaa sääntelyä kunnille. Normi on asetus tai sääntö, joka kunnan pitää toteuttaa, oli se paikallisesti järkevää tai ei. Usein normi tuo mukanaan erilaista hallintoa ja byrokratiaa, johon pitää käyttää aikaa ja rahaa.

Miksi normi ei paranna maailmaa?

- Normit tasapäistävät toimintaa myös silloin kuin ei tarvitsisi: Helsingin ja Pellon tulee noudattaa samoja normeja, oli se järkevää tai ei. Normit edellyttävät, että arjen toiminta on samanlaista niin Pellossa kuin Helsingissäkin.
- Normit aiheuttavat päällekkäistä hallinnollista työtä. Yksityiskohtaisten normien mukaan toimiminen sitoo resursseja ja se voi olla pois itse asukkaiden kanssa toimimisesta tai palvelun kehittämisestä.
- Normit eivät ota huomioon todellisuutta, esim. työvoiman saatavuutta.
- Normien mukaan toimiminen vie aikaa ja rahaa, jota voitaisiin käyttää itse toimintaan.
- Normien toteuttamiseen ei varmisteta resursseja, vaan usein samalla rahalla pitää aikaan saada enemmän, koska niin on nyt säädetty – oli se realistista tai ei.

POIMINTOJA VUODESTA 2023

Euroopan neuvoston ihmisoikeuspäivä järjestettiin Turussa 4.5.2023 teemoina resilienssi ja kuntalaisosallisuus. Kuntaliitolle oli tapahtuman järjestämisessä tärkeää, että kuntien tekemä ihmisoikeustyö tunnustetaan entistä paremmin. Euroopan neuvoston ihmisoikeuspäivä oli osa Euroopan laajuista kampanjaa, jonka tavoitteena oli tuoda esille Euroopan neuvoston asemaa perusoikeuksien turvaajana. Tapahtuman järjestäjinä toimi Kuntaliiton lisäksi Ulkoministeriö, Ihmisoikeuskeskus, Turun kaupunki ja Åbo Akademi. Nuorten tapahtumassa olivat mukana Turun etsivä nuorisotyö, Valo-Valmennus, Poliisi, Tuke-nasi ry, Sateenkaari Koto ry, Turun seudun kehitysvammaisten tuki ry, Turun seudun Seta ry ja Tyttöjen talo.

Kuntien kulttuuritilastot KULTTI-palvelu kavautui vuoden 2023 lopussa. Kuntien kulttuuritoiminnan tietoperustahankkeessa määriteltiin 2021–2023 kuntien käyttöön yhteinen kulttuurin tietopohja sekä luotiin sähköinen alusta, mistä kuntakohtaisia tietoja voi vapaasti käyttää ja tarkastella. KULTTI-jatkohankkeelle saatiin 2 vuodelle rahoitus vuoden 2023 lopussa.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkuu aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

KUNTIEN RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMINEN KÄYNNISTYI

Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi elokuussa 2023. Petteri Orpon hallitusohjelman kirjauksen mukaan kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantumisen sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Pettymykseksemme kuntaministeri Ikosen johdolla käynnistynyt uudistus kuitenkin rajoittui vain kuntien valtionosuusjärjestelmään ja siinäkin vain valtiovarainministeriön hallinnoimaan puolikkaaseen.

Käynnistimme rahoitus- ja valtionosuusjärjestelmän laaja-alaisen uudistamiseen liittyvää työtä mm. lisäämällä ymmärrystä rahoitusjärjestelmän uudistamistarpeista ja vaikutuksista sekä osallistamalla laajasti kuntakenttää valmisteluun.

Osana rahoitusjärjestelmän uudistamiseen liittyvää työtämme käynnistimme lokakuussa kaikille rahoitusjärjestelmän uudistamisesta kiinnostuneille kuntien asiantuntijoille Ta-loustorstai EXTRA -lähetysten sarjan. Kerran

kuukaudessa järjestettävät matalankynnyksen aamukahvilaisuudet keräsivät linjojen äärelle toistuvasti reilut 200 asiasta kiinnostunutta ensimmäisestä tilaisuudesta lähtien.

Lisäksi kokosimme kiinnostuneista kuntien talousammattilaisista Uudistajaryhmän rahoitusjärjestelmän uudistamistyön tueksi. Rahoitusjärjestelmän uudistamiseen liittyen lanseerattiin myös uudistamiseen liittyvä [verkkosivusto](#) sekä suunniteltiin Rahoitusremppa-blogisarjan toteuttamista.

POIMINTOJA VUODESTA 2023

Teimme yhteistyötä Ahvenanmaan kuntaliiton kanssa sen varmistamiseksi, että Ahvenanmaan 16 kunnasta tulee Kuntaliiton täysjäseniä. Ahvenanmaan kunnat liittyvätkin Kuntaliiton täysjäseniksi, joiden jäsenmaksu on samansuuruinen kuin mantereen jäsenkunnilla.

Marras-joulukuussa 2023 toteutimme yhdessä MDI:n kanssa laajan ”Kuinka kuntasi sykkii” -kyselyn. Kyselyyn osallistuneista 1101 vastaajasta yhteensä 82 prosenttia arvioi, että sote-uudistus haastaa oman kunnan toimintaedellytyksiä melko tai erittäin paljon. Sote-uudistuksen lisäksi kuntien päättäjiä ja viranhaltijoita huolestuttavat eniten väestörakenteen muutokset. Vastanneista 81 prosenttia mainitsi väestörakenteen muutokset omaa kuntaa haastavaksi ilmiöksi. Väestön ikääntymiseen liittyy myös vaikeus löytää osaavaa työvoimaa. Siitä ilmoitti huolehtivansa 76 prosenttia vastanneista. Myös kiinteistöihin ja infraan liittyvä korjausvelka sekä oman kunnan taloustilanne vastanneiden huolten TOP 5:seen.

SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote- uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötsunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkuu aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

Vuosi 2023 alkoi kuntakentässä uudenlaisen roolin haltuunotolla, kun sote- ja pelastustoimen palvelut siirtyivät vuoden alussa hyvinvointialueiden tehtäviksi. Muutos toi näkyväksi uusia ratkottavia asioita pitkin vuotta. Tämä näkyy esimerkiksi kyselyissä, joiden tulosten mukaan kuntapäätäjät arvioivat, että sote-uudistus haastoi oman kunnan toimintaedellytyksiä marras–joulukuussa selvästi enemmän kuin vielä loppukevällä 2023.

Kuntaliiton [Kuntapulssi-kyselyssä](#) huhti–toukokuussa 52 prosenttia vastanneista kuntapäätäjistä arvioi, että sote-uudistus haastaa oman kunnan tilannetta. Marras–joulukuussa samaan kysymykseen vastasi myöntävästi peräti 82 prosenttia vastanneista.

Kun sote-uudistus tuli voimaan, sen moninaiset heijastevaikutukset alkoivat näkyä kunnissa vähitellen. Siihen liittyy tarve uudistaa kuntien rahoitusjärjestelmä kokonaisuudessaan, mutta myös muutospaineet palveluverkkoon sekä tyhjilleen jäävät kiinteistöt. Toisaalta kuntien ja hyvinvointialueiden väliset yhdyspinnat vaativat edelleen selvennystä.

KUNTAKENTÄN BLACK FRIDAY: SOTE-UUDISTUKSEN SIIRTOLASKELMIEN TARKISTUS JÄRKYTTI KUNTAKENTTÄÄ

Yksi vuoden hätkähdyttävimmistä ja kuntakenttää voimakkaasti ravisuttaneista tapahtumista koettiin marraskuussa. Vain muutama tunti kuntien vuoden 2024 veroprosenttipäätösten jälkeen valtiovarainministeriö tarkisti sote-uudistuksen siirtolaskelmat lopullisilla verotiedoilla ja ilmoitti, että valtionosuutta pitää leikata lisää, jotta uudistuksen kustannusneutraalisuus toteutuisi.

Uutinen tarkoitti yli 400 miljoonan euron lisäleikkausta vuoden 2024 valtionosuuksiin. Tieto otettiin kuntakentällä vastaan tyrmistyneenä, sillä se vesitti pahasti valtuustojen juuri nuijimia verotus- ja budjettipäätöksiä.

Kuntaliitto reagoi tietoon välittömästi ja laaja-alaisesti eri kanavissa. Tämä johti siihen, että jo muutama päivä shokkiuutisen jälkeen VM tiedotti, että lisäleikkaus jaksotetaan toteutumaan vuosille 2025–2027. Sen lisäksi saimme nostettua aiheen aktiivisesti julki- seen keskusteluun: reagoimme poiki useita kymmeniä osumia uutis- ja sosiaalisen median kanavissa.

POIMINTOJA VUODESTA 2023

Vaikutimme yhdessä useiden toimijoiden kanssa siihen, että hallitusohjelmaan kirjattiin tavoite, jonka mukaan 5–10 prosenttia maahanmuuttajista tulisi kotouttaa ruotsin kielellä. Toimivien ruotsinkielisten kotoutumispolkujen luominen kaksikielisille alueille on ollut Kuntaliitolle tärkeä teema useiden vuosien ajan.

Perustimme kuntien juristeille yleisen juristiverkoston. Verkosto toimii etänä neljä kertaa vuodessa ja käsittelee ajankohtaisia aiheita kuntajuridiikan alalta.

Päivitimme [kunnan hallintosääntömallin](#) vuoden 2023 alussa vastaamaan kuntien uutta rakennetta ja tehtäviä.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

Toimme vahvasti esille sen, ettemme hyväksy yllättäviä lisäleikkauksia ja korostimme, että leikkausten jaksotus ja lykkääminen ovat vain tilapäinen laastari shokkiin, joka kunnissa koettiin. Toimme myös esille, että valtio on paikallishallintoa selvästi perustellumpi ja vaakaampi taho kattamaan tästä ennakoimattomasta lisäleikkauksesta aiheutuvat talousvai- kutukset ja tähän etsittävä ratkaisut. Kunnille lisäleikkaus merkitsisi tarvetta säästää muun muassa sivistyspalveluista sekä työllisyyden ja elinvoiman edistämisestä.

KUNTIA UHKAAVA KIINTEISTÖTSUNAMI TEETTI TÖITÄ

Sote-kiinteistöjen käytön ja kustannusten tu- levaisuus on monen kunnan talouden taakka- na ja niin ikään pohdittavana on kouluraken- nusten laatu ja tarvittava määrä. Uudistuksiin ja investointeihin kuntien rakennuskannassa ohjaavat myös EU:n energiadirektiivit.

Kuntien omistamat tilat siirtyivät hyvinvoin- tialueiden hallintaan vuoden 2023 alusta. Hyvinvointialue ja kunta tekivät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen käytössä olevien toimitilojen hallinnasta

vuokrasopimuksen siten, että se on voimassa vähintään 31.12.2025 asti. Lisäksi hyvinvointi- alueille siirtyi kuntien aiemmin tekemiä vuok- rasopimuksia. Hyvinvointialueet neuvottelevat kuntien kanssa uusista vuokrasopimuksista ja vuokratasoista vuodesta 2024 alkaen.

Neuvotteluissa sovitut ratkaisut vaikuttavat kuntatalouden liikkumavaraan jopa vuosi- kymmenien ajan. Hyvinvointialueiden palve- luverkkoratkaisujen myötä kunnat kohtaavat merkittävän haasteen, kun suuri määrä sote- ja pelastuskiinteistöjä jää tyhjilleen. Muutos vaikuttaa negatiivisesti erityisesti pienemmis- sä kunnissa.

Toteutimme aiheen selvittämiseksi [kyselyn syksyllä 2023](#). Vastaajakunnat arvioivat, että noin 780 sote- ja pelastustoimen tilaa (noin 2,1 milj. htm²) jää tyhjiksi, ja vuokratuloja menetetään noin 226 miljoonaa euroa vuo- dessa. Tilamäärällisesti tämä on noin 30 % kuntien hyvinvointialueille vuokraamasta tilamäärästä.

Kuntaliitto käynnistää vuonna 2024 yhdessä FCG:n kanssa [Kunnat ja kiinteistöt -verkosto- hankkeen](#), jossa kunnat saavat tukea kiinteis- töjensä hallintaan.

POIMINTOJA VUODESTA 2023

Kehitimme kuntajohtamista strategi- semmaksi, vaikuttavamaksi, kestä- vämmäksi ja vuorovaikutteisemmaksi. Tätä toteutettiin Uuden sukupolven organisaatit ja johtaminen -verkostoprojektissa, SDG-strateginen johtaminen Kuutosissa -verkostoprojektissa, sertifioituissa KPJ-, KJ- ja EKJ-johtamisvalmennuksissa sekä kuntajohdon kärkitapahtumissa Kuntapu- heenjohtajapäivillä ja Kuntajohtajapäivillä.

Toteutimme aktiivisesti kehittämiämme konsepteja kuntien digitalisaation ja siihen liittyvän vertaistuen mahdollista- miseksi. Näistä esimerkkeinä toteutimme Digisumpit joka torstaiaamu, Kuntien digi- viikon kesäkuussa ja Digiverkostohankkeen yhteistyössä FCG:n kanssa. Digiviikolla tavoitimme noin 2000 osallistujaa, Digisum- peille osallistui noin 180 kunnasta yhteensä noin 4000 kävijää ja Digiverkostohankkees- sa oli mukana 23 kuntaa.

Edistimme usean organisaation kanssa sitä, että tiedon liikkuvuuden haasteisiin tulee tarttua, jotta yhteiskunta voi hyötyä digitalisaatiosta laajamittaisesti. Hallitus- ohjelmassa teema mainitaan useampaan otteeseen, mm. diginorminpurkuun sekä liikkuvuuden esteiden purkamiseen liittyen.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

YHDYSPINTATYÖ JATKUI AKTIIVISENA

Jatkoimme kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspintojen muutostukiprojektia kuntien ja hyvinvointialueiden välisen yhteistyön rakentamiseksi ja koordinaatiota tukevien rakenteiden muodostumisen tukemiseksi. Vuoden 2023 alusta lähtien muutostukiprojektia oli toteuttamassa ja rahoittamassa sosiaali- ja terveysministeriön lisäksi vuoden 2023 alussa toimintansa aloittanut Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy.

Yhdyspintaprojektin kärkiteemoihin vuonna 2023 kuuluivat yhteistyön yleiset toimintamallit ja johtamisen rakenteet, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, sivistys ja sote, työllisyyden edistäminen, maahanmuutto ja kotoutuminen, varautuminen ja sisäinen turvallisuus. Tuimme kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyörakenteiden, toimintamallien ja työnjaon suunnittelua ja toteuttamista myös uusien, esille nousseiden teemojen osalta. Tavoitimme toiminnallamme johtavia viranhaltijoita, luottamushenkilöitä ja yhdyspintatehtävistä vastaavaa johtoa, esimiehiä sekä asiantuntijoita.

Vuoden aikana kartoitimme kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön tilannekuvaa useilla kyselyillä, joita suunnattiin muun muassa kuntajohdolle, hyvinvointialuejohdolle ja maakuntien liittojen edustajille. Lisäksi toteutimme tilannekuvakyselyjä opiskeluhooltoon, perhekeskusten valmistelutilanteeseen sekä maahanmuuton ja kotoutumisen edistämiseen liittyen.

POIMINTOJA VUODESTA 2023

Kaivoslain muutos mahdollisti kuntien päätösvalan kaivosten sijoittumista kunnan alueelle suunniteltaessa. Lainmuutos tuli voimaan 1.6.2023, ja Kuntaliitto on ollut mukana edistämässä lakimuutosta. Kaivosmineraaliverolaki hyväksyttiin 3.3.2023 ja se tuli voimaan 1.1.2024. Kaivosmineraaliveron vuosittaisen verotuoton arvioidaan olevan noin 25 miljoonaa euroa, josta kuntien osuus on 15 miljoonaa euroa. Verotuloa kertyy niille 45 kunnalle, joiden alueilla sijaitsee kaivos. Sellaisissa kunnissa, joissa on suuria metallimalmikaivoksia (mm. Sodankylä, Sotkamo, Keminmaa ja Kittilä), verotulo on arvioitu olevan suhteellisen suuri suhteessa kunnan muihin verotuloihin.

Vuoden 2025 alussa voimaan tulevan rakentamislain toimeenpanon tueksi perustettiin projekti, joka alkoi toukokuussa 2023. Projektin tavoitteena on opastaa ja tukea kuntien rakennusvalvontoja rakentamislain toimeenpanoon liittyvissä tehtävissä järjestämällä koulutusta, työpajoja sekä tekemällä oppaita.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötsunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

Keväällä 2023 toteutimme kunta- ja aluekierroksen, jossa tavattiin runsas määrä kuntien ja hyvinvointialueiden edustajia. Kierroksen avulla muodostimme kuvaa yhdyspintatyön tilanteesta ja ajankohtaisista yhteistyöhön liittyvistä kysymyksistä kunnissa ja alueilla. Kunta- ja aluekierroksella saimme myös lisättyä tietämystä yhdyspintatyöstä kuntien ja hyvinvointialueiden asiantuntijoiden keskuudessa. Päivitimme aluekierroksen raportin yhteydessä myös kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön suositukset, jotka oli julkaistu heinäkuussa 2022.

Kokosimme kuntien ja hyvinvointialueiden edustajien näkemyksiä ja tarpeita erilaisten tapahtumien yhteydessä. Vuoden aikana järjestimme mm. toistakymmentä yhdyspintafoorumia, joissa käsitelimme erilaisia yhdyspinta-aiheisia teemoja asiantuntijapuheenvuorojen, hyvinvointialueiden ja kuntien hyvien käytänteiden sekä paneelikeskustelujen muodossa. Työllisyyden yhdyspintatyön osalta toimintamme kytkeytyi kansalliseen TE-palvelut 2024 -uudistuksen valmisteluun ja erityisesti Sote-yhdyspinnat valmisteluryhmän (TEM) toimintaan.

POIMINTOJA VUODESTA 2023

Kuntaliitto ja Rakennustarkastusyhdistyksen (RTY) toteuttivat yhdessä rakentamislain ensimmäisen tulkintaoppaan Rakentamislaki ja rakennusvalvonta. Julkaisua on ladattu yli 4100 kertaa.

Kaikkien kuntien on uusittava rakennusjärjestyksensä ja taksansa rakentamislain mukaisiksi. Kuntaliitto järjesti vuonna 2023 yhteensä kuusi työpajaa kuntien rakennusvalvontaviranomaisille ja kaksi tammikuussa 2024. Työpajoista kuusi koski uuden rakentamislain mukaisen rakennusjärjestyksen laadintaa ja kaksi rakennusvalvontojen lupamaksuja. Työpajoissa jalkautettiin uutta rakentamislakia ja kunnat kokivat työpajat erittäin hyödyllisiksi ja tarpeellisiksi. Lisäksi vuoden aikana järjestettiin webinaareja.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkuu aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

TE-palvelut 2024 -uudistuksen valmistelu eteni vuoden 2023 aikana suunnitellusti, mutta vauhdikkaasti. Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä ja kotoutumisen edistämisestä hyväksyttiin maaliskuussa. Molempien lakien toimeenpanoa valmisteltiin kokonaisuutena. Valmistelun kannalta vuotta leimasi vahvasti yhteistoiminta-alueiden eli työllisyysalueiden muodostamiseen liittyvä valmistelu, joista kuntien oli sovittava ja ilmoitettava työ- ja elinkeinoministeriölle lokakuun 2023 loppuun mennessä.

Huhtikuussa kokoontuimme yhdessä muiden valtakunnallisten toimijoiden kanssa Tampereelle uudistuksen Kick Off -tilaisuuteen, jonka yhtenä tavoitteena oli valmistella kuntien valmistelun tueksi laaja valtakunnallinen toimeenpanon käsikirja. Loppukevään ja alkukesän aikana toteutimme työ- ja elinkeinoministeriön johdolla valtakunnallisesti valmistellun kaksiosaisen toimeenpanon käsikirjan kuntien valmistelun tueksi. Julkaisimme käsikirjan verkkosivuillamme. Uudistukseen liittyvä verkkosivusto toimi kunnille tarjottavan muutostuen kivijalkana ja verkkosivustollamme vierailikin vuoden aikana yli 42 000 kävijää.

Osana muutostukea koulutimme kuntia ja jaoimme tietoa valmistelun tueksi järjestämällä uudistuksen eri teemoihin liittyviä infotilaisuuksia ja tuumaustunteja yhteensä yli 30 kappaletta ja lisäksi 7 suoraa Työllisyystiistai-lähetystä.

Yksi keskeisimmistä toimenpiteistä kuntien valmistelun tueksi oli kuntavalmistelijoiden verkoston käynnistäminen. Avasimme loppuvuonna 2023 kuntavalmistelijoiden työn tueksi sekä muutostukitoimiston ja kuntien että kuntien keskinäistä vuoropuhelua varten Howspace-alustan. Alustalla on kirjautuneena lähes 700 TE-uudistuksen kuntavalmistelijaa, joista reilut 400 käy aktiivista vuoropuhelua sekä Kuntaliiton että muiden kuntien kanssa uudistukseen liittyvistä ajankohtaisista asioista. Toukokuussa 2023 toteutetulla Kuntapulssi-kyselyllä kartoitimme kuntajohtajien näkemyksiä tulevasta uudistuksesta.

Lokakuussa julkaisimme kuntien muutosviestintään ja palvelujen viestintään liittyvän suosituksen, jonka tavoitteena oli kirkastaa uudistuksen tavoitteita ja pääviestejä yhtenäisen ja vaikuttavan viestinnän tueksi. Suosituksella halusimme korostaa erityisesti elinvoiman edistämisen ja kuntaekosysteemin

hyödyntämisen merkitystä uudistuksen onnistumisessa.

Muutostuen kehittävä arviointi ja vaikuttavuuden johtaminen käynnistyi syksyn aikana. Sen tavoitteena oli koota kehittävä arvioinnin keinoin tärkeimmät opit vaikuttavuuden johtamisesta ja sen edellytyksistä, ennakoinnin kyvykkyydestä ja osaamisen vahvistamisesta, myös muutosvastarinnan ja ennakoivan hallinnan haltuunotosta osana elinvoimapolitiikkaa (innovaatiokyvykkyys ja ekosysteemissä toimiminen). Lisäksi hankkeen tavoitteena oli luoda muutostuen arviointi- ja vaikuttavuusmalli hyödynnettäväksi ja tunnistaa vuoden 2024 kehittämistarpeet.

Arvioinnin mukaan muutostukitoimisto on tehnyt tarpeellista työtä tukien kuntien siirtymää työllisyyspalvelujen vastuutahoksi, tarjotessaan tietoa, ohjeita, yhteisiä keskusteluja ja oikeudellista opastusta.

TE-palvelut 2024

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötsunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkuu aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkstoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

Väestönmuutokseen liittyvät isot trendit, kuten syntyvyyden lasku, vaikuttavat koulutuksen järjestämiseen kokonaisuudessaan. Väestönkehityksen muutokset näkyvät eri tavoin erilaisissa kunnissa, jolloin pelkkä perinteinen perusopetus ei välttämättä vastaa riittävästi paikallisiin tarpeisiin. Koulutuksen saatavuuden ja saavutettavuuden turvaaminen on keskeinen 2020-luvun haaste kunnille.

Lasten määrän väheneminen koskee lähes kaikkia Suomen kuntia. Tilannetta tasaa suurimpien kaupunkien kohdalla maahanmuutto, mutta se vaikuttaa samalla oppilaiden tarpeiden monipuolistumiseen ja erilaistumiseen eri kunnissa.

Kuntaliitto on tuonut esille väestönkehityksen vaikutuksia koulutuksen saatavuuteen ja saavutettavuuteen. Kuntaliitto on omissa kannanotoissaan nostanut esille mahdollistava lainsäädännön tarpeellisuuden ja toimivan rahoitusjärjestelmän merkityksen, mikäli kunnat ja koulutuksen järjestäjät haluavat tehdä alueellista yhteistyötä.

VERKSTOPERUSKOULU-HANKE LISÄÄ KUNTIEN YHTEISTYÖTÄ PERUSOPETUKSEN JÄRJESTÄMISESSÄ

Kaksivuotisen Verkstoperuskoulu-hanke toteutetaan 1.1.2023–31.12.2024. Hankkeen tavoitteena on ennen kaikkea kuntien välisiä perusopetuslain mukaisia yhteistyömuotoja hyödyntäen tunnistaa ja kehittää uudenlaisia toimivia ratkaisuja perusopetuksen saatavuuden ja saavutettavuuden sekä opetusjärjestelyiden laadulliseen kehittämiseen eri puolilla maata. Myös henkilöstön osaaminen ja saatavuus ovat hankkeen tavoitteina. Avartamalla koulu yhteisöjä, opetusta ja oppimista, voidaan yhteistyön hyödyt saada nykyistä laajemmin käyttöön opetuksen järjestämisessä. Oppilaiden tarpeet ovat suunnittelun lähtökohta.

Hankkeeseen valituilla kymmenellä pilotti-alueella eri puolilla Suomea etsitään erilaisia ja monipuolisia yhteistyötä tiivistäviä toimintamalleja.

Verkstoperuskoulu-hanke järjesti vuonna 2023 seminaarit teemoilla ”Väestönmuutos ja koulutuksen saavutettavuus” sekä ”Digitaalisuus ja etäyhteyksien hyödyntäminen perusopetuksessa”. Pilottialueilla järjestettiin myös 16 työpajaa ja pilottialueiden yhteyshenkilöille järjestettiin heinäkuuta lukuun ottamatta kuukausittain kokoukset. Kuntaliitto on vuonna 2023 järjestänyt pilottialueille myös yhteisesti teemakohtaisia tietopaketteja työn tueksi.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkuu aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

Vuoden aikana vaikutimme onnistuneesti useisiin liikenteeseen, energiaan ja ympäristöön liittyviin lakeihin sekä ministeriöiden että EU-parlamentin kautta.

Esimerkiksi ennallistamisasetukseen vaikutimme aktiivisesti sekä kansallisella että EU-tasolla, ja onnistuimme kumppaneidemme kanssa saamaan trilogien sopuratkaisun huomioimaan Suomen kaupunkien erityispiirteet hyvin. Asetukseen saadut kynnsarvot rajaavat Suomen jo hyvin vihreitä kuntia pois, ja urbaanin viheralueen lisäämiseen on saatu kansallista joustoa.

Ajoimme kuntien asiaa aktiivisesti myös yhdyskuntajätevesidirektiivin päivityksen yhteydessä. Tiiviissä yhteistyössä Vesilaitosyhdistyksen, muiden pohjoismaisten alue- ja paikallistason järjestöjen sekä CEMRin kanssa onnistuimme jo varhain viemään pohjoisia ja järvisiä oloja koskevat erityispiirteet EU-instituiotuihin.

Vuoden aikana EU:n 55-valmiuspaketin kolme energiadirektiiviä saivat lopullisen sisältönsä, joka vastasi tärkeimmissä asioissa hyvin Kuntaliiton tavoitteita. Olimme koko valmisteluajan pyrkineet aktiivisesti vaikuttamaan energiadirektiivien sisältöön yhdessä koti- ja ulkomaisten verkostojen kanssa.

Loppuvuodesta olimme yhteistyössä energia-alan kanssa vaikuttamassa siihen, että Energiaviraston lokakuussa julkaisema ehdotus valvontamalliksi vuosille 2024–2031 ei tullut voimaan. Ehdotus olisi heikentänyt yhtäkkisesti myös kuntaomisteisten sähkönjakeluyhtiöiden kannattavuutta jo vuoden 2024 aikana. Voimaan tullessa valvontamallissa tiukennukset tapahtuvat vähitellen, mikä antaa yhtiöille ja omistajakunnille sopeutusaikaa.

Vihreän siirtymän keskeiseksi vauhdittajaksi uskotuissa ympäristöministeriön yhden luukun hankkeissa olimme kannustamassa valtion lupa- ja valvontaviranomaista yhdistämään osaamisiaan ja toivomassa tukea sähköisen asioinnin edellyttämiin rajapintaratkaisuihin. Toisaalta halusimme myös huolehtia kuntien ketterän ja vuorovaikutteisen viranomaistoiminnan toimintaedellytyksistä lähellä asiakasta [yhdeltä luukulta](#), kuntien maankäytön erityisasemaa vaarantamatta.

Panostimme erityisesti EU-vaikuttamiseen ja mm. kuntien edustajista koostuva vihreän siirtymän EU-ennakkovaikuttamisryhmä aloitti toimintansa. Lisäksi käynnistimme työn ennakkovaikuttamisen vahvistamiseksi sekä ennakkovaikuttamismallin tekemiseksi. Mallin avulla EU-ennakkovaikuttaminen tuodaan

osaksi Kuntaliiton edunvalvontaprosessia. Yhteistyö EU-vaikuttamisessa tiivistyi Kuntaliiton Helsingin asiantuntijoiden ja Brysselin toimiston välillä, ja laajalle joukolle kunta-liittolaisia EU-vaikuttaminen nousi osaksi päivittäistä työtä.

Julkaisimme myös [EU-vaalitavoitteemme kaudelle 2024–2029](#), joissa vihreä siirtymä ja sen turvaaminen on hyvin huomioitu. Lisäksi julkaisimme [vihreää siirtymää käsittelevän artikkelisarjan](#) sivuillamme.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUKSESTA JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

Loppuvuonna 2022 käytyjen muutosneuvotteluiden seurauksena Kuntaliiton henkilöstömäärä laski vuoden 2023 aikana asteittain siten, että Kuntaliiton henkilöstömäärä vuonna 2023 oli keskimäärin 135 (vakituksia 115 ja määräaikaisia 20). Vastaavat luvut vuonna 2022 olivat 160 ja 35, yhteensä 195. Henkilöstökulut olivat vuonna 2023 noin 11,6 miljoonaa euroa, kun ne edellisenä vuonna olivat 16,0 miljoonaa euroa. Maksettujen palkkioiden osuus oli vuonna 2023 0,4 miljoonaa euroa ja edellisvuonna n. 0,6 milj. euroa.

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy aloitti toimintansa vuoden 2023 alussa. Yhtiö perustettiin tarjoamaan hyvinvointialueille muutostukea sekä tukea hyvinvointialueiden yhteiselle edunvalvonnalle. Yhtiön toiminta sovitettiin vastaamaan hyvinvointialueiden tarpeita.

Tukipalveluyhtiö Inservio Oy perustettiin palvelemaan Kuntaliittoa, Kunta- ja hyvinvointialuetyönantaja KT:ta sekä Hyviliä. Yhtiössä tuotetaan mm. ICT- ja tietohallinto-, kirjasto-, arkisto- sekä hallintopalveluita.

1.1.2023 muodostettu uusi organisaatio jakautuu viiteen substanssiyksikköön sekä toimitusjohtajan esikuntaan. Toimitusjohtajan esikunnassa on neljä yksikköä.

Kuntaliitossa toteutettiin Eezy Flow Oy:n henkilöstötutkimus PeoplePower® marraskuussa 2023. Kyselyssä mitattiin mm. henkilöstön omistautuneisuutta ja hyvinvointia, työyhteisön toimivuutta ja kehittämisedellytyksiä sekä esimiestyön onnistumista. Kyselyyn vastasi 77 % työntekijöistä. Kyselyn kokonaistulos oli vertailutason yläpuolella yltäen luokitukseen AA (=Hyvä). Tällä tuloksella Kuntaliitto sai Suomen innostavimmat työpaikat -tunnustuksen, joka myönnetään vuosittain parhaille Eezy Flow PeoplePower®-tutkimukseen osallistuneille organisaatioille.

Selkeimmät vahvuudet näyttävät kyselyn mukaan liittyvän johtamis- ja toimintakulttuuriin sekä työskentelyedellytyksiin. Työntäjän tarjoamat hyvät edellytykset henkilöstön työhyvinvointiin sekä reilu ja tasapuolinen kohtelu nousivat esiin. Selkeimmät haasteet liittyivät mm. henkilöstön näkemyksiin Kuntaliiton tulevaisuudesta, epäselvyydet odotuksissa sekä mahdollisuudet vaikuttaa toiminnan kehittämiseen.

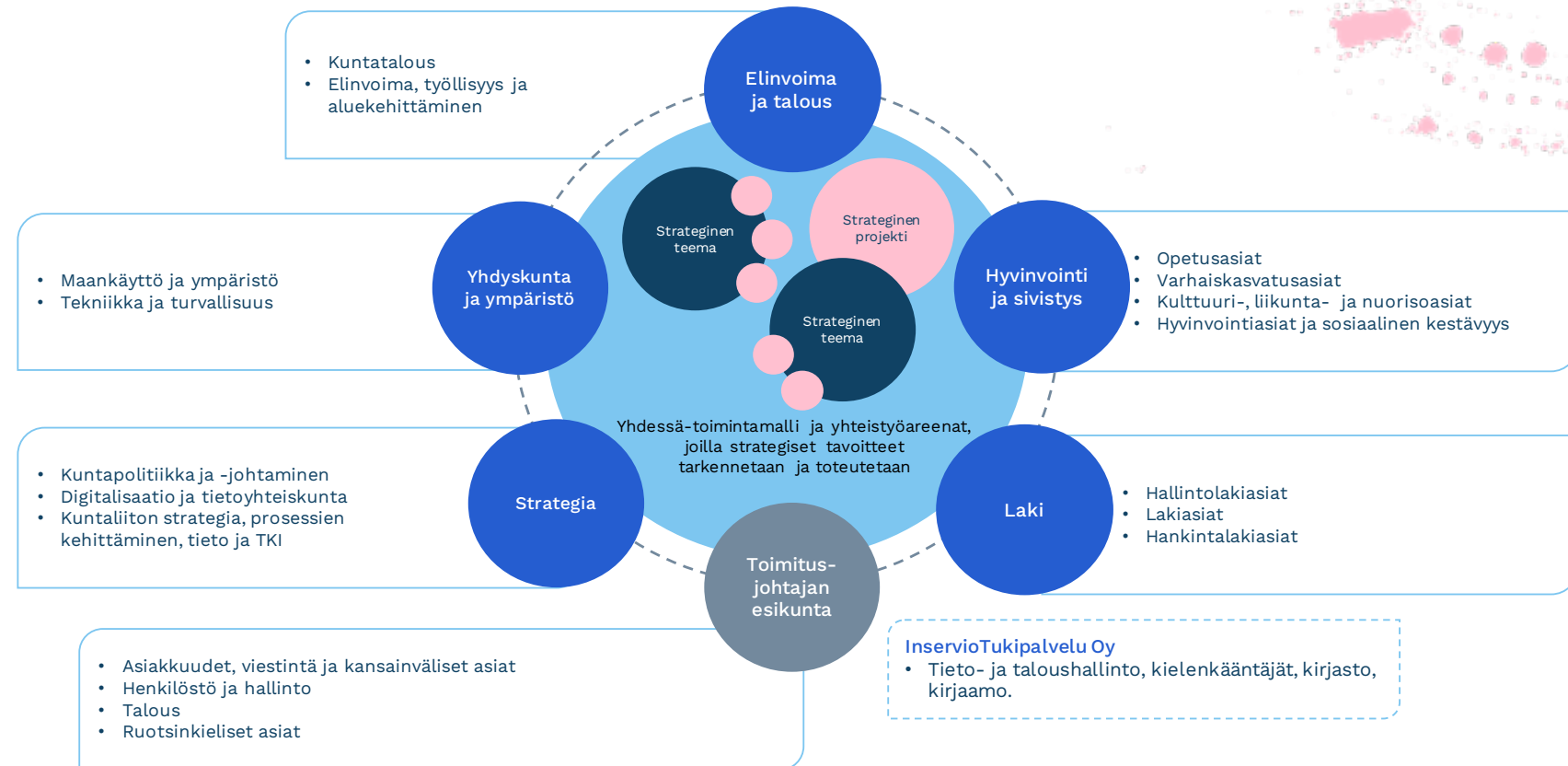
Henkilöstön hyvinvointia ja työtyytyväisyyttä mitataan lisäksi säännöllisesti 2–3 kertaa vuodessa toteutettavalla lyhyellä Pulssi-kyselyllä. Aiempien kyselyjen perusteella valtaosa

kuntaliittolaisista on ylpeä siitä, että saa työskennellä Kuntaliitossa ja kokee tekevänsä merkityksellistä työtä.

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkuu aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

KUNTALIITON ORGANISAATIO JA TOIMINTAMALLI 2023

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

KUNTALIITON TALOUS 2023

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistösunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkuu aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

Kuntaliiton tuotot muodostuvat pääosin jäsenmaksuista, erilaisista kehityshankkeisiin kohdistuvista avustuksista, Kuntasäätiön tilatuesta sekä sijoitustoiminnan tuotoista. Varainhankinta perustuu sääntöjen mukaiseen, valtuuskunnan hyväksymään jäsenmaksuun, jonka suuruus oli kuntien osalta 12 miljoonaa euroa (17,1 miljoonaa euroa vuonna 2022) ja osuus varsinaisen toiminnan ja varainhankinnan tuotoista yli 50 %. Kuntayhtymät maksoivat lisäksi jäsenmaksurahoitteista palvelua vastaavista palveluista erillistä 0,4 miljoonan euron palvelumaksua. (1,6 miljoonaa euroa).

Asiantuntijaorganisaation isoin kuluerä on henkilöstökulut 11,6 miljoonaa euroa (16,0 miljoonaa euroa), jonka osuus kaikista toimintakuluista on 58 %. Henkilöstökuluihin sisältyy myös luottamushenkilöhallinnolle maksetut palkkiot 0,3 miljoonaa euroa (0,4 miljoonaa euroa). Seuraavaksi suurimmat kuluerät ovat ulkopuoliset palvelut 3,4 miljoonaa euroa (3,9 miljoonaa euroa) ja ICT-kulut 1,8 miljoonaa euroa (2,6 miljoonaa euroa). Kehityshankkeiden osuus ICT-kuluista vuonna 2023 oli lähes neljännes. Edellä mainitut kulut yhdessä 1,5 miljoonan euron vuokratulujen (1,6 miljoonaa euroa) kanssa muodostavat Kuntaliiton kaikista toiminnallisista kuluista yli 90 %. Toiminnallinen tulos oli 2,4

miljoonaa euroa alijäämäinen (-2,2 miljoonaa euroa).

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan nettotuotot olivat vuonna 2023 kaikkiaan 7,1 miljoonaa euroa (3,1 miljoonaa euroa) ilman tytäryhtiöosakkeiden arvonalennuskirjausta. Vuosi 2023 oli kehnon sijoitusvuoden 2022 jälkeen useimmille omaisuusluokille suotuisa. Osakemarkkinoita tukivat odotettua parempi talouskasvu, energian hinnanlaskun myötä inflaation maltillistuminen, Kiinan talouskasvun elpymisen ja keskuspankkien koronnosotoklinin päättyminen. Lokakuun inflaatiolukujen käynnistämä voimakas omaisuusarvojen nousu jatkui vuoden loppuun asti. Korkosijoitukset alkoivat tuottaa vuonna 2023, mikä luo korkosijoitusten tuotoille myös jatkossa korkeampia odotuksia.

Kuntaliiton salkunhoitajat kilpailutettiin vuoden 2022 aikana ja uudet salkunhoitajat Nordea Asset Management ja Aktia sekä salkunhoitoa jatkanut Evli aloittivat uusien salkkujen kanssa vuoden 2023 alussa. Vuonna 2021 päivitetty sijoituspolitiikka mahdollistaa Kuntaliitolle vaihtoehtoiset sijoitukset, joiden salkunhoitajaksi kilpailutuksessa valikoitui Evli. Kuntaliiton sijoitussalkun markkina-arvo kasvoi 9,6 % vuonna 2023 ollen vuoden

lopussa 81,9 miljoonaa euroa (74,7 miljoonaa euroa 31.12.22).

Kuntaliitto-konsernissa on tehty Kuntaliitto Holding Oy:n tytäryhtiöiden osakkeiden arvonalennustestaus perustuen joulukuun lopun 2023 tilanteeseen. Liiketoimintayksiköiden tulevaisuuden kassavirrat on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina, joiden laatiminen on edellyttänyt arvioiden käyttämistä. Suomen Kuntaliitto ry:n taseessa tytäryhtiön osakkeiden arvo 1.1.2023 oli 35,3 miljoonaa euroa.

Kassavirtaennusteissa FCG-konsernin liikevaihdon arvioidaan ensimmäisten kahden tarkastelukauden aikana pienenevän keskimäärin 19 % ja tarkastelukauden seuraavina vuosina kasvavan noin 4 % vuosittain ja liikevoiton olevan noin 4 %. Jäännösarvon kasvuennuste on 2 %. Vuoden 2023 laskelmassa on käytetty 9,55 % diskonttokorkoa. Laskelmassa kerrytettävä kokonaisrahamaäärä on 20,9 miljoonaa euroa. Tästä seuraa tarve FCG:n osakkeiden arvon alaskirjaukseen Kuntaliitto Holding Oy:n taseessa. Alaskirjattava määrä on 14,0 miljoonaa euroa. Saman suuruinen alaskirjaus tehtiin myös Suomen Kuntaliitto ry:n taseessa kohdistuen Kuntaliitto Holding Oy:n osakkeiden arvoon. Tilikau-

TOIMITUSJOHTAJAN ESIPUHE	4
HALLITUSOHJELMAAN NOUSIVAT LUPAUKSET NORMIEN KEVENTÄMISESTÄ, TAVOITEOHJAUksesta JA RAHOITUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA	5
Normien keventämisen onnistumisen pohjana on luottamus kuntiin	8
Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi	10
SOTE-UUDISTUS TOI MUKANAAN BLACK FRIDAYN SEKÄ USEITA UUSIA RATKOTTAVIA ASIOITA	11
Kuntakentän Black Friday: Sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus järkytti kuntakenttää	12
Kuntia uhkaava kiinteistötsunami teetti töitä	13
Yhdyspintatyö jatkui aktiivisena	14
TE-PALVELUT SIIRTYVÄT KUNNILLE – TYÖKALUT ALUEIDEN ELINVOIMAN EDISTÄMISEEN KOOTAAN YHTEEN	16
PERUSOPETUKSEN KUNTALÄHTÖINEN UUDISTAMINEN VASTAA VÄESTÖNMURROKSEN HAASTEISIIN	18
Verkostoperuskoulu-hanke lisää kuntien yhteistyötä perusopetuksen järjestämisessä	19
TUIMME KUNTIEN VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ KANSALLISESTI JA EU-TASOLLA	20
KUNTALIITTO ON YKSI INNOSTAVIMMISTA TYÖPAIKOISTA VUONNA 2023	22
Kuntaliiton organisaatio ja toimintamalli 2023	24
KUNTALIITON TALOUS 2023	25

den lopussa Suomen Kuntaliitto ry:n taseessa tytäryhtiön osakkeiden arvo on 21,3 miljoonaa euroa.

Kuntaliiton tilinpäätöksen tulos on 9,6 miljoonaa euroa alijäämäinen (+0,8 miljoonaa euroa).

Taseen loppusumma 31.12.2023 oli 108,5 miljoonaa euroa (133,4 miljoonaa euroa), josta oma pääoma on 103,1 miljoonaa euroa (108,2 miljoonaa euroa). Suomen Kuntaliitto ry:llä ei ollut vuonna 2023 rahoituslaitoslainoja. Kassavirta ja maksuvalmius olivat koko vuoden 2023 erinomaiset. Tarkemmat tiedot Kuntaliiton taloudesta löytyvät vuoden 2023 tilinpäätöksestä.

Kuntaliiton vuosikertomus 2023

Helsinki 2024

**KUNTA
LIITTO**

Iira Ainiala

Kuntaliiton pienten kuntien neuvottelukunta

Toimintakertomus 2023

Vuosi oli helmikuussa 2022 asetetun neuvottelukunnan toinen toimintavuosi. Neuvottelukunnan puheenjohtajana on toiminut Olga Oinas-Panuma Pudasjärveltä ja varapuheenjohtajana Ilpo Kärkkäinen Sonkajärveltä. Neuvottelukunnan toiminnasta ja käytännön järjestelyistä vastasi erityisasiantuntija Taina Väre yhdessä varatoimitusjohtaja Timo Reinan kanssa.

Neuvottelukunnan kokoukset

Pienten kuntien neuvottelukunnan keskeisenä tehtävänä on välittää tietoa pienkuntien erityisongelmista liiton edunvalvonta- ja kehittämistoiminnan pohjaksi. Juoksevien asioiden lisäksi kokouksissa käsiteltiin ajankohtaisia asioita, mm. TE2024-uudistuksen etenemistä, kuntataloutta sekä käynnissä olevia muita uudistuksia. Vuonna 2023 neuvottelukunta kokoontui 3 kertaa. Vuonna 2023 päätettiin puheenjohtajiston toimesta jatkaa aiempaan vuonna hyväksi havaittua käytäntöä siitä, että kokouksiin voivat osallistua varsinaisten jäsenten lisäksi myös varajäsenet. Loppusyksystä 2023 järjestettiin matkakokous Helsingissä hybriditoteutuksena ja sen yhteydessä järjestettiin ensimmäistä kertaa pienten kuntien luottamushenkilöjohdolle suunnattu ”pienkuntapäivä” Kuntatalolla.

Neuvottelukunnan kokous 1/2023, 19.4.2023, klo 17.00–19.01, Teams

Varatoimitusjohtaja Timo Reinan puheenvuoro Kuntaliiton ajankohtaisista asioista

- Keskusteltiin erityisesti TE24-uudistukseen liittyvistä asioista. Käytiin läpi sakkomaksujen määräytymisperiaatteita ja äänivaltaleikkuria. Keskeiseksi asiaksi pienten kuntien kannalta keskustelussa nousi työllisyysalueiden muotoutuminen ja sitä kautta myös välimatkat. Uudistuksessa tärkeää on sijoittaa toimipisteet oikein, jotta palvelut saadaan lähemmäksi asiakkaita, mutta tämä voi muodostua ongelmaksi erityisesti harvaan asutuilla alueilla, joissa työllisyysalueen sisällä etäisyydet voivat olla useita satoja kilometrejä. Kysymyksiä herättävät myös keskittämisen uhka ja digitalisaatio. Lisäksi huomionarvoista on se, miten henkilöstön siirto onnistuu niin, että myös osaaminen siirtyy samalla. Kuntaliitto on valmistelemassa uudistuksen tiimoilta muutostukea, joka käynnistyy myöhemmin samana vuonna.
- Hyvinvointialueiden ja kuntien tilanne puhututti myös. Timo totesi hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n toiminnan olevan nyt täysin alueiden käsissä eikä Kuntaliitolla ole siihen mahdollisuuksia vaikuttaa. Sote-kiinteistöt aiheuttavat ongelmia.

Pienkunta-asiat ja maaseudun kehittäminen

- Sovittiin, että edellisenä vuonna aloitettua työtä Kuntaliiton maaseutu- ja pienkuntapainopisteiden päivittämisen tiimoilta jatketaan niin, että valmis, päivitetty painopistepaperi käsitellään pienkuntapäivillä loppusyksystä 2023. Tämä ei toteutunut Kuntaliiton tilapäisen resurssivajeen vuoksi.

Neuvottelukunnan ajankohtaiset asiat

- Vuoden 2022 toimintakertomus sovittiin toimitettavaksi eteenpäin Kuntaliiton hallituksen käsittelyä varten.
- Vuoden 2023 toiminnasta keskusteltiin toimintasuunnitelman pohjalta, Taina Väre esitteli päivitetyn toimintasuunnitelman.
- Keskusteltiin pienten kuntien luottamushenkilöjohdolle suunnatuista ”pienkuntapäivistä”, jotka järjestetään ensimmäisen kerran syksyllä 2023. Alun perin päivät piti järjestää jo alkuvuodesta, mutta Kuntaliiton muutosneuvottelut lykkäsivät järjestämistä. Kustannukset katetaan neuvottelukunnan budjetista. Keskusteluissa käytiin läpi tilaisuuden ajankohtaa (lokakuun loppu tai marraskuun alku), hybridijärjestelyjä, neuvottelukunnan kokouksen järjestämistä tilaisuuden yhteydessä sekä mahdollisia käsiteltäviä teemoja, kuten turvallisuus, valmius ja varautuminen, digitalisaatio sekä osallistuminen ja lainsäädännön vaatimukset.
- Neuvottelukunta esitti toiveen puheenjohtajalle vierailusta eduskuntaan.

Neuvottelukunnan kokous 2/2023, 06.09.2023, klo 17.00–18.21, Teams

Varatoimitusjohtaja Timo Reinan puheenvuoro Kuntaliiton ajankohtaisista asioista

- Timo Reina esitteli Kuntaliiton havaintoja hallitusohjelmasta. Keskustelussa nousi esiin esimerkiksi Kymenlaakson VOS-osuuksien korjaukset, kiinteistöky symykset ja maapohja-asiat, hallitusohjelman raju kohtelu pienten kuntien suuntaan sekä Keski-Suomen talouden tasapainon ongelmat ja kriisikuntamenettelyn uhka; millaisina vaihtoehtoina virkamiesyhteistyö ja kuntaliitokset näyttäytyvät?

Neuvottelukunnan ajankohtaiset asiat

- Neuvottelukunta järjestää marraskuussa kaksipäiväisen tilaisuuden, jonka ensimmäinen päivä on neuvottelukunnan kokouspäivä ja toinen päivä on hybridinä järjestettävä seminaaripäivä pienten kuntien luottamushenkilöjohdolle.
- Riitta Nevasola esitteli ohjelmaluonnoksen liittyen pienkuntapäiviin 16.-17.11.2023. Keskusteltiin ohjelmaluonnoksesta ja käytännön asioista neuvottelukunnan kokousmatkan osalta.

- Toivottiin 17.11.2023 pienkuntapäivän ohjelmaan pieniä kuntia kiinnostavaa valokuitu -aiheista alustusta, esimerkkinä mainittiin Valokuitunen Oy.

Neuvottelukunnan kokous 3/2023, 16.11.2023 klo 14.00–15.59 (Oodi, kokoustila Kuutio, Helsinki ja Teams)

Ennen kokousta neuvottelukunnan jäsenet osallistuivat puheenjohtajan kutsumana eduskunnan esittelykierrökselle. Kokouksen jälkeen jäsenet osallistuivat Oodin esittelykierrökselle ja illalliselle.

Varatoimitusjohtaja Timo Reinan puheenvuoro Kuntaliiton ajankohtaisista asioista

- Keskusteltiin hallitusohjelman kirjauksesta normien purkuun liittyen, käyttäen esimerkkinä muun muassa Kuntaliiton aiemmin tekemää aloitetta etäopetuksen mahdollistamisesta perusopetuksessa. Myös purkuavustuksen paluuta tyhjäksi jäävien sote-kiinteistöjen osalta sekä ”veroprosentti-shoppailua” pienten kuntien asukasmäärän vähentäjänä käytiin läpi.
- TE24-uudistus herätti huolta sen työn vastaanottovelvoitteen ja pakkomuuton osalta, myös huomioitavaa, että tilastot eivät tunnista työkykyä, joten sen vuoksi tilastoissa on työkyvyttömiä, jotka eivät kuuluisi työvoimatilastoon. Keskusteltiin ja täsmennettiin kunnan työllistämismääräasetusta sekä työttömän velvollisuudesta hakea työtä. Lisäksi todettiin, että SOTU-uudistus on tärkeä tässäkin asiassa.

Erityisasiantuntija Olli Riikosen puheenvuoro kuntatalouden ajankohtaisista asioista

- Olli Riikonen kertoi monipuolisesti erilaisista kuntatalouden ajankohtaisista asioista.

Pienkunta-asiat ja maaseudun kehittäminen

- Taina Väre kertoi, että niin harvaan asuttujen alueiden parlamentaarinen työryhmä, saaristoasiain neuvottelukunta kuin alueellisen uudistumisen neuvottelukunta (AUNE) ovat saaneet kaikki uudet kokoonpanot ja aloittaneet työnsä.

Kuntaliiton ruotsinkielinen neuvottelukunta

Toimintakertomus 2023

Ruotsinkielisessä neuvottelukunnassa on 15 jäsentä. Neuvottelukuntaa johtaa puheenjohtaja. Kullekin jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen. Vähintään yhden jäsenen tulee edustaa Ahvenanmaan kuntia. Uusi neuvottelukunta aloitti toimintansa huhtikuussa 2022, ja sen toimikausi on 2022–2025. Vuonna 2022 ruotsinkielisen neuvottelukunnan puheenjohtajana on toiminut kansanedustaja Mikko Ollikainen (RKP). Neuvottelukunnan sihteerinä on toiminut ruotsinkielisten asioiden yksikön kehittämispäällikkö Oscar Ohlis. Vuonna 2023 neuvottelukunta piti neljä kokousta: kaksi kokousta Kuntatalolla ja kaksi etäkokousta.

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan tehtävät

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan tehtävänä on vaikuttaa siihen, että ruotsin- ja kaksikieliset kunnat saavat tarvitsemansa palvelut. Neuvottelukunta voi myös pyynnöstä antaa lausuntoja Kuntaliiton päättävälle elimille ruotsin- ja kaksikielisiä kuntia koskevissa asioissa. Lisäksi neuvottelukunnan tehtävänä on seurata Kuntaliiton ruotsinkielistä toimintaa.

Toiminta 2023

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan jäsenet ovat Kuntaliiton ja ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa käsitelleet kuntien toimintaan liittyviä kielikysymyksiä. Toiminta on keskittynyt kielellisiin oikeuksiin ja kuntien mahdollisuuksiin vahvistaa näitä oikeuksia toiminnassaan.

Ruotsinkielinen neuvottelukunta on vuonna 2023 käsitellyt muun muassa työ- ja elinkeinouudistukseen, kunnan ja hyvinvointialueen välisiin yhdyspintoihin, kunnan talouteen, normien purkamiseen sekä ruotsinkieliseen kotoutumiseen liittyviä asioita.

Ruotsinkielinen neuvottelukunta on myös keskustellut ja ottanut kantaa Kuntaliiton kaksikielisyyteen liittyviin kysymyksiin, muun muassa ruotsalaisen neuvottelukunnan jatkuvuuteen. Uusi ruotsinkielisen toiminnan ohjausryhmä aloitti toimintansa vuonna 2023 ja kokoontui kerran kuukaudessa. Ryhmässä on edustajia kaikista Kuntaliiton yksiköistä.

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan jäsenet 2023

Varsinaiset jäsenet

Mikko Ollikainen, puheenjohtaja
Peter Sjöqvist, varapuheenjohtaja
Bella Alén
Johan Bardy
Mona Boström
Nina Fellman
Camilla Grundström
Nina af Hällström
Christoffer Ingo
Runa Ismark
Björn Månsson
Anders Sandlin
Frida Sigfrids
Lisen Sundqvist
Terhi Vörlund-Wallenius

Henkilökohtaiset varajäsenet

Monica Sirén-Aura
Anette Karlsson
Laila Andersson
Rikard Bjurström
Stefan Törnqvist
Elias Lindström
Kai Alajoki
Rasmus Lundén
Anne-Mie Ranta
Joakim Horsma
Karin Palmén
Eva Lillmangs
Tom Liljestränd
Tomy Wass
Tomas Björkroth

Puolue

RKP
SDP
RKP
RKP
Kok.
Ahvenanmaa
SDP
RKP
RKP
RKP
RKP
RKP
RKP
RKP
RKP
Vas.
RKP

1 § Nimi ja kotipaikka

Yhdistyksen nimi on suomeksi Suomen Kuntaliitto ry ja ruotsiksi Finlands Kommunförbund rf.

Yhdistyksen englanninkielisenä nimenä voidaan käyttää nimeä Association of Finnish Cities and Municipalities, saksankielisenä nimenä Verband der Städte und Gemeinden Finnlands ja ranskankielisenä nimenä Association Finlandaise des Pouvoirs Locaux.

Yhdistyksen kotipaikka on Helsinki.

2 § Yhdistyksen kieli

Yhdistys on suomen- ja ruotsinkielinen. Jäsenkokouksien ja valtuuskunnan esityslistat ja pöytäkirjat laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Hallitus päättää muiden toimielinten pöytäkirja- ja asiakirjakielestä.

3 § Jäsenyys

Yhdistyksen varsinaisina jäseninä voivat olla Suomen kunnat ja yhteistyöjäseninä kuntayhtymät sekä kuntien ja kuntayhtymien määräysvallassa olevat muut oikeuskelpoiset yhteisöt ja säätiöt. Yhteistyöjäsenillä ei ole äänioikeutta eikä oikeutta asettaa ehdokkaita liiton toimielimiin.

4 § Tarkoitus

Yhdistyksen tarkoituksena on kuntien elinvoimaisuuden ja demokratian vahvistaminen sekä kunnan asukkaiden itsehallinnon ja hyvinvoinnin edistäminen. Yhdistys edustaa jäseniään kansallisesti ja kansainvälisesti. Yhdistys ajaa ja valvoo jäsenten etua ja palvelee jäseniä sekä toimii jäsenten kehittäjäkumppanina.

Yhdistys tarjoaa itse ja hallinnoimiensa yhteisöjen kautta asiantuntijapalveluja, konsultointia ja koulutusta kuntien erilaistuviin tarpeisiin. Yhdistys voi harjoittaa julkaisutoimintaa. Yhdistyksen tarkoituksena ei ole hankkia voittoa tai muuta taloudellista etua jäsenille tai muille osallisille eikä yhdistyksen tarkoitus tai toiminnan laatu ole muutenkaan pääasiassa taloudellinen.

5 § Taloudellinen toiminta

Yhdistys voi omistaa ja hallita kiinteää ja irtainta omaisuutta, osakkeita sekä arvopapereita.

6 § Yhdistykseen liittyminen

Kunnan, yhteisön ja säätiön, joka tahtoo liittyä yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi tai yhteistyöjäseneksi, on ilmoitettava siitä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle, joka päättää varsinaiseksi jäseneksi ja yhteistyöjäseneksi hyväksymisestä.

Yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi ja yhteistyöjäseneksi voi liittyä joko kalenterivuoden alusta, jolloin on suoritettava koko jäsenmaksu tai heinäkuun

ensimmäisestä päivästä lukien, jolloin on suoritettava puolet vuoden jäsenmaksusta.

7 § Yhdistyksestä eroaminen

Varsinaisella jäsenellä ja yhteistyöjäsenellä on oikeus erota yhdistyksestä tekemällä siitä yhdistyslain mukainen ilmoitus. Eroaminen tulee voimaan vuoden kuluttua eroamisilmoituksen tekemisestä. Eroilmoituksen jättäneellä jäsenellä ei ole läsnäolo- eikä äänioikeutta yhdistyksen jäsenkokouksessa eikä oikeutta asettaa ehdokkaita yhdistyksen toimielimiin.

8 § Yhdistyksestä erottaminen

Yhdistyksen hallitus voi erottaa varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen yhdistyslaissa mainituilla erottamisperusteilla.

Jos varsinainen jäsen tai yhteistyöjäsen ei maksa jäsenmaksua määräaikaan mennessä, tälle on annettava maksukehoitus. Jos maksua ei ole suoritettu kahden kuukauden kuluessa siitä, kun maksukehoitus on annettu tiedoksi, yhdistyksen hallitus voi erottaa varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen yhdistyksestä.

9 § Jäsenmaksu

Varsinainen jäsen ja yhteistyöjäsen on velvollinen suorittamaan yhdistykselle vuosittaisen jäsenmaksun.

Yhdistyksen valtuuskunta vahvistaa kunkin vuoden ensimmäisessä varsinaisessa kokouksessaan jäsenmaksun seuraavaksi vuodeksi.

Varsinaisen jäsenen jäsenmaksu määräytyy siten, että siitä kolme neljäsosa kerätään asukasluvun perusteella ja yksi neljäsosa maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen perusteella, kuitenkin niin, että yli 20 000 asukkaan menevältä osalta on kunnan asukasperusteinen jäsenmaksu 40 prosentilla alennettu ja, jos jäsenkunnan maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen määrä asukasta kohti ylittää kaikkien jäsenkuntien keskimääräisen maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen määrän asukasta kohti, alennetaan maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaaviin verotettaviin tuloihin perustuvaa kunnan jäsenmaksuosuutta keskiarvon ylittävältä osalta 25 prosentilla.

Yhteistyöjäsenen jäsenmaksut porrastetaan valtuuskunnan määrittelemillä periaatteilla. Jäsenmaksu muodostuu perusmaksusta ja lisäosasta. Lisäosan suuruus määräytyy jäsenen organisaation luonteen mukaan asukasluvusta, oppilasmäärästä, liikevaihdosta tai muusta toiminnan laajuutta kuvaavasta perusteesta. Lisäosaa tasataan erikseen määrittelevällä kertoimella.

Yhteistyöjäsenten porrastetut maksut voivat olla erisuuruiset.

Hallitus voi myöntää määräajaksi alennuksia varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen maksuvelvollisuudesta, milloin varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen maksukyky on olennaisesti alentunut tai muu painava syy antaa siihen aiheen.

Valtuuskunta voi määrätä varsinaisen jäsenen ja yhteistyöjäsenen suorittamaan

tiettyä tarkoitusta varten ylimääräistä jäsenmaksua. Ylimääräinen jäsenmaksu suoritetaan 3 tai 4 momentissa määrättyjen perusteiden mukaan ja hallituksen määräämänä aikana.

Jäsenmaksu on suoritettava vuosittain maaliskuun ensimmäiseen päivään mennessä, jollei valtuuskunta toisin määrää.

10 § Kuntien muodostamien yhteisöjen palvelu

Yhdistys voi palvella varsinaisten ja yhteistyöjäsenten lisäksi muita kuntien muodostamia, omistamia ja hallinnoimia yhteisöjä hallituksen päättämien perusteiden mukaisesti.

11 § Päätösvalta ja toimielimet

Yhdistyksen päätösvaltaa käyttävät jäsenkokous ja valtuuskunta siten kuin näissä säännöissä määrätään.

Jäsenkokousta voidaan kutsua Kuntapäiviksi.

Yhdistyksen toimielimet ovat:

- 1) valtuuskunta
- 2) hallitus
- 3) vaalilautakunta
- 4) vaalivalmistelutoimikunta
- 5) ruotsinkielinen neuvottelukunta.

Edellä 3 momentin 2 ja 5 kohdissa mainittujen toimielimien jäseniä valittaessa noudatetaan tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin vaatimuksia.

Yhdistyksen hallitus voi asettaa myös muita toimielimeä ja neuvottelukuntia. Hallituksen puheenjohtajalla ja toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä ja ottaa osaa keskusteluun yhdistyksen toimielinten kokouksissa.

12 § Kuntapäivät

Yhdistyksen varsinainen jäsenkokous, varsinaiset Kuntapäivät pidetään joka neljäs vuosi kuntavaalien jälkeen, elo-marraskuussa. Yhdistyksen hallitus määrää kokouspaikan ja -ajan.

Mikäli kuntavaalien ajankohta siirtyy, siirtyy Kuntapäivien pitämisen ajankohta vastaavasti.

Kutsu varsinaisille Kuntapäiville on toimitettava kirjallisesti jäsenille viimeistään kolme kuukautta kuntavaalien tuloksen vahvistamisen jälkeen.

Jäsenen on kirjallisesti ilmoitettava valitsemiensa kokousedustajien nimet yhdistyksen hallitukselle viimeistään kuukautta ennen Kuntapäiviä.

Kuntapäivien esityslista on lähetettävä jäsenille viimeistään kaksi kuukautta ennen Kuntapäiviä toimitettavaksi edelleen jäsenten valitsemille edustajille.

Yhdistyksen ylimääräiset Kuntapäivät on kutsuttava koolle yhdistyslaissa säädetyin perustein. Ylimääräisiä Kuntapäiviä koskevan kokouskutsun osalta

sovelletaan edellä mainittuja varsinaisia Kuntapäiviä koskevia määräyksiä siten poiketen, että kokouskutsu on toimitettava kaksi kuukautta ennen kokousta, kokousedustajat ilmoitettava kuukautta ennen kokousta ja esityslista lähetettävä viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta.

Hallitus voi päättää, että Kuntapäiville saa osallistua myös siten, että jäsen voi käyttää täysimääräisesti päätösvaltaansa tietoliikenneyhteyden ja muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana.

Hallitus voi päättää myös, että varsinaiset Kuntapäivät ja ylimääräiset Kuntapäivät järjestetään ilman kokouspaikkaa siten, että jäsenet käyttävät päätösvaltaansa ajantasaisesti tietoliikenneyhteyden ja muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana.

13 § Äänimäärät ja edustus Kuntapäivillä

Jäsenkuntien äänimäärät Kuntapäivillä määräytyvät asukasluvun mukaan seuraavasti:

- kunnalla, jonka asukasluku on enintään 10 000, yksi ääni;
- kunnalla, jonka asukasluku on 10 001 - 100 000, kaksi ääntä;
- kunnalla, jonka asukasluku on yli 100 000, kaksikymmentä ääntä;

Jäsenkunta voi valita Kuntapäiville enintään kolme edustajaa seuraavasti:

- kunnasta, jonka asukasluku on alle 20.000 asukasta, voidaan valita yksi edustaja;
- kunnasta, jonka asukasluku on 20.001-100.000 asukasta, voidaan valita enintään kaksi edustajaa; ja
- kunnasta, jonka asukasluku on yli 100.000 asukasta, voidaan valita enintään kolme edustajaa.

Kunnan asukasluvulla tarkoitetaan lain (661/2009) mukaisen väestötietojärjestelmän kuntavaaleja edeltävän vuodenvaihteen asukaslukuja.

Jäsenkunta voi valita varsinaisille edustajille tarpeellisen määrän varaedustajia. Varaedustaja osallistuu Kuntapäiville varsinaisen edustajan ollessa estyneenä ja käyttää tällöin edustajalle annettua äänimäärää kunnan edustajana.

Kunnan äänimäärä jaetaan kunnan edustajien kesken siten, kuin kunnan edustajalleen antamassa valtakirjassa on määritelty.

Oikeus ottaa keskusteluun osaa Kuntapäivillä on myös Kuntaliiton valtuuskunnan ja hallituksen jäsenillä, Kuntaliiton toimitusjohtajalla ja varatoimitusjohtajilla sekä henkilöillä, joille Kuntapäivät tämän oikeuden myöntää.

14 § Kuntapäivien järjestäytyminen

Valtuuskunnan puheenjohtaja avaa kokouksen, minkä jälkeen Kuntapäivät valitsevat Kuntapäivien puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat. Kuntapäivät kutsuvat tarvittavat sihteerit ja valitsevat tarvittavan määrän pöytäkirjantarkastajia.

Kuntapäivät hyväksyvät myös tarvittaessa työjärjestyksen, jolla annetaan

kokousmenettelyä koskevia yhdistyslakia ja yhdistyksen sääntöjä täydentäviä määräyksiä.

15 § Varsinaisilla Kuntapäivillä käsiteltävät asiat

Varsinaisten Kuntapäivien on

- 1) käsiteltävä hallituksen antama, valtuuskunnan hyväksymä kertomus edellisten varsinaisten Kuntapäivien jälkeen tapahtuneesta yhdistyksen toiminnasta;
- 2) päätettävä valtuuskunnan jäsenten palkkioista ja korvauksista; ja
- 3) valittava valtuuskunnan jäsenet ja kullekin henkilökohtainen varajäsen seuraaviin varsinaisiin Kuntapäiviin kestäväksi toimikaudeksi.

16 § Päätöksenteko Kuntapäivillä

Päätökset Kuntapäivillä tehdään tarvittaessa enemmistöpäätöksillä.

Vaalit suoritetaan näiden sääntöjen ja valtuuskunnan hyväksymän äänestys- ja vaalijärjestyksen mukaisella menettelyllä, jota kutsutaan yhdistyksessä vaalijärjestykseksi.

17 § Vaalilautakunta

Valtuuskunta asettaa vaalilautakunnan, jonka tehtävänä on muun muassa ohjeistaa valtuuskunnan vaali, vahvistaa ehdokaslistat valtuuskunnan vaalia varten ja vahvistaa valtuuskunnan vaalin tulos. Vaalilautakunnan tehtävistä määrätään tarkemmin valtuuskunnan vaalijärjestyksessä.

Vaalilautakuntaan nimetään 3-5 jäsentä, jotka valitsevat keskuudestaan vaalilautakunnan puheenjohtajan. Vaalilautakunta kutsuu itselleen sihteerin ja muun tarvittavan henkilöstön.

18 § Vaalivalmistelutoimikunta

Vaalivalmistelutoimikunnan asettaa ja nimeää valtuuskunta.

Vaalivalmistelutoimikuntaan valitaan puheenjohtaja ja niin monta jäsentä, että kukin valtuuskunnassa edustettuna oleva ryhmä voi ehdottaa siihen edustajan ja varaedustajan.

Vaalivalmistelutoimikunnan tehtävänä on tehdä Kuntapäiville ehdotus valtuuskuntaan valittavista jäsenistä ja heidän henkilökohtaisista varajäsenistään.

19 § Ehdokkaiden asettaminen

Valtuuskunnan jäseniä ja varajäseniä valittaessa käsittelyn pohjana on vaalivalmistelutoimikunnan ehdokaslista.

Vähintään viisitoista (15) kuntaa voi laatia oman ehdokaslistansa valtuuskuntaan valittavista jäsenistä ja varajäsenistä. Kuntien laatima ehdokaslista on toimitettava vaalivaliokunnalle viimeistään kuukautta ennen Kuntapäiviä.

Vaalivalmistelutoimikunnan ehdokaslista toimitetaan vaalilautakunnalle vaalijärjestyksen mukaisesti. Vaalilautakunta toimittaa ehdokaslistan jäsenille

esityslistan yhteydessä. Vaalilautakunta toimittaa mahdollisen kuntien laatimat ehdokaslistat jäsenille viimeistään kaksi viikkoa ennen Kuntapäiviä.

Vaali

Mikäli jäsenten ja varajäsenten vaalissa ei keskustelun jälkeen päästä yksimielisyyteen, vaalissa äänestetään vaalilautakunnalle toimitettujen ja vahvistamien ehdokaslistojen välillä. Vaali suoritetaan listaäänestyksenä siten, että kukin ääni annetaan ehdokaslistalle kokonaisuudessaan. Eniten ääniä saaneen ehdokaslistan ehdokkaat tulevat valituksi.

20 § Valtuuskunnan kokoonpano ja toimikausi

Valtuuskuntaan kuuluu 65 jäsentä ja 65 henkilökohtaista varajäsentä, joiden tulee olla kuntalaissa tarkoitettuja valtuutettuja.

Jäsenistä 64 valitaan kuntavaalien jälkeen samana vuonna järjestettävillä Kuntapäivillä. Ahvenanmaan maakunnasta valitaan Kuntapäivillä lisäksi yksi jäsen ja hänelle (henkilökohtainen) varajäsen.

Valtuuskunnan jäsenten toimikausi alkaa valtuuskunnan jäsenten vaalin vahvistamisesta ja jatkuu siihen asti, kunnes uuden valtuuskunnan vaalin tulos on vahvistettu.

Valtuuskunnan jäsenet valitaan noudattaen periaatetta, jonka mukaan eri poliittisten puolueiden tai muiden ryhmien edustus vastaa kuntavaalien suhteellisuusperiaatteen mukaisesti puolueiden tai muiden ryhmien edellisissä valtakunnallisissa kuntavaaleissa yhdistyksen jäsenkunnissa saamia äänimääriä. Lisäksi Ahvenanmaan maakunnasta valitaan yksi jäsen.

Edellä tarkoitetuilla muilla ryhmillä on oltava valtakunnallisesti tai alueellisesti riittävä keskinäinen yhteys, jotta niiden äänimäärät voidaan valtuuskunnan jäseniä valittaessa laskea yhteen. Tällaisina muina ryhminä pidetään vain sellaisia rekisteröityjä yhdistyksiä, jotka ovat valtakunnallisen tai useammassa kuin yhdessä kunnassa toimivan alueellisen rekisteröidyn yhdistyksen jäseniä.

Valtuuskuntaan on valittava jäsen tai jäseniä jokaisesta maakunnasta. Jäseniä valittaessa on pyrittävä siihen, että erityyppiset ja eri kokoiset kunnat ovat valtuuskunnassa mahdollisimman oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti edustettuina. Varajäsenistä on soveltuvin osin voimassa, mitä jäsenistä määrätään.

21 § Valtuuskunnan tehtävät

Päätösvaltaa yhdistyksessä käyttää valtuuskunta, jollei näissä säännöissä ole määrätty erikseen muuta.

Valtuuskunnan tehtävänä on sen lisäksi, mitä näissä säännöissä muualla määrätään:

- 1) valita valtuuskunnan jäsenistä puheenjohtaja ja kaksi varapuheenjohtajaa;
- 2) valita hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä nimetä jäsenistä puheenjohtaja ja kaksi varapuheenjohtajaa;
- 3) valita neljän vuoden toimikaudeksi yhdistyksen tilintarkastajaksi ja

varatilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö, joka nimeää päävastuullisen tilintarkastajan, jonka piiristä nimetään muut vastuuhenkilöt;

- 4) asettaa valtuuskunnan vaalia varten vaalilautakunta ja vaalivalmistelutoimikunta;
- 5) vahvistaa yhdistyksen toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä vahvistaa jäsenmaksun suuruus;
- 6) vahvistaa yhdistyksen toimintakertomus ja tilinpäätös, ja päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille tilivelvollisille;
- 7) päättää hallituksen ja muiden toimielinten jäsenten palkkioista ja muista korvauksista;
- 8) päättää yhdistyksen toiminnan kannalta huomattavan omaisuuden myymisestä, vaihtamisesta ja muusta luovuttamisesta;
- 9) hyväksyä vaalijärjestys ja valtuuskunnan työjärjestys;
- 10) hyväksyä yhdistyksen sääntöjen muutokset kolmen neljäsosan enemmistöllä annetuista äänistä; sekä
- 11) päättää yhdistyksen purkamisesta.

22 § Valtuuskunnan kokoukset

Valtuuskunta kokoontuu kuntavaalien jälkeen marras-joulukuussa hallituksen puheenjohtajan kutsusta järjestäytymiskokoukseen valtuuskunnan puheenjohtajan ja kahden varapuheenjohtajan sekä hallituksen vaalin toimittamiseksi ja vaalilautakunnan ja vaalivalmistelutoimikunnan asettamiseksi.

Valtuuskunta kokoontuu varsinaiseen kokoukseen kahdesti vuodessa, kevätkokoukseen maalis-heinäkuussa ja syyskokoukseen syys-joulukuussa hallituksen määräämänä aikana ja paikassa.

Ylimääräinen valtuuskunnan kokous pidetään, kun valtuuskunta niin päättää tai hallitus pitää sitä tarpeellisena taikka kun vähintään kymmenesosa valtuuskunnan jäsenistä on ilmoittamansa asian käsittelemistä varten kirjallisesti sitä hallitukselta pyytänyt.

Valtuuskunnan kokoukseen voidaan osallistua hallituksen niin päättäessä myös postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana tai ennen kokousta. Päätös voi koskea myös vain osaa kokouksessa käsiteltävistä asioista.

Valtuuskunnan kokous voidaan hallituksen niin päättäessä järjestää ilman kokouspaikkaa siten, että jäsenet käyttävät päätösvaltaansa ajantasaisesti tietoliikenneyhteyden ja muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana.

Valtuuskunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä.

Kutsu valtuuskunnan kokoukseen on lähetettävä kullekin jäsenelle tämän ilmoittamaan osoitteeseen kirjeellä tai sähköisesti vähintään kymmenen päivää ennen kokousta. Kutsuun on mahdollisuuksien mukaan liitettävä esityslista. Jos kokoukseen voidaan osallistua myös postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla, tästä on mainittava kokouskutsussa. Kokouskutsussa on lisäksi mainittava, jos kokoukseen postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla osallistuvan jäsenen puhevallan käyttäminen on rajoitettua.

Hallituksen jäsenellä, toimitusjohtajalla, varatoimitusjohtajalla ja ruotsinkielisen toiminnan johtajalla sekä muilla valtuuskunnan määräämillä henkilöillä on oikeus olla läsnä valtuuskunnan kokouksissa ja ottaa osaa keskusteluun.

Valtuuskunnan hyväksymässä työjärjestyksessä voidaan antaa tarkempia määräyksiä valtuuskunnan toiminnasta ja kokousmenettelystä.

23 § Hallituksen kokoonpano

Hallitukseen kuuluu 15 jäsentä ja 15 varajäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy, kun valtuuskunta on valinnut seuraavan hallituksen. Hallitukseen kuuluvista vähintään yhden jäsenen ja yhden varajäsenen on edustettava ruotsinkielistä väestöryhmää.

Hallitus valitaan noudattaen periaatetta, jonka mukaan eri poliittisten puolueiden tai muiden ryhmien edustus vastaa kuntavaalien suhteellisuusperiaatteen mukaisesti puolueiden tai muiden ryhmien edellisissä kuntavaaleissa yhdistyksen jäsenkunnissa saamia äänimääriä. Jäseniä valittaessa on lisäksi otettava huomioon alueelliset näkökohdat ja erikokoisten kuntien edustavuus.

Hallituksen puheenjohtaja on yhdistyksen puheenjohtaja.

24 § Hallituksen tehtävät

Hallitus edustaa yhdistystä ja huolehtii yhdistyksen hallinnosta ja taloudesta, jollei se ole valtuuskunnan päätösvaltaan kuuluva asia.

Hallituksen tulee:

- 1) valmistella valtuuskunnan käsiteltäväksi tulevat asiat sekä huolehtia sen päätösten täytäntöönpanosta;
- 2) vahvistaa yhdistyksen palvelujen käyttöä koskevien maksujen perusteet siltä osin kuin tehtävä ei kuulu valtuuskunnalle tai maksun määräämistä ole annettu muulle toimielimelle;
- 3) päättää hallituksen ja työvaliokunnan työjärjestyksestä, toimisäännöistä ja toimiston organisaatorakenteen perusteista;
- 4) päättää toimitusjohtajan, varatoimitusjohtajan ja ruotsinkielisen toiminnan johtajan ottamisesta ja erottamisesta sekä heidän keskinäisestä vastualuejaostaan;
- 5) asettaa ruotsinkielinen neuvottelukunta ja tarvittaessa muita toimielimiä ja neuvottelukuntia;
- 6) päättää henkilöstön palkkauksen, eläkkeiden ja luontaisetujen yleisistä perusteista;
- 7) päättää kiinteän omaisuuden, kiinteistöjen tai huoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden sekä muiden pitkäaikaiseen omistukseen tarkoitettujen osakkeiden tai muiden arvopapereiden sekä muun kuin yhdistyksen toiminnan kannalta huomattavan omaisuuden myymisestä, vaihtamisesta, muusta luovutuksesta, ostamisesta ja kiinnittämisestä sekä panttaamisesta; sekä
- 8) päättää velan ottamisesta ja antamisesta;
- 9) päättää takaussitoumuksen antamisesta yhdistyksen tytäryhtiöiden ja -yhteisöjen sitoumuksien suorittamisen vakuudeksi;
- 10) päättää yhdistyksen sijoitustoiminnan perusteista.

25 § Hallituksen työskentely

Hallitus on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Puheenjohtajan on kutsuttava hallitus koolle, kun vähintään neljä hallituksen jäsentä on ilmoittamansa asian käsittelemistä varten kirjallisesti sitä puheenjohtajalta pyytänyt. Jos puheenjohtaja on estynyt tai esteellinen, kutsun voi toimittaa ensimmäinen varapuheenjohtaja ja tämänkin ollessa estynyt tai esteellinen, toinen varapuheenjohtaja.

Valtuuskunnan puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla, toimitusjohtajalla, varatoimitusjohtajalla ja ruotsinkielisen toiminnan johtajalla sekä yhdistyksen hallituksen määräämillä henkilöillä on oikeus olla läsnä hallituksen kokouksessa ja ottaa osaa keskusteluun. Päätökseksi tulee ehdotus, jota on kannattanut yli puolet läsnä olevista jäsenistä. Esteellistä hallituksen jäsentä ei pidetä läsnä olevana. Jos äännet menevät tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni.

Vaalissa tulevat valituiksi eniten ääniä saaneet. Kuitenkin jos valittavana on yksi henkilö, vaalissa tulee valituksi enemmän kuin puolet ääniä saanut. Jos ensimmäisellä kerralla kukaan ehdokkaista ei saa yli puolta äänistä, vaali suoritetaan tällöin kahden eniten ääniä saaneen välillä. Jos äännet menevät vaalissa tasan, ratkaistaan vaali arvalla.

26 § Asioiden esittely hallituksen kokouksessa

Asiat päätetään hallituksen kokouksessa toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan esittelystä hallituksen hyväksymän vastualuejaon pohjalta, jollei hallitus pääte yksittäisessä asiassa muuta.

Toimitusjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen varatoimitusjohtajan vastualueeseen kuuluva asia, jos hän katsoo asian laadun sitä vaativan sekä siirtää hänelle kuuluvan asian esittely varatoimitusjohtajalle.

27 § Työvaliokunta

Hallitus voi asettaa keskuudestaan työvaliokunnan, jonka tehtävänä on valmistella hallituksen käsiteltäviä asioita sekä huolehtia muista hallituksen sille antamista tehtävistä.

28 § Neuvottelukunnat

Neuvottelukunnan tehtävänä on hoitaa sille hallituksen hyväksymässä toimisäännössä määrätyt tehtävät. Neuvottelukunnan jäsenten valinnassa huomioon otettavista seikoista määrätään toimisäännössä.

29 § Toimitusjohtaja

Toimitusjohtajan tehtävänä on:

1) johtaa hallituksen alaisena yhdistyksen toimistoa yhdessä varatoimitusjohtajien kanssa sekä vastata yhdistyksen konserniin kuuluvien

yhteisöjen omistajaohjauksesta;

2) seurata kuntia koskevan lainsäädännön ja kunnallishallinnon yleistä kehitystä sekä ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin yhdistyksen ja sen jäsenten etujen valvomiseksi;

3) valvoa yhdistyksen varojen hoitoa sekä antaa tätä koskevat määräykset siltä osin kuin tehtävää ei ole annettu muulle toimihenkilölle; sekä

4) huolehtia muista hallituksen ja sen työvaliokunnan määräämistä tehtävistä.

30 § Varatoimitusjohtaja

Varatoimitusjohtajan tehtävänä on hallituksen hyväksymän vastuualuejaon mukaisesti huolehtia asioiden valmistelusta ja esittelystä hallituksen kokouksessa.

31 § Yhdistyksen tilit

Yhdistyksen tilit päätetään kalenterivuosittain. Niiden samoin kuin muiden yhdistyksen hallintoa ja taloudenpitoa koskevien asiakirjojen on oltava valmiina tilintarkastajien tarkastettavaksi huhtikuun 20. päivään mennessä.

32 § Aloitteet ja kysymykset

Yhdistyksen varsinaisella ja yhteistyöjäsenellä ja valtuuskunnan jäsenellä on oikeus tehdä yhdistyksen toimintaan liittyviä aloitteita ja kysymyksiä. Aloitteen ja kysymyksen tekijälle on ilmoitettava sen johdosta suoritettut toimenpiteet.

Hallituksen on vastattava yhdistyksen varsinaisen jäsenen ja yhteistyöjäsenen ja valtuuskunnan edustajan tekemään kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka ensiksi pidetään kolmen kuukauden kuluessa kysymyksen tekemisestä.

Hallituksen on vuosittain saatettava valtuuskunnalle tiedoksi tehdyt aloitteet ja kysymykset sekä niiden johdosta suoritettut toimenpiteet.

33 § Nimenkirjoitus

Yhdistyksen nimen kirjoittaa hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja, kaksi näistä yhdessä tai joku näistä yhdessä hallituksen määräämän yhdistyksen muun toimihenkilön kanssa.

34 § Yhdistyksen purkautuminen ja lakkauttaminen

Jos yhdistys purkautuu tai se lakkautetaan, on sen varat, sen jälkeen, kun velat on maksettu, luovutettava käytettäväksi yhdistyksen varsinaisten jäsenten yhteisiä etuja palveleviin tarkoituksiin.

Hyväksytty Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskunnan kokouksessa xx.x.2024

Suomen Kuntaliitto ry

Valtuuskunnan äänestys- ja vaalijärjestys

I Luku Yleistä

1 § Soveltaminen

Tämän vaalijärjestyksen määräyksiä noudatetaan sen lisäksi, mitä Suomen Kuntaliitto ry:n säännöissä määrätään valittaessa jäsenet Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskuntaan.

Valtuuskunnan vaali suoritetaan kuntavaalien jälkeen samana vuonna vaalijärjestyksen kohdan 8 § mukaisena ajankohtana.

2 § Määrittelyt

Vaalijärjestyksessä tarkoitetaan

valtuuskunnalla Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskuntaa;

varsinaisella jäsenellä Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenenä olevaa kuntaa;

vaalilautakunnalla Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskunnan asettamaa vaalilautakuntaa;

vaalivalmistelutoimikunnalla Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskunnan asettamaa vaalivalmistelutoimikuntaa.

3 § Valtuuskunnan kokoonpano, toimikausi ja valinta

Valtuuskuntaan kuuluu 65 jäsentä ja 65 henkilökohtaista varajäsentä, jotka valitaan kuntavaalien jälkeen samana vuonna järjestettävässä jäsenkokouksessa (Kuntapäivät).

Manner-Suomen kunnista valitaan 64 jäsentä ja 64 henkilökohtaista varajäsentä.

Ahvenanmaan maakunnasta valitaan lisäksi yksi jäsen ja yksi henkilökohtainen varajäsen.

Valtuuskunnan jäsenten toimikausi alkaa valtuuskunnan vaalin tuloksen vahvistamisesta ja jatkuu siihen asti, kunnes uuden valtuuskunnan vaalin tulos on vahvistettu.

Varajäsenistä on soveltuvin osin voimassa, mitä jäsenistä määrätään.

Jos jäsenen todetaan menettäneen vaalikelpoisuutensa, hänet on vapautettu toimestaan tai hän on kuollut, valtuuskunnan puheenjohtaja kutsuu hänen sijaansa jäljellä olevaksi toimikaudeksi hänen henkilökohtaisen varajäsenensä.

4 § Vaalikelpoisuus

Vaalikelpoisia valtuuskuntaan ovat kuntalaisia tarkoitetut kunnan valtuutetut.

5 § Vaalipiirit

Valtuuskunnan jäsenten vaalissa on kaksi vaalipiiriä. Manner-Suomi ja Ahvenanmaa.

6 §

Valtuuskunnan jäsenten vaalin ajankohta

Vaali järjestetään jäsenkokouksessa (Kuntapäivät) kuntavaalien jälkeen elo-marraskuun aikana.

7 §

Äänioikeus

Valtuuskunnan vaalissa äänioikeutettuja ovat yhdistyksen varsinaiset jäsenet.

Eroilmoituksen jättäneellä jäsenellä ei ole läsnäolo- eikä äänioikeutta yhdistyksen kokouksessa, eikä oikeutta asettaa ehdokkaita valtuuskunnan vaalissa.

8 §

Varsinaisen jäsenen äänimäärä

Varsinaisen jäsenen äänimäärä määräytyy kunnan asukasluvun mukaan.

Kunnan asukasluvulla tarkoitetaan väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain (661/2009) mukaisen väestötietojärjestelmän kuntavaaleja edeltävän vuodenvaihteen asukaslukuja.

9 §

Vaalimenettely

Vaali on listavaali, jossa kukin ääni annetaan ehdokaslistalle.

10 §

Vaalilautakunta

Valtuuskunta asettaa vaalilautakunnan (valtuuskunnan järjestäytymiskokouksessa).

Vaalilautakunnan toimikausi jatkuu siihen asti, kun uusi vaalilautakunta on asetettu.

Vaalilautakunnassa on 3-5 jäsentä. Vaalilautakunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.

Vaalilautakunnan jäsen, joka on asetettu ehdokkaaksi valtuuskunnan vaalissa, ei voi osallistua vaalilautakunnan työskentelyyn kyseisissä vaaleissa.

Vaalilautakunta ottaa itselleen sihteerin ja muun tarvittavan henkilöstön.

Vaalilautakunnan kokouksissa on läsnäolo- ja puheoikeus yhdistyksen hallituksen puheenjohtajalla ja toimitusjohtajalla. Lautakunta päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta kokouksissaan.

Vaalilautakunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä. Päätökseksi tulee ehdotus, jota on kannattanut yli puolet läsnä olevista jäsenistä. Jos äänet menevät tasan, päätökseksi tulee se mielipide, jota kokouksen puheenjohtaja ilmoittaa kannattavansa.

Vaalilautakunnan tehtävänä on sen lisäksi mitä muualla vaalijärjestyksessä määrätään:

- ohjeistaa valtuuskunnan vaali
- valmistella valtuuskunnan vaali
- tarkastaa ehdokaslistat
- vahvistaa vaalipiirikohtaiset ehdokaslistat valtuuskunnan vaalia varten
- vahvistaa valtuuskunnan vaalin tulos
- muut tehtävät, jotka liittyvät vaalin järjestämiseen.

Vaalilautakunta kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Vaalilautakunta voi pitää sähköisen kokouksen tai sähköpostikokouksen.

Vaalilautakunta julkaisee yhdistyksen verkkosivuilla tai lähettää yhdistyksen varsinaiselle jäsenelle hyvissä ajoin ennen vaalia

- tiedon varsinaisen jäsenen äänimäärästä ja edustajien lukumäärästä
- tiedon valittavien valtuuskunnan varsinaisten jäsenten ja varajäsenten määrästä ja
- ohjeistuksen vaalin toimittamista varten.

11 §

Vaalivalmistelutoimikunta

Valtuuskunnan vaalia valmistelee valtuuskunnan asettama vaalivalmistelutoimikunta.

Vaalivalmistelutoimikuntaan valitaan puheenjohtaja ja niin monta jäsentä, että kukin valtuuskunnassa edustettuna oleva ryhmä voi ehdottaa siihen edustajan ja varaedustajan.

Vaalivalmistelutoimikunnan tehtävänä on tehdä Kuntapäiville ehdotus valtuuskuntaan valittavista jäsenistä ja heidän henkilökohtaisista varajäsenistään (ehdokaslista). Ehdotus on toimitettava vaalilautakunnalle elokuun 20. päivään mennessä.

12 §

Ehdokasasettelu

Valtuuskunnan vaalia varten ehdokaslistat asetetaan kahteen vaalipiiriin, Manner-Suomen vaalipiiriin ja Ahvenanmaan vaalipiiriin.

Vaalilautakunta hyväksyy vaalipiirikohtaiset ehdokaslistat valtuuskunnan vaalia varten

Vähintään viisitoista (15) varsinaista jäsentä voi laatia oman vaalipiirikohtaisen ehdokaslistansa valtuuskuntaan valittavista jäsenistä ja varajäsenistä. Kuntien laatima ehdokaslista on toimitettava vaalilautakunnalle viimeistään kuukautta ennen Kuntapäiviä.

Eroilmoituksen jättäneellä jäsenellä ei ole oikeutta asettaa ehdokkaita valtuuskunnan vaalia varten.

Valtuuskunnan vaalissa ei ole sallittua muodostaa vaaliliittoja ja -renkaita.

Ehdokaslistassa on mainittava, mistä vaalista ja vaalipiiristä on kysymys sekä ehdokaslistan asettajat. Ehdokaslistan tulee sisältää ehdokkaat järjestyksessä numeroituna. Ehdokas voi olla ehdolla useammalta ehdokaslistalta yhdessä vaalipiirissä. Kustakin ehdokkaasta on mainittava ehdokkaan nimi, arvo, ammatti tai toimi ja kotikunta sekä järjestysnumero. Ehdokaslistassa ei saa olla muita merkintöjä, paitsi jos ne ovat tarpeen ehdokkaan henkilöllisyyden täsmentämiseksi. Ehdokkaaksi ei saa nimetä henkilöä, joka ei ole antanut siihen kirjallista suostumusta.

Ehdokaslistalla tulee olla yhteyshenkilö. Ehdokaslistan yhteyshenkilön on annettava ehdokaslistan toimittamisen ohessa kirjallinen vakuutus, että henkilöt ovat vaalikelpoisia ja että ehdokkaat ovat antaneet ehdokkuuteen kirjallisen suostumuksen.

Ehdokaslistat tulee toimittaa vaalilautakunnan määräämänä ajankohtana vaalilautakunnalle. Vaalilautakunta vahvistaa ehdokaslistat vähintään 14 päivää ennen Kuntapäiviä.

13 §

Ehdokaslistojen tarkastaminen

Vaalilautakunta tarkastaa ja vahvistaa ehdokaslistat.

Vaalilautakunta tarkastaa

- että ehdokaslistan on toimittanut siihen oikeutettu tahon
- ehdokkaiden vaalikelpoisuuden
- että ehdokaslistan liitteenä on yhteyshenkilön kirjallinen vakuutus siitä, että ehdokkaat ovat antaneet ehdokkuuteen kirjallisen suostumuksen ja
- muut mahdolliset vaalien lain- ja sääntöjen mukaisuuteen liittyvät seikat.

Jos ehdokaslistaa ei ole jätetty vaalilautakunnalle määräaikaan mennessä, se jätetään tutkimatta.

Vaalilautakunnan on huomautettava ehdokaslistan yhteyshenkilölle ehdokaslistojen puutteista ja pyydettävä tekemään tarvittavat oikaisut, vaalilautakunnan edellyttämät muutokset ehdokasasetteluun ja täydennykset kohtuullisessa vaalilautakunnan määräämässä ajassa.

Jos vaalilautakunta on huomauttanut, että

- ehdokkaalta puuttuu vaalikelpoisuus
- ehdokas on kuollut

ehdokaslistalta voidaan poistaa ehdokkaita ja poistettujen ehdokkaiden tilalle nimetä uusia ehdokkaita vaalilautakunnan määräämään aikaan mennessä.

Jos vaalilautakunta on tehnyt ehdokkaasta huomautuksen ja hyväksyttävää ilmoitusta oikaisusta ei ole annettu taikka ilmoitusta ehdokkaan poistamisesta ehdokaslistalta ei ole tehty määräajassa, ehdokasta ei oteta ehdokaslistojen yhdistelmään. Vaalilautakunta voi hylätä ehdokaslistan, jos siinä on muu olennainen virhe tai puute, jota ei ole korjattu vaalilautakunnan asettamaan määräaikaan mennessä.

Ehdokaslistan yhteyshenkilön on viipymättä ilmoitettava ehdokkaan kuolemasta vaalilautakunnalle. Jos ehdokas on kuollut, hänet voidaan poistaa ehdokaslistalta siihen asti, kun vaalilautakunta on vahvistanut ehdokaslistat.

14 §

Äänestyslippu

Vaaleissa käytettävä äänestyslippu on vaalilautakunnan päätöksen mukaan sähköinen, joka toimitetaan vaalilautakunnalle sähköisesti tai tietojärjestelmässä, taikka mikäli vaalilautakunta päättää, paperinen äänestyslippu.

Vaali on suoritettava suljetuin äänestyslipuilla tai jäsenkokouksessa käytössä olevalla äänestys- ja vaalijärjestelmällä taikka näiden yhdistelmällä siten, että vaalissa annettua ääntä, tyhjää ääntä tai hylättyä ääntä ei yhdistetä äänen antaneeseen kokousedustajaan.

15 §

Vaalin toimittaminen

Listavaali suoritetaan vaalilautakunnan vahvistamia ehdokaslistoja käyttäen siten, että varsinainen jäsen voi jakaa äänensä yhdelle tai useammalle oman vaalipiirinsä ehdokaslistalle.

Yhdistyksen varsinainen jäsen toimittaa vaalilautakunnalle äänestyslipun, johon on merkitty selvästi niiden ehdokaslistojen numerot, joille varsinaisen jäsenen äänet on annettu ja kunkin ehdokaslistan saama äänimäärä.

Vaalia ei tarvitse järjestää, jos vaalipiirissä on asetettu vain yksi vaalilautakunnan hyväksymä ehdokaslista.

16 §

Vaalin tuloksesta tiedottaminen

Vaalilautakunnan on vahvistettava vaalin tulos ja viipymättä ilmoitettava siitä valtuuskuntaan valituille jäsenille, yhdistyksen hallitukselle ja yhdistyksen varsinaisille jäsenille.

Vaalin tulos vahvistetaan suomeksi ja ruotsiksi.

17 §

Pöytäkirja

Vaalilautakunta hyväksyy valtuuskunnan vaaleja koskevan jäsenäänestyksen osalta pöytäkirjan. Pöytäkirjaan otetaan tiedot menettelystä vaalissa, äänten laskennasta ja sen tuloksesta sekä tehdystä päätöksestä. Pöytäkirja on päivittävä ja pöytäkirjan allekirjoittaa vaalilautakunnan puheenjohtaja ja vähintään yksi sen nimeämä jäsen.

Vaalilautakunnan kokouksista pidetään päätöspöytäkirjaa, jonka allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Vaalilautakunnan pöytäkirjakieli on suomi, jollei hallitus päättä toisin.

18 §

Äänestys- ja vaalijärjestyksen muuttaminen

Tämän äänestys- ja vaalijärjestyksen muuttamisesta päättää valtuuskunta.

Hyväksytty Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskunnan kokouksessa xx.x.2024

Suomen Kuntaliitto ry

Valtuuskunnan työjärjestys

1 §

Valtuuskunnan järjestäytyminen

Valtuuskunnan toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle hallituksen puheenjohtaja, joka avaa kokouksen ja johtaa puhetta siihen saakka, kun valtuuskunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu (ks. sääntöjen 22 §).

Valtuuskunnan jäsenet istuvat kokouksissa ryhmittäin.

2 §

Kokoukutsu ja esityslista (ks. sääntöjen 22 §)

Valtuuskunnan kutsuu koolle yhdistyksen hallitus.

Kutsu valtuuskunnan kokoukseen on lähetettävä kullekin valtuuskunnan jäsenelle ja läsnäolo-oikeutetulle tämän ilmoittamaan osoitteeseen kirjeellä tai sähköisesti vähintään kymmenen päivää ennen kokousta. Kutsuun on mahdollisuuksien mukaan liitettävä esityslista.

Jos kokoukseen voidaan osallistua tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla (etäosallistuminen), kokoukutsussa on mainittava etäosallistumismahdollisuudesta sekä

- milloin etäosallistuminen on mahdollista,
- miten etäosallistuminen kokoukseen on mahdollista (postitse, tietoliikenneyhteyden vai määrätyn teknisen apuvälineen avulla,
- missä asioissa etäosallistuminen on mahdollista ja
- onko etäosallistumisen avulla päätöksentekoon osallistuvan jäsenen puhevallan käyttäminen rajoitettua, ja jos on, millä tavalla.

Esityslista laaditaan suomeksi ja ruotsiksi (ks. sääntöjen 2 §).

3 §

Kokouksen päätösvaltaisuus ja läsnäolo-oikeus

Valtuuskunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet valtuuskunnan jäsenistä on läsnä (ks. sääntöjen 22 §).

Kokouspaikalla läsnä olevat jäsenet ja varajäsenet todetaan allekirjoitettujen läsnäololistojen mukaisesti tai nimenhuudolla. Tietoliikenneyhteyden tai teknisen apuvälineen välityksellä kokouksessa läsnä olevat jäsenet ja varajäsenet todetaan tietoliikenneyhteyden tai teknisen apuvälineen välityksellä annetun ilmoituksen mukaisesti tai nimenhuudolla (ks. YhdL 17 §).

Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava kirjallisesti kokouksen sihteerille.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustauon päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuskunnan menettäneen päätösvallan, hänen on keskeytettävä kokous. Kokousta voidaan jatkaa sen jälkeen, kun valtuuskunta todetaan päätösvaltaiseksi.

Hallituksen jäsenellä, toimitusjohtajalla, varatoimitusjohtajalla ja ruotsinkielisen toiminnan johtajalla sekä muilla valtuuskunnan määräämillä henkilöillä on oikeus olla läsnä valtuuskunnan kokouksissa ja ottaa osaa keskusteluun (ks. sääntöjen 22 §).

4 § Käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuuskunta toisin päättä. Käsittelyn pohjana on hallituksen ehdotus.

Jos hallitus on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin valtuuskunta on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus. Jos ehdotus on peruutettu ennen kuin valtuuskunta on tehnyt päätöksen asiassa, asia on poistettava esityslistalta.

5 § Puheenvuorot

Esityslistan mukaisen asian käsittelyn yhteydessä puheenvuorot annetaan siinä järjestyksessä, kuin ne on pyydetty. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. puheenvuoron hallituksen puheenjohtajalle ja hallituksen jäsenelle, toimitusjohtajalle, varatoimitusjohtajalle, ruotsinkielisen toiminnan johtajalle ja muulle läsnäoloon oikeutetulle; sekä
2. repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

Puheenvuoro saa kestää enintään kolme minuuttia, jollei puheenjohtaja toisin päättä.

6 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

7 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Keskustelun kuluessa tehty ehdotus on annettava kirjallisena, jollei puheenjohtaja toisin päättä.

Muussa kuin vaaliasiassa tehty ehdotus, jota ei ole kannatettu, tai ehdotus, joka sisältää vaihtoehtoja, raukeaa.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja toteaa keskustelun päättyneeksi. Puheenjohtaja toteaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotuksia kannatettu.

8 § Päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen valtuuskunnan päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa valtuuskunnan yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen valtuuskunnan päätökseksi.

Päätöksen yhteydessä voidaan hyväksyä siihen liittyviä ponsia.

9 §

Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai ehdollisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

10 §

Äänestystapa

Äänestys on toimitettava avoimesti. Tarvittaessa voidaan suorittaa koeäänestys. Puheenjohtaja saattaa äänestystavan valtuuskunnan hyväksyttäväksi.

11 §

Äänestys- ja päätöksentekojärjestys

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää valtuuskunnan hyväksyttäväksi äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. Ensin otetaan äänestykseen kaksi eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
2. Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

Päätökseksi tulee se mielipide, jota on kannattanut yli puolet äänestyksessä annetuista äänistä. Äänten mennessä tasan ratkaisee se mielipide, jota kokouksen puheenjohtaja ilmoittaa kannattavansa (ks. YhdL 27 §).

Edellä mainitusta poiketen yhdistyksen päätökseksi tulee sääntöjen muuttamista, yhdistyksen purkamista tai yhdistyksen omaisuuden pääosan luovuttamista koskevassa asiassa se mielipide, jota on kannattanut vähintään kolme neljäsosaa äänestyksessä annetuista äänistä (ks. YhdL 27 §, sääntöjen 21 §).

Annettuja ääniä laskettaessa ei huomioida äänestyksestä pidättäytyneitä, tyhjiä ja hylättyjä ääniä. Etänä osallistuvan valtuuskunnan jäsenen, joka ei reagoi äänestykseen, katsotaan äänestävän tyhjää.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan yhdistyksen sääntöjen tai yhdistyslain mukaan määräenemmistön kannatus, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

Äänestykseen etänä osallistuvan osallistumisoikeus ja ääntenlaskennan oikeellisuus tulee voida selvittää valtuuskunnan kokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla (ks. YhdL 17 § ja 21 §).

12 § Vaalit

Kaikille päätösvallan käyttöön oikeutetuille on turvattava oikeus osallistua ehdokkaiden asettamiseen vaalia varten (ks. YhdL 28 §).

Jos kokoukseen on mahdollista osallistua etänä, hallitus voi päättää, että ehdokkaiden asettaminen on suoritettava ennen kokousta. Tällöin muita kuin etukäteen ehdotettuja ehdokkaita ei saa äänestää. Hallitus päättää ehdokkaiden ennakoasettamiseen liittyvistä käytännön järjestelyistä.

Vaalit toimitetaan vaadittaessa suljetuin lipuin.

Jos suljetuin lipuin järjestettävässä vaalissa on mukana etänä osallistuvia ja käytettävissä oleva tietoliikenneyhteys tai muu tekninen apuväline ei mahdollista vaalisalaisuuden täysimääräistä säilyttämistä, suljetuin lipuin suoritetuksi vaaliksi katsotaan vaali, jossa puheenjohtajalla, sihteerillä, ääntenlaskijoilla ja pöytäkirjan tarkastajilla on tieto etänä osallistuvan valtuuskunnan jäsenen vaalissa kannattamasta ehdokkaasta. Puheenjohtajan, sihteerin, ääntenlaskijoiden ja pöytäkirjan tarkastajien on pidettävä salassa tiedot siitä, ketä etänä osallistuvat ovat äänestäneet.

Vaalissa tulevat valituiksi eniten ääniä saaneet. Tasatullos vaalissa ratkaistaan arvalla (ks. YhdL 21 §, 29 §).

13 § Varajäsenen kutsuminen

Valtuuskunnan jäsenen, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuskunnan sihteerille tai kokoushenkilökunnalle. Sama koskee varajäsentä, joka on kutsuttu varsinaisen jäsenen tilalle, kun varsinainen jäsen on estynyt tai esteellinen osallistumaan kokoukseen.

Saatuaan luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä valtuuskunnan jäsenen sijaan on kutsuttava yhdistyksen sääntöjen mukainen varajäsen. Jos esteestä tai esteellisyydestä on ilmoitettu Kuntaliittoon myöhemmin kuin 48 tuntia ennen valtuuskunnan kokouksen alkamista, kutsu lähetetään varajäsenelle, jos se on mahdollista.

14 § Kaksikielisyys

Puheenvuorot voidaan pitää suomeksi tai ruotsiksi. Tehdyt ehdotukset ja päätökset saatetaan tarvittaessa kokouksessa valtuuskunnan jäsenten tietoon molemmilla kielillä.

15 § Pöytäkirja

Kokouksessa tehdyistä päätöksistä laaditaan pöytäkirja suomeksi ja ruotsiksi (ks. sääntöjen 2 §).

Pöytäkirja on päivittävä ja sen allekirjoittaa kokouksen puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri sekä tarkastaa kaksi kokouksessa valittua valtuuskunnan jäsentä (ks. YhdL 31 §). Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

16 §

Etäosallistuminen valtuuskunnan kokoukseen

Valtuuskunnan kokoukseen voidaan osallistua hallituksen niin päättäessä etänä postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana tai ennen kokousta. Päätös etäosallistumisen mahdollisuudesta voi koskea kaikkia tai vain osaa kokouksessa käsiteltävistä asioista (ks. sääntöjen 22 §).

Siltä osin kuin tässä työjärjestyksessä ei ole muuta määrätty, hallitus päättää tarkemmista etäosallistumista koskevista määräyksistä. Hallitus päättää muun muassa

- missä kokouksessa etäosallistuminen on mahdollista
- missä asioissa etäosallistuminen on mahdollista
- miten etäosallistuminen kokoukseen on mahdollista (postitse, tietoliikenneyhteyden vai määrätyn teknisen apuvälineen avulla)
- rajoitetaanko etänä osallistuvan henkilön puhevaltaa kokouksessa, esimerkiksi oikeutta ottaa osaa keskusteluun tai esittää kysymyksiä etänä. Puheoikeutta voidaan rajoittaa esimerkiksi teknisistä taikka kokouksen käytännön järjestämiseen liittyvistä syistä
- etäosallistumiseen liittyvistä muista käytännön menettelytavoista ja yksityiskohdista.

Etäosallistumisen järjestämisessä voidaan käyttää ammattimaisen palveluntarjoajan apua. Hallitus päättää palveluntarjoajan käyttämisestä.

17 §

Reaaliaikaisen etäosallistumisyhteyden katkeaminen

Jos reaaliaikainen etäosallistumisyhteys katkeaa joltakin valtuuskunnan jäseneltä kesken kokouksen, jäsenen on ilmoitettava viipymättä yhteyden katkeamisesta kokouksen puheenjohtajalle tai sihteerille. Jos yhteys katkeaa yhdistyksestä johtuvasta syystä, kokous on keskeytettävä yhteyden korjaamisen ajaksi.

Jos reaaliaikainen etäosallistuminen kokoukseen estyy yhdistyksestä johtumattomasta syystä, kokous voidaan saattaa loppuun kokouksessa läsnä olevien toimesta.

18 §

Valtuuskunnan kokouksen järjestäminen ilman kokouspaikkaa

Valtuuskunnan kokous voidaan hallituksen niin päättäessä järjestää ilman kokouspaikkaa siten, että jäsenet käyttävät päätösvaltaansa ajantasaisesti tietoliikenneyhteyden ja muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana.

Hallitus päättää tarkemmista ilman kokouspaikkaa järjestettävää kokousta koskevista määräyksistä (ks. työjärjestyksen 17 §).

19 §

Työjärjestyksen muuttaminen

Tämän työjärjestyksen muuttamisesta päättää valtuuskunta.

SUOMEN KUNTALIITTO RY:N SÄÄNNÖT

27.8.2020 Nykyiset

1 §

Nimi ja kotipaikka

Yhdistyksen nimi on suomeksi Suomen Kuntaliitto ry ja ruotsiksi Finlands Kommunförbund rf.

Yhdistyksen englanninkielisenä nimenä voidaan käyttää nimeä Association of Finnish Municipalities tai The Association of Finnish Local and Regional Authorities, saksankielisenä nimenä Verband der Städte, Gemeinden und Regionen Finnlands ja ranskankielisenä nimenä Association Finlandaise des Pouvoirs Locaux et Régionaux.

Yhdistyksen kotipaikka on Helsinki.

2 §

Yhdistyksen kieli

Yhdistys on suomen- ja ruotsinkielinen. Valtuuskunnan esityslistat ja pöytäkirjat laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Hallitus päättää muiden toimielinten pöytäkirja- ja asiakirjakielestä.

3 §

Jäsenyys

Yhdistyksen varsinaisina jäseninä voivat olla Suomen kunnat ja yhteistyöjäseninä kuntayhtymät sekä kuntien ja kuntayhtymien määräysvallassa olevat muut oikeuskelpoiset yhteisöt ja säätiöt. Yhteistyöjäsenillä ei ole äänioikeutta eikä oikeutta asettaa ehdokkaita liiton toimielimiin.

Ehdotus

1 §

Nimi ja kotipaikka

Yhdistyksen nimi on suomeksi Suomen Kuntaliitto ry ja ruotsiksi Finlands Kommunförbund rf.

Yhdistyksen englanninkielisenä nimenä voidaan käyttää nimeä Association of Finnish Cities and Municipalities, saksankielisenä nimenä Verband der Städte und Gemeinden Finnlands ja ranskankielisenä nimenä Association Finlandaise des Pouvoirs Locaux.

Yhdistyksen kotipaikka on Helsinki.

2 §

Yhdistyksen kieli

Yhdistys on suomen- ja ruotsinkielinen. Jäsenkokouksien ja valtuuskunnan esityslistat ja pöytäkirjat laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Hallitus päättää muiden toimielinten pöytäkirja- ja asiakirjakielestä.

3 §

Jäsenyys

Yhdistyksen varsinaisina jäseninä voivat olla Suomen kunnat ja yhteistyöjäseninä kuntayhtymät sekä kuntien ja kuntayhtymien määräysvallassa olevat muut oikeuskelpoiset yhteisöt ja säätiöt. Yhteistyöjäsenillä ei ole äänioikeutta eikä oikeutta asettaa ehdokkaita liiton toimielimiin.

4 §**Tarkoitus**

Yhdistyksen tarkoituksena on kuntien elinvoimaisuuden ja demokratian vahvistaminen sekä kunnan asukkaiden itsehallinnon ja hyvinvoinnin edistäminen. Yhdistys edustaa jäseniään kansallisesti ja kansainvälisesti. Yhdistys ajaa ja valvoo jäsenten etua ja palvelee jäseniä sekä toimii jäsenten kehittäjäkumppanina.

Yhdistys tarjoaa itse ja hallinnoimiensa yhteisöjen kautta asiantuntijapalveluja, konsultointia ja koulutusta kuntien erilaistuviin tarpeisiin. Yhdistys voi harjoittaa julkaisutoimintaa.

Yhdistyksen osana toimii Kunnallinen työmarkkinalaitos. Kunnallisen työmarkkinalaitoksen tehtävistä säädetään kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta annetussa laissa (254/1993).

Yhdistyksen tarkoituksena ei ole hankkia voittoa tai muuta taloudellista etua jäsenille tai muille osallisille eikä yhdistyksen tarkoitus tai toiminnan laatu ole muutenkaan pääasiassa taloudellinen.

5 §**Taloudellinen toiminta**

Yhdistys voi omistaa ja hallita kiinteää ja irtainta omaisuutta, osakkeita sekä arvopapereita.

4 §**Tarkoitus**

Yhdistyksen tarkoituksena on kuntien elinvoimaisuuden ja demokratian vahvistaminen sekä kunnan asukkaiden itsehallinnon ja hyvinvoinnin edistäminen. Yhdistys edustaa jäseniään kansallisesti ja kansainvälisesti. Yhdistys ajaa ja valvoo jäsenten etua ja palvelee jäseniä sekä toimii jäsenten kehittäjäkumppanina.

Yhdistys tarjoaa itse ja hallinnoimiensa yhteisöjen kautta asiantuntijapalveluja, konsultointia ja koulutusta kuntien erilaistuviin tarpeisiin. Yhdistys voi harjoittaa julkaisutoimintaa.

Yhdistyksen tarkoituksena ei ole hankkia voittoa tai muuta taloudellista etua jäsenille tai muille osallisille eikä yhdistyksen tarkoitus tai toiminnan laatu ole muutenkaan pääasiassa taloudellinen.

5 §**Taloudellinen toiminta**

Yhdistys voi omistaa ja hallita kiinteää ja irtainta omaisuutta, osakkeita sekä arvopapereita.

6 §**Yhdistykseen liittyminen**

Kunnan, yhteisön ja säätiön, joka tahtoo liittyä yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi tai yhteistyöjäseneksi, on ilmoitettava siitä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle, joka päättää varsinaiseksi jäseneksi ja yhteistyöjäseneksi hyväksymisestä.

Yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi ja yhteistyöjäseneksi voi liittyä joko kalenterivuoden alusta, jolloin on suoritettava koko jäsenmaksu tai heinäkuun ensimmäisestä päivästä lukien, jolloin on suoritettava puolet vuoden jäsenmaksusta.

7 §**Yhdistyksestä eroaminen**

Varsinaisella jäsenellä ja yhteistyöjäsenellä on oikeus erota yhdistyksestä tekemällä siitä yhdistyslain mukainen ilmoitus. Eroaminen tulee voimaan vuoden kuluttua eroamisilmoituksen tekemisestä. Eroilmoituksen jättäneellä jäsenellä ei ole läsnäolo- eikä äänioikeutta yhdistyksen kokouksessa, vaalipiiri-kohtaisilla kuntapäivillä eikä yhdistyksen jäsenäänestyksessä eikä oikeutta asettaa ehdokkaita yhdistyksen toimielimiin.

8 §**Yhdistyksestä erottaminen**

Yhdistyksen hallitus voi erottaa varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen yhdistyslaissa mainituilla erottamisperusteilla.

Jos varsinainen jäsen tai yhteistyöjäsen ei maksa jäsenmaksua määräaikaan mennessä, tälle on annettava maksukehotus. Jos maksua ei ole suoritettu kahden kuukauden kuluessa siitä, kun maksukehotus on annettu tiedoksi, yhdistyksen hallitus voi erottaa varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen yhdistyksestä.

6 §**Yhdistykseen liittyminen**

Kunnan, yhteisön ja säätiön, joka tahtoo liittyä yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi tai yhteistyöjäseneksi, on ilmoitettava siitä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle, joka päättää varsinaiseksi jäseneksi ja yhteistyöjäseneksi hyväksymisestä.

Yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi ja yhteistyöjäseneksi voi liittyä joko kalenterivuoden alusta, jolloin on suoritettava koko jäsenmaksu tai heinäkuun ensimmäisestä päivästä lukien, jolloin on suoritettava puolet vuoden jäsenmaksusta.

7 §**Yhdistyksestä eroaminen**

Varsinaisella jäsenellä ja yhteistyöjäsenellä on oikeus erota yhdistyksestä tekemällä siitä yhdistyslain mukainen ilmoitus. Eroaminen tulee voimaan vuoden kuluttua eroamisilmoituksen tekemisestä. Eroilmoituksen jättäneellä jäsenellä ei ole läsnäolo- eikä äänioikeutta yhdistyksen jäsenkokouksessa eikä oikeutta asettaa ehdokkaita yhdistyksen toimielimiin.

8 §**Yhdistyksestä erottaminen**

Yhdistyksen hallitus voi erottaa varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen yhdistyslaissa mainituilla erottamisperusteilla.

Jos varsinainen jäsen tai yhteistyöjäsen ei maksa jäsenmaksua määräaikaan mennessä, tälle on annettava maksukehotus. Jos maksua ei ole suoritettu kahden kuukauden kuluessa siitä, kun maksukehotus on annettu tiedoksi, yhdistyksen hallitus voi erottaa varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen yhdistyksestä.

9 §

Jäsenmaksu

Varsinainen jäsen ja yhteistyöjäsen on velvollinen suorittamaan yhdistykselle vuosittaisen jäsenmaksun.

Yhdistyksen valtuuskunta vahvistaa ensimmäisessä varsinaisessa kokouksessaan jäsenmaksun seuraaviksi neljäksi vuodeksi. Vuosittaista jäsenmaksua muutetaan samassa suhteessa kuin kuntien maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavat verotettavat tulot ovat keskimäärin muuttuneet neljän edellisen vuoden aikana.

Varsinaisen jäsenen jäsenmaksu määräytyy siten, että siitä kolme neljäsosaa kerätään asukasluvun perusteella ja yksi neljäsosa maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen perusteella, kuitenkin niin, että yli 20 000 asukkaan menevältä osalta on kunnan asukasperusteinen jäsenmaksu 15 prosentilla alennettu ja, jos jäsenkunnan maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen määrä asukasta kohti ylittää kaikkien jäsenkuntien keskimääräisen maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen määrän asukasta kohti, alennetaan maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaaviin verotettaviin tuloihin perustuvaa kunnan jäsenmaksuosuutta keskiarvon ylittävältä osalta 25 prosentilla. Ahvenanmaan kuntien jäsenmaksu on lisäksi alennettu 25 prosentilla edellä mainitulla tavalla määräytyvästä jäsenmaksusta.

Yhteistyöjäsenen jäsenmaksut porrastetaan valtuuskunnan määrittelemillä periaatteilla. Jäsenmaksu muodostuu perusmaksusta ja lisäosasta. Lisäosan suuruus määräytyy jäsenen organisaation luonteen mukaan asukasluvusta, oppilasmäärästä, liikevaihdosta tai muusta toiminnan laajuutta kuvaavasta perusteesta. Lisäosaa tasataan erikseen määrittelevällä kertoimella.

9 §

Jäsenmaksu

Varsinainen jäsen ja yhteistyöjäsen on velvollinen suorittamaan yhdistykselle vuosittaisen jäsenmaksun.

Yhdistyksen valtuuskunta vahvistaa kunkin vuoden ensimmäisessä varsinaisessa kokouksessaan jäsenmaksun seuraavaksi vuodeksi.

Varsinaisen jäsenen jäsenmaksu määräytyy siten, että siitä kolme neljäsosaa kerätään asukasluvun perusteella ja yksi neljäsosa maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen perusteella, kuitenkin niin, että yli 20 000 asukkaan menevältä osalta on kunnan asukasperusteinen jäsenmaksu 40 prosentilla alennettu ja, jos jäsenkunnan maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen määrä asukasta kohti ylittää kaikkien jäsenkuntien keskimääräisen maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavien verotettavien tulojen määrän asukasta kohti, alennetaan maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaaviin verotettaviin tuloihin perustuvaa kunnan jäsenmaksuosuutta keskiarvon ylittävältä osalta 25 prosentilla.

Yhteistyöjäsenen jäsenmaksut porrastetaan valtuuskunnan määrittelemillä periaatteilla. Jäsenmaksu muodostuu perusmaksusta ja lisäosasta. Lisäosan suuruus määräytyy jäsenen organisaation luonteen mukaan asukasluvusta, oppilasmäärästä, liikevaihdosta tai muusta toiminnan laajuutta kuvaavasta perusteesta. Lisäosaa tasataan erikseen määrittelevällä kertoimella.

9 §**Jäsenmaksu (jatkuu)**

Yhteistyöjäsenen jäsenmaksu noudattaa 2 momentissa määrättyä muutosperustetta. Yhteistyöjäsenten porrastetut maksut voivat olla erisuuruiset.

Hallitus voi myöntää määräajaksi alennuksia varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen maksuvelvollisuudesta, milloin varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen maksukyky on olennaisesti alentunut tai muu painava syy antaa siihen aiheen.

Valtuuskunta voi määrätä varsinaisen jäsenen ja yhteistyöjäsenen suorittamaan tiettyä tarkoitusta varten ylimääräistä jäsenmaksua. Ylimääräinen jäsenmaksu suoritetaan 3 tai 4 momentissa määrättyjen perusteiden mukaan ja hallituksen määräämänä aikana.

Jäsenmaksu on suoritettava vuosittain maaliskuun ensimmäiseen päivään mennessä, jollei valtuuskunta toisin määrää.

10 §**Kuntien maksuosuus Kunnalliselle työmarkkinalaitokselle**

Kuntien maksuosuudesta Kunnalliselle työmarkkinalaitokselle säädetään kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta annetussa laissa (254/1993).

11 §**Kuntien muodostamien yhteisöjen palvelu**

Yhdistys voi palvella varsinaisten ja yhteistyöjäsenten lisäksi muita kuntien muodostamia, omistamia ja hallinnoimia yhteisöjä hallituksen päättämien perusteiden mukaisesti.

9 §**Jäsenmaksu (jatkuu)**

Yhteistyöjäsenen jäsenmaksu noudattaa 2 momentissa määrättyä muutosperustetta. Yhteistyöjäsenten porrastetut maksut voivat olla erisuuruiset.

Hallitus voi myöntää määräajaksi alennuksia varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen maksuvelvollisuudesta, milloin varsinaisen jäsenen tai yhteistyöjäsenen maksukyky on olennaisesti alentunut tai muu painava syy antaa siihen aiheen.

Valtuuskunta voi määrätä varsinaisen jäsenen ja yhteistyöjäsenen suorittamaan tiettyä tarkoitusta varten ylimääräistä jäsenmaksua. Ylimääräinen jäsenmaksu suoritetaan 3 tai 4 momentissa määrättyjen perusteiden mukaan ja hallituksen määräämänä aikana.

Jäsenmaksu on suoritettava vuosittain maaliskuun ensimmäiseen päivään mennessä, jollei valtuuskunta toisin määrää.

10 §**Kuntien muodostamien yhteisöjen palvelu**

Yhdistys voi palvella varsinaisten ja yhteistyöjäsenten lisäksi muita kuntien muodostamia, omistamia ja hallinnoimia yhteisöjä hallituksen päättämien perusteiden mukaisesti.

12 §**Toimielimet**

Yhdistyksen toimielimet ovat:

- 1) valtuuskunta
- 2) hallitus
- 3) vaalilautakunta
- 4) vaalipiirikohtaiset kuntapäivät
- 5) Kunnallisen työmarkkinalaitoksen valtuuskunta, josta säädetään kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta annetussa laissa (254/1993) ja
- 6) ruotsinkielinen neuvottelukunta
- 7) pienten kuntien neuvottelukunta.

Edellä 1 momentin 2 ja 5-7 kohdassa mainittujen toimielinten jäseniä valittaessa noudatetaan tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin vaatimuksia.

Yhdistyksen hallitus voi asettaa myös muita toimielimiä ja neuvottelukuntia.

Hallituksen puheenjohtajalla ja toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä ja ottaa osaa keskusteluun yhdistyksen toimielinten kokouksissa.

13 §**Vaalilautakunta**

Valtuuskunta asettaa vaalilautakunnan, jonka tehtävänä on muun muassa ohjeistaa valtuuskunnan vaali, vahvistaa vaalipiirikohtaiset ehdokaslistat valtuuskunnan vaalia varten, päättää valtuuskunnan tasauspaikoista sekä vahvistaa valtuuskunnan vaalin tulos. Vaalilautakunnan tehtävistä määrätään tarkemmin valtuuskunnan äänestys- ja vaalijärjestyksessä, jota kutsutaan yhdistyksessä vaalijärjestykseksi.

Vaalilautakuntaan voi jokainen valtuuskunnan ryhmä ehdottaa yhtä jäsentä ja henkilökohtaista varajäsentä.

11 §**Päätösvalta ja toimielimet**

Yhdistyksen päätösvaltaa käyttävät jäsenkokous ja valtuuskunta siten kuin näissä säännöissä määrätään.

Jäsenkokousta voidaan kutsua Kuntapäiviksi.

Yhdistyksen toimielimet ovat:

- 1) valtuuskunta
- 2) hallitus
- 3) vaalilautakunta
- 4) vaalivalmistelutoimikunta
- 5) ruotsinkielinen neuvottelukunta.

Edellä 3 momentin 2 ja 5 kohdissa mainittujen toimielimien jäseniä valittaessa noudatetaan tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin vaatimuksia.

Yhdistyksen hallitus voi asettaa myös muita toimielimiä ja neuvottelukuntia.

Hallituksen puheenjohtajalla ja toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä ja ottaa osaa keskusteluun yhdistyksen toimielinten kokouksissa.

12 §**Kuntapäivät**

Yhdistyksen varsinainen jäsenkokous, varsinaiset Kuntapäivät pidetään joka neljäs vuosi kuntavaalien jälkeen, elomarraskuussa. Yhdistyksen hallitus määrää kokouspaikan ja -ajan.

Mikäli kuntavaalien ajankohta siirtyy, siirtyy Kuntapäivien pitämisen ajankohta vastaavasti.

Kutsu varsinaisille Kuntapäiville on toimitettava kirjallisesti jäsenille viimeistään kolme kuukautta kuntavaalien tuloksen vahvistamisen jälkeen

Jäsenen on kirjallisesti ilmoitettava valitsemiensa kokousedustajien nimet yhdistyksen hallitukselle viimeistään kuukautta ennen Kuntapäiviä.

Kuntapäivien esityslista on lähetettävä jäsenille viimeistään kaksi kuukautta ennen Kuntapäiviä toimitettavaksi edelleen jäsenten valitsemille edustajille.

Yhdistyksen ylimääräiset Kuntapäivät on kutsuttava koolle yhdistyslaissa säädettyin perustein. Ylimääräisiä Kuntapäiviä koskevan kokouskutsun osalta sovelletaan edellä mainittuja varsinaisia Kuntapäiviä koskevia määräyksiä siten poiketen, että kokouskutsu on toimitettava kaksi kuukautta ennen kokousta, kokousedustajat ilmoitettava kuukautta ennen kokousta ja esityslista lähetettävä viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta.

Hallitus voi päättää, että Kuntapäiville saa osallistua myös siten, että jäsen voi käyttää täysimääräisesti päätösvaltaansa tietoliikenneyhteyden ja muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana.

Hallitus voi päättää myös, että varsinaiset Kuntapäivät ja ylimääräiset Kuntapäivät järjestetään ilman kokouspaikkaa siten, että jäsenet käyttävät päätösvaltaansa ajantasaisesti tietoliikenneyhteyden ja muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana.

14 §**Valtuuskunnan kokoonpano ja toimikausi**

Valtuuskuntaan kuuluu 76 jäsentä, joiden tulee olla kuntalaisia tarkoitettuja valtuutettuja.

Jäsenistä 66 valitaan kuntavaalien jälkeen samana vuonna järjestettävissä vaaleissa (vaalipiiripaikat).

Lisäksi valtuuskuntaan valitaan yhdeksän jäsentä tasauspaikoilta (tasauspaiikat).

Ahvenanmaan maakunnasta valitaan lisäksi yksi jäsen.

Valtuuskunnan jäsenten toimikausi jatkuu siihen asti, kunnes uusi valtuuskunta on järjestäytynyt.

Valtuuskunnan jäsenille valitaan varajäseniä valtuuskunnan vaalissa mukana olleen ehdokaslistan ensimmäisistä valitsematta jääneistä ehdokkaista sama määrä kuin ehdokaslistalta on valittuja jäseniä.

Jos jäsenen todetaan menettäneen vaalikelpoisuutensa, hänet on vapautettu toimestaan tai hän on kuollut, valtuuskunnan puheenjohtaja kutsuu hänen sijansa jäljellä olevaksi toimikaudeksi vaalipiirin asianomaisen ehdokaslistan järjestyksessä ensimmäisen varajäsenen. Edellä mainitussa tilanteessa vaalilautakunnan on valtuuskunnan puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä jäljellä olevaksi toimikaudeksi uudeksi varajäseneksi asianomaisen ehdokaslistan järjestyksessä ensimmäinen valitsematta jäänyt ehdokas. Jollei kaikkia varajäsenen toimia saada täytetyksi, varajäsenten määrä jää vajaaksi.

Varajäsenistä on soveltuvin osin voimassa, mitä jäsenistä määrätään.

13 §**Äänimäärät ja edustus Kuntapäivillä**

Jäsenkuntien äänimäärät Kuntapäivillä määräytyvät asukasluvun mukaan seuraavasti:

- kunnalla, jonka asukasluku on enintään 10 000, yksi ääni;
- kunnalla, jonka asukasluku on 10 001 – 100 000, kaksi ääntä ;
- kunnalla, jonka asukasluku on yli 100 000, kaksikymmentä ääntä ;

Jäsenkunta voi valita Kuntapäiville enintään kolme edustajaa seuraavasti:

- kunnasta, jonka asukasluku on alle 20.000 asukasta, voidaan valita yksi edustaja;
- kunnasta, jonka asukasluku on 20.001–100.000 asukasta, voidaan valita enintään kaksi edustajaa; ja
- kunnasta, jonka asukasluku on yli 100.000 asukasta, voidaan valita enintään kolme edustajaa.

Kunnan asukasluvulla tarkoitetaan lain (661/2009) mukaisen väestötietojärjestelmän kuntavaaleja edeltävän vuodenvaihteen asukaslukuja.

Jäsenkunta voi valita varsinaisille edustajille tarpeellisen määrän varaedustajia. Varaedustaja osallistuu Kuntapäiville varsinaisen edustajan ollessa estyneenä ja käyttää tällöin edustajalle annettua äänimäärää kunnan edustajana.

Kunnan äänimäärä jaetaan kunnan edustajien kesken siten, kuin kunnan edustajalleen antamassa valtakirjassa on määritetty.

Oikeus ottaa keskusteluun osaa Kuntapäivillä on myös Kuntaliiton valtuuskunnan ja hallituksen jäsenillä, Kuntaliiton toimitusjohtajalla ja varatoimitusjohtajilla sekä henkilöillä, joille Kuntapäivät tämän oikeuden myöntää.

15 §**Valtuuskunnan jäsenten ja varajäsenten vaali sekä tasauspaikkojen täyttäminen**

Valtuuskunnan jäsenet valitaan vaalipiireittäin, jotka määräytyvät siten kuin vaalilaissa (714/1998) säädetään maan jakamisesta vaalipiireihin eduskunta-vaaleja varten.

Valtuuskunnan 66 vaalipiiripaikkaa jaetaan vaalipiirien kesken niiden asukasluvun suhteessa. Asukasluku määräytyy kuntavaalivuotta edeltävän vuoden marraskuun 30. päivän päättyessä väestötietojärjestelmässä olevien tietojen mukaan.

Valtuuskunnan vaali suoritetaan yhdistyksen jäsenäänestyksenä postitse, tietoliikenneyhteyden tai muun vaalilautakunnan määräämän teknisen apuvälineen avulla.

Suhteellinen vaali suoritetaan vaalilautakunnan vahvistamia ehdokaslistoja käyttäen siten, että varsinainen jäsen voi jakaa äänensä yhdelle tai useammalle oman vaalipiirin ehdokaslistalle. Varsinaisella jäsenellä on vaalissa asukaslukuaan vastaava äänimäärä, joka määräytyy kuntavaalivuotta edeltävän vuoden marraskuun 30. päivän päättyessä väestötietojärjestelmässä olevien tietojen mukaan.

Valtuuskunnan yhdeksän tasauspaikkaa määräytyvät ehdokaslistojen saamien äänimäärien perusteella siten, että valtuuskunnan vaalin jäsenäänestyksessä määräytynyt vaalitulokset saatetaan vastaamaan ehdokaslistojen vaalipiireissä saamia yhteenlaskettuja äänimääriä vaalijärjestyksessä tarkemmin määrättävällä tavalla.

Vaalijärjestyksessä on valtuuskunnan vaalia koskevat täydentävät määräykset.

Valtuuskunnan asettama vaalilautakunta vahvistaa vaalin tulokset.

14 §**Kuntapäivien järjestäytyminen**

Valtuuskunnan puheenjohtaja avaa kokouksen, minkä jälkeen Kuntapäivät valitsevat Kuntapäivien puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat. Kuntapäivät kutsuvat tarvittavat sihteerit ja valitsevat tarvittavan määrän pöytäkirjantarkastajia.

Kuntapäivät hyväksyvät myös tarvittaessa työjärjestyksen, jolla annetaan kokousmenettelyä koskevia yhdistyslakia ja yhdistyksen sääntöjä täydentäviä määräyksiä.

15 §**Varsinaisilla Kuntapäivillä käsiteltävät asiat**

Varsinaisten Kuntapäivien on

1. käsiteltävä hallituksen antama, valtuuskunnan hyväksymä kertomus edellisten varsinaisten Kuntapäivien jälkeen tapahtuneesta yhdistyksen toiminnasta;
2. päätettävä valtuuskunnan jäsenten palkkioista ja korvauksista; ja
3. valittava valtuuskunnan jäsenet ja kullekin henkilökohtainen varajäsen seuraaviin varsinaisiin Kuntapäiviin kestäväksi toimikaudeksi.

16 §**Päätöksenteko Kuntapäivillä**

Päätökset Kuntapäivillä tehdään tarvittaessa enemmistöpäätöksillä.

Vaalit suoritetaan näiden sääntöjen ja valtuuskunnan hyväksymän äänestys- ja vaalijärjestyksen mukaisella menettelyllä, jota kutsutaan yhdistyksessä vaalijärjestykseksi.

16 §**Vaalipiirikohtaiset kuntapäivät**

Vaalipiirikohtaisille kuntapäiville voidaan osallistua, jos vaalilautakunta niin päättää, tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana tai ennen kokousta.

Varsinaiset jäsenet valitsevat edustajat vaalipiirikohtaisille kuntapäiville. Edustajien määrä määräytyy kunnan asukasluvun mukaan seuraavasti:

- Kunnasta, jonka asukasluku on 10 000 tai vähemmän, valitaan yksi edustaja.
- Kunnasta, jonka asukasluku on 10 001–50 000, valitaan kaksi edustajaa.
- Kunnasta, jonka asukasluku on 50 001–100 000, valitaan kolme edustajaa.
- Kunnasta, jonka asukasluku on yli 100 000, valitaan neljä edustajaa.

Asukasluku määräytyy kuntavaalivuotta edeltävän vuoden marraskuun 30. päivän päättyessä väestötietojärjestelmässä olevien tietojen mukaan.

Yhdistyksen varsinaisella jäsenellä on kokouksessa kunnan asukaslukua vastaava äänimäärä. Äänimäärä jakautuu tasan paikalla olevien varsinaisen jäsenen edustajien kesken.

Vaalipiirikohtaiset kuntapäivät hyväksyvät vaalipiirien ehdokaslistat valtuuskunnan vaalia varten.

Kutsu vaalipiirikohtaisille kuntapäiville on lähetettävä kullekin jäsenelle tämän ilmoittamaan osoitteeseen kirjeellä tai sähköisesti taikka julkistamalla kutsu yhdistyksen kotisivuilla vähintään kaksi viikkoa ennen kokousta.

17 §**Vaalilautakunta**

Valtuuskunta asettaa vaalilautakunnan, jonka tehtävänä on muun muassa ohjeistaa valtuuskunnan vaali, vahvistaa ehdokaslistat valtuuskunnan vaalia varten ja vahvistaa valtuuskunnan vaalin tulos. Vaalilautakunnan tehtävistä määrätään tarkemmin valtuuskunnan vaalijärjestyksessä.

Vaalilautakuntaan nimetään 3-5 jäsentä, jotka valitsevat keskuudestaan vaalilautakunnan puheenjohtajan. Vaalilautakunta kutsuu itselleen sihteerin ja muun tarvittavan henkilöstön.

18 §**Vaalivalmistelutoimikunta**

Vaalivalmistelutoimikunnan asettaa ja nimeää valtuuskunta. Vaalivalmistelutoimikuntaan valitaan puheenjohtaja ja niin monta jäsentä, että kukin valtuuskunnassa edustettuna oleva ryhmä voi ehdottaa siihen edustajan ja varaedustajan.

Vaalivalmistelutoimikunnan tehtävänä on tehdä Kuntapäiville ehdotus valtuuskuntaan valittavista jäsenistä ja heidän henkilökohtaisista varajäsenistään.

17 §**Valtuuskunnan tehtävät**

Päätösvaltaa yhdistyksessä käyttää valtuuskunta, jollei näissä säännöissä ole määrätty erikseen muuta.

Valtuuskunnan tehtävänä on sen lisäksi, mitä näissä säännöissä muualla määrätään:

- 1) valita valtuuskunnan jäsenistä puheenjohtaja ja kaksi varapuheenjohtajaa;
- 2) valita hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä nimetä jäsenistä puheenjohtaja ja kaksi varapuheenjohtajaa;
- 3) asettaa ruotsinkielinen neuvottelukunta ja pienten kuntien neuvottelukunta;
- 4) valita neljän vuoden toimikaudeksi yhdistyksen tilintarkastajaksi ja varatilintarkastajaksi KHT-yhteisö, jonka piiristä nimetään vastuuhenkilöt;
- 5) todeta valtuuskunnan vaalipiirikohtaiset jäsenmäärät;
- 6) asettaa valtuuskunnan vaalia varten vaalilautakunta;
- 7) vahvistaa yhdistyksen toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä vahvistaa jäsenmaksun suuruus;
- 8) vahvistaa yhdistyksen toimintakertomus ja tilinpäätös, ja päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille tilivelvollisille;
- 9) päättää hallituksen ja muiden toimielinten jäsenten palkkioista ja muista korvauksista;
- 10) päättää Kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta annetun lain tarkoittamista työmarkkinalaitoksen taloudenhoitoa koskevista asioista;
- 11) tehdä valtiovarainministeriölle ehdotus Kunnallisen työmarkkinalaitoksen valtuuskuntaan valittavista jäsenistä ja varajäsenistä;
- 12) päättää yhdistyksen toiminnan kannalta huomattavan omaisuuden myymisestä, vaihtamisesta ja muusta luovuttamisesta;
- 13) hyväksyä vaalijärjestys ja valtuuskunnan työjärjestys;
- 14) hyväksyä yhdistyksen sääntöjen muutokset kolmen neljäsosan enemmistöllä annetuista äänistä; sekä
- 15) päättää yhdistyksen purkamisesta.

19 §**Ehdokkaiden asettaminen**

Valtuuskunnan jäseniä ja varajäseniä valittaessa käsittelyn pohjana on vaalivalmistelutoimikunnan ehdokaslista.

Vähintään viisitoista (15) kuntaa voi laatia oman ehdokaslistansa valtuuskuntaan valittavista jäsenistä ja varajäsenistä. Kuntien laatima ehdokaslista on toimitettava vaalivaliokunnalle viimeistään kuukautta ennen Kuntapäiviä.

Vaalivalmistelutoimikunnan ehdokaslista toimitetaan vaalilautakunnalle vaalijärjestyksen mukaisesti. Vaalilautakunta toimittaa ehdokaslistan jäsenille esityslistan yhteydessä. Vaalilautakunta toimittaa mahdollisen kuntien laatimat ehdokaslistat jäsenille viimeistään kaksi viikkoa ennen Kuntapäiviä.

Vaali

Mikäli jäsenten ja varajäsenten vaalissa ei keskustelun jälkeen päästä yksimielisyyteen, vaalissa äänestetään vaalilautakunnalle toimitettujen ja vahvistamien ehdokaslistojen välillä. Vaali suoritetaan listäänestyksenä siten, että kukin ääni annetaan ehdokaslistalle kokonaisuudessaan. Eniten ääniä saaneen ehdokaslistan ehdokkaat tulevat valituksi.

18 §

Valtuuskunnan kokoukset

Valtuuskunta kokoontuu viimeistään kolmen kuukauden kuluessa valtuuskunnan vaaleista hallituksen puheenjohtajan kutsusta järjestäytymiskokoukseen valtuuskunnan puheenjohtajan ja kahden varapuheenjohtajan sekä hallituksen vaalin toimittamiseksi ja vaalilautakunnan asettamiseksi.

Valtuuskunta kokoontuu varsinaiseen kokoukseen kahdesti vuodessa, kevätkokoukseen maaliskuussa ja syyskokoukseen syys-joulukuussa hallituksen määräämänä aikana ja paikassa.

Ylimääräinen valtuuskunnan kokous pidetään, kun valtuuskunta niin päättää tai hallitus pitää sitä tarpeellisenä taikka kun vähintään kymmenesosa valtuuskunnan jäsenistä on ilmoittamansa asian käsittelemistä varten kirjallisesti sitä hallitukselta pyytänyt.

Valtuuskunnan kokoukseen voidaan osallistua hallituksen niin päättäessä myös postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana tai ennen kokousta. Päätös voi koskea myös vain osaa kokouksessa käsiteltävistä asioista.

Valtuuskunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä.

Kutsu valtuuskunnan kokoukseen on lähetettävä kullekin jäsenelle tämän ilmoittamaan osoitteeseen kirjeellä tai sähköisesti vähintään kymmenen päivää ennen kokousta. Kutsuun on mahdollisuuksien mukaan liitettävä esityslista. Jos kokoukseen voidaan osallistua myös postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla, tästä on mainittava kokouskutsussa. Kokouskutsussa on lisäksi mainittava, jos kokoukseen postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla osallistuvan jäsenen puhevallan käyttäminen on rajoitettua.

Hallituksen jäsenellä, toimitusjohtajalla, varatoimitusjohtajalla ja ruotsinkielisen toiminnan johtajalla sekä muilla valtuuskunnan määräämillä henkilöillä on oikeus olla läsnä valtuuskunnan kokouksissa ja ottaa osaa keskusteluun.

Valtuuskunnan hyväksymässä työjärjestyksessä voidaan antaa tarkempia määräyksiä valtuuskunnan toiminnasta ja kokousmenettelystä.

20 §

Valtuuskunnan kokoonpano ja toimikausi

Valtuuskuntaan kuuluu 65 jäsentä ja 65 henkilökohtaista varajäsentä, joiden tulee olla kuntalaisia tarkoitettuja valtuutettuja.

Jäsenistä 64 valitaan kuntavaalien jälkeen samana vuonna järjestettävillä Kuntapäivillä.

Ahvenanmaan maakunnasta valitaan Kuntapäivillä lisäksi yksi jäsen ja hänelle [henkilökohtainen] varajäsen.

Valtuuskunnan jäsenten toimikausi alkaa valtuuskunnan jäsenten vaalin vahvistamisesta ja jatkuu siihen asti, kunnes uuden valtuuskunnan vaalin tulos on vahvistettu.

Valtuuskunnan jäsenet valitaan noudattaen periaatetta, jonka mukaan eri poliittisten puolueiden tai muiden ryhmien edustus vastaa kuntavaalien suhteellisuusperiaatteen mukaisesti puolueiden tai muiden ryhmien edellisissä valtakunnallisissa kuntavaaleissa yhdistyksen jäsenkunnissa saamia äänimääriä. Lisäksi Ahvenanmaan maakunnasta valitaan yksi jäsen.

Edellä tarkoitetuilla muilla ryhmillä on oltava valtakunnallisesti tai alueellisesti riittävä keskinäinen yhteys, jotta niiden äänimäärät voidaan valtuuskunnan jäseniä valittaessa laskea yhteen. Tällaisina muina ryhminä pidetään vain sellaisia rekisteröityjä yhdistyksiä, jotka ovat valtakunnallisen tai useammassa kuin yhdessä kunnassa toimivan alueellisen rekisteröidyn yhdistyksen jäseniä.

Valtuuskuntaan on valittava jäsen tai jäseniä jokaisesta maakunnasta. Jäseniä valittaessa on pyrittävä siihen, että erityyppiset ja eri kokoiset kunnat ovat valtuuskunnassa mahdollisimman oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti edustettuina. Varajäsenistä on soveltuvin osin voimassa, mitä jäsenistä määrätään.

19 §**Hallituksen kokoonpano**

Hallitukseen kuuluu 15 jäsentä ja 15 varajäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy, kun valtuuskunta on valinnut seuraavan hallituksen. Hallitukseen kuuluvista vähintään yhden jäsenen ja yhden varajäsenen on edustettava ruotsinkielistä väestöryhmää.

Hallitus valitaan noudattaen periaatetta, jonka mukaan eri poliittisten puolueiden tai muiden ryhmien edustus vastaa kuntavaalien suhteellisuusperiaatteen mukaisesti puolueiden tai muiden ryhmien edellisissä kuntavaaleissa yhdistyksen jäsenkunnissa saamia äänimääriä. Jäseniä valittaessa on lisäksi otettava huomioon alueelliset näkökohdat ja erikokoisten kuntien edustavuus.

Hallituksen puheenjohtaja on yhdistyksen puheenjohtaja.

21 §**Valtuuskunnan tehtävät**

Päätösvaltaa yhdistyksessä käyttää valtuuskunta, jollei näissä säännöissä ole määrätty erikseen muuta.

Valtuuskunnan tehtävänä on sen lisäksi, mitä näissä säännöissä muualla määrätään:

- 1) valita valtuuskunnan jäsenistä puheenjohtaja ja kaksi varapuheenjohtajaa;
- 2) valita hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä nimetä jäsenistä puheenjohtaja ja kaksi varapuheenjohtajaa;
- 3) valita neljän vuoden toimikaudeksi yhdistyksen tilintarkastajaksi ja varatilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö, joka nimeää päävastuullisen tilintarkastajan, jonka piiristä nimetään muut vastuuhenkilöt;
- 4) asettaa valtuuskunnan vaalia varten vaalilautakunta ja vaalivalmistelutoimikunta;
- 5) vahvistaa yhdistyksen toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä vahvistaa jäsenmaksun suuruus;
- 6) vahvistaa yhdistyksen toimintakertomus ja tilinpäätös, ja päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille tilivelvollisille;
- 7) päättää hallituksen ja muiden toimielinten jäsenten palkkioista ja muista korvauksista;
- 8) päättää yhdistyksen toiminnan kannalta huomattavan omaisuuden myymisestä, vaihtamisesta ja muusta luovuttamisesta;
- 9) hyväksyä vaalijärjestys ja valtuuskunnan työjärjestys;
- 10) hyväksyä yhdistyksen sääntöjen muutokset kolmen neljäsosan enemmistöllä annetuista äänistä; sekä
- 11) päättää yhdistyksen purkamisesta.

20 §**Hallituksen tehtävät**

Hallitus edustaa yhdistystä ja huolehtii yhdistyksen hallinnosta ja taloudesta, jollei se ole valtuuskunnan päätösvaltaan kuuluva asia.

Hallituksen tulee:

- 1) valmistella valtuuskunnan käsiteltäväksi tulevat asiat sekä huolehtia sen päätösten täytäntöönpanosta;
- 2) vahvistaa yhdistyksen palvelujen käyttöä koskevien maksujen perusteet siltä osin kuin tehtävä ei kuulu valtuuskunnalle tai maksun määräämistä ole annettu muulle toimielimelle;
- 3) päättää hallituksen ja työvaliokunnan työjärjestyksestä, toimisäännöistä ja toimiston organisaatorakenteen perusteista;
- 4) päättää toimitusjohtajan, varatoimitusjohtajan ja ruotsinkielisen toiminnan johtajan ottamisesta ja erottamisesta sekä heidän keskinäisestä vastuualuejaostaan;
- 5) päättää Kunnallisen työmarkkinalaitoksen johtajan ottamisesta ja erottamisesta;
- 6) päättää henkilöstön palkkauksen, eläkkeiden ja luontaisetujen yleisistä perusteista;
- 7) päättää kiinteän omaisuuden, kiinteistöjen tai huoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden sekä muiden pitkäaikaiseen omistukseen tarkoitettujen osakkeiden tai muiden arvopapereiden sekä muun kuin yhdistyksen toiminnan kannalta huomattavan omaisuuden myymisestä, vaihtamisesta, muusta luovutuksesta, ostamisesta ja kiinnittämisestä sekä panttaamisesta; sekä
- 8) päättää velan ottamisesta ja antamisesta;

22 §**Valtuuskunnan kokoukset**

Valtuuskunta kokoontuu kuntavaalien jälkeen marras-joulukuussa hallituksen puheenjohtajan kutsusta järjestäytymiskokoukseen valtuuskunnan puheenjohtajan ja kahden varapuheenjohtajan sekä hallituksen vaalin toimittamiseksi ja vaalilautakunnan ja vaalivalmistelutoimikunnan asettamiseksi.

Valtuuskunta kokoontuu varsinaiseen kokoukseen kahdesti vuodessa, kevätkokoukseen maalís-heinäkuussa ja syyskokoukseen syys-joulukuussa hallituksen määräämänä aikana ja paikassa.

Ylimääräinen valtuuskunnan kokous pidetään, kun valtuuskunta niin päättää tai hallitus pitää sitä tarpeellisena taikka kun vähintään kymmenesosa valtuuskunnan jäsenistä on ilmoittamansa asian käsittelemistä varten kirjallisesti sitä hallitukselta pyytänyt.

Valtuuskunnan kokoukseen voidaan osallistua hallituksen niin päättäessä myös postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana tai ennen kokousta. Päätös voi koskea myös vain osaa kokouksessa käsiteltävistä asioista.

Valtuuskunnan kokous voidaan hallituksen niin päättäessä järjestää ilman kokouspaikkaa siten, että jäsenet käyttävät päätösvaltaansa ajantasaisesti tietoliikenneyhteyden ja muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana.

Valtuuskunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä.

Kutsu valtuuskunnan kokoukseen on lähetettävä kullekin jäsenelle tämän ilmoittamaan osoitteeseen kirjeellä tai sähköisesti vähintään kymmenen päivää ennen kokousta. Kutsuun on mahdollisuuksien mukaan liitettävä esityslista. Jos kokoukseen voidaan osallistua

9) päättää takaussitoumuksen antamisesta yhdistyksen tytär-yhtiöiden ja -yhteisöjen sitoumuksien suorittamisen vakuudeksi;

10) päättää yhdistyksen sijoitustoiminnan perusteista.

myös postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla, tästä on mainittava kokouskutsussa. Kokouskutsussa on lisäksi mainittava, jos kokoukseen postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla osallistuvan jäsenen puhevallan käyttäminen on rajoitettua.

Hallituksen jäsenellä, toimitusjohtajalla, varatoimitusjohtajalla ja ruotsinkielisen toiminnan johtajalla sekä muilla valtuuskunnan määräämillä henkilöillä on oikeus olla läsnä valtuuskunnan kokouksissa ja ottaa osaa keskusteluun.

Valtuuskunnan hyväksymässä työjärjestyksessä voidaan antaa tarkempia määräyksiä valtuuskunnan toiminnasta ja kokousmenettelystä.

21 §**Hallituksen työskentely**

Hallitus on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Puheenjohtajan on kutsuttava hallitus koolle, kun vähintään neljä hallituksen jäsentä on ilmoittamansa asian käsittelemistä varten kirjallisesti sitä puheenjohtajalta pyytänyt. Jos puheenjohtaja on estynyt tai esteellinen, kutsun voi toimittaa ensimmäinen varapuheenjohtaja ja tämänkin ollessa estynyt tai esteellinen, toinen varapuheenjohtaja.

Valtuuskunnan puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla, toimitusjohtajalla, varatoimitusjohtajalla ja ruotsinkielisen toiminnan johtajalla sekä yhdistyksen hallituksen määräämillä henkilöillä on oikeus olla läsnä hallituksen kokouksessa ja ottaa osaa keskusteluun.

Päätökseksi tulee ehdotus, jota on kannattanut yli puolet läsnä olevista jäsenistä. Esteellistä hallituksen jäsentä ei pidetä läsnä olevana. Jos äänet menevät tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni.

Vaalissa tulevat valituiksi eniten ääniä saaneet. Kuitenkin jos valittavana on yksi henkilö, vaalissa tulee valituksi enemmän kuin puolet ääniä saanut. Jos ensimmäisellä kerralla kukaan ehdokkaista ei saa yli puolta äänistä, vaali suoritetaan tällöin kahden eniten ääniä saaneen välillä. Jos äänet menevät vaalissa tasan, ratkaistaan vaali arvalla.

23 §**Hallituksen kokoonpano**

Hallitukseen kuuluu 15 jäsentä ja 15 varajäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy, kun valtuuskunta on valinnut seuraavan hallituksen. Hallitukseen kuuluvista vähintään yhden jäsenen ja yhden varajäsenen on edustettava ruotsinkielistä väestöryhmää.

Hallitus valitaan noudattaen periaatetta, jonka mukaan eri poliittisten puolueiden tai muiden ryhmien edustus vastaa kuntavaalien suhteellisuusperiaatteen mukaisesti puolueiden tai muiden ryhmien edellisissä kuntavaaleissa yhdistyksen jäsenkunnissa saamia äänimääriä. Jäseniä valittaessa on lisäksi otettava huomioon alueelliset näkökohdat ja erikokoisten kuntien edustavuus.

Hallituksen puheenjohtaja on yhdistyksen puheenjohtaja.

22 §**Asioiden esittely hallituksen kokouksessa**

Asiat päätetään hallituksen kokouksessa toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan esittelystä hallituksen hyväksymän vastuualuejaon pohjalta, jollei hallitus päättä yksittäisessä asiassa muuta.

Toimitusjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen varatoimitusjohtajan vastuualueeseen kuuluva asia, jos hän katsoo asian laadun sitä vaativan sekä siirtää hänelle kuuluvan asian esittely varatoimitusjohtajalle.

24 §**Hallituksen tehtävät**

Hallitus edustaa yhdistystä ja huolehtii yhdistyksen hallinnosta ja taloudesta, jollei se ole valtuuskunnan päätösvaltaan kuuluva asia.

Hallituksen tulee:

- 1) valmistella valtuuskunnan käsiteltäväksi tulevat asiat sekä huolehtia sen päätösten täytäntöönpanosta;
- 2) vahvistaa yhdistyksen palvelujen käyttöä koskevien maksujen perusteet siltä osin kuin tehtävä ei kuulu valtuuskunnalle tai maksun määrittäminen ole annettu muulle toimielimelle;
- 3) päättää hallituksen ja työvaliokunnan työjärjestyksestä, toimisäännöistä ja toimiston organisaatorakenteen perusteista;
- 4) päättää toimitusjohtajan, varatoimitusjohtajan ja ruotsinkielisen toiminnan johtajan ottamisesta ja erottamisesta sekä heidän keskinäisestä vastuualuejaostaan;
- 5) asettaa ruotsinkielinen neuvottelukunta ja tarvittaessa muita toimielimiä ja neuvottelukuntia;
- 6) päättää henkilöstön palkkauksen, eläkkeiden ja luontaisetujen yleisistä perusteista;
- 7) päättää kiinteän omaisuuden, kiinteistöjen tai huoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden sekä muiden pitkäaikaiseen omistukseen tarkoitettujen osakkeiden tai muiden arvopapereiden sekä muun kuin yhdistyksen toiminnan kannalta huomattavan omaisuuden myymisestä, vaihtamisesta, muusta luovutuksesta, ostamisesta ja kiinnittämisestä sekä panttaamisesta; sekä
- 8) päättää velan ottamisesta ja antamisesta;
- 9) päättää takaussitoumuksen antamisesta yhdistyksen tytäryhtiöiden ja -yhteisöjen sitoumuksien suorittamisen vakuudeksi;
- 10) päättää yhdistyksen sijoitustoiminnan perusteista.

25 §

Hallituksen työskentely

Hallitus on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Puheenjohtajan on kutsuttava hallitus koolle, kun vähintään neljä hallituksen jäsentä on ilmoittamansa asian käsittelemistä varten kirjallisesti sitä puheenjohtajalta pyytänyt. Jos puheenjohtaja on estynyt tai esteellinen, kutsun voi toimittaa ensimmäinen varapuheenjohtaja ja tämänkin ollessa estynyt tai esteellinen, toinen varapuheenjohtaja.

Valtuuskunnan puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla, toimitusjohtajalla, varatoimitusjohtajalla ja ruotsinkielisen toiminnan johtajalla sekä yhdistyksen hallituksen määräämillä henkilöillä on oikeus olla läsnä hallituksen kokouksessa ja ottaa osaa keskusteluun.

Päätökseksi tulee ehdotus, jota on kannattanut yli puolet läsnä olevista jäsenistä. Esteellistä hallituksen jäsentä ei pidetä läsnä olevana. Jos äännet menevät tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni.

Vaalissa tulevat valituiksi eniten ääniä saaneet. Kuitenkin jos valittavana on yksi henkilö, vaalissa tulee valituksi enemmän kuin puolet ääniä saanut. Jos ensimmäisellä kerralla kukaan ehdokkaista ei saa yli puolta äänistä, vaali suoritetaan tällöin kahden eniten ääniä saaneen välillä. Jos äännet menevät vaalissa tasan, ratkaistaan vaali arvalla.

26 §

Asioiden esittely hallituksen kokouksessa

Asiat päätetään hallituksen kokouksessa toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan esittelystä hallituksen hyväksymän vastuualuejaon pohjalta, jollei hallitus pääätä yksittäisessä asiassa muuta.

Toimitusjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen varatoimitusjohtajan vastuualueeseen kuuluva asia, jos hän katsoo asian laadun sitä vaativan sekä siirtää hänelle kuuluvan asian esittely varatoimitusjohtajalle.

23 §**Työvaliokunta**

Hallitus voi asettaa keskuudestaan työvaliokunnan, jonka tehtävänä on valmistella hallituksen käsiteltäviä asioita sekä huolehtia muista hallituksen sille antamista tehtävistä.

24 §**Neuvottelukunnat**

Neuvottelukunnan tehtävänä on hoitaa sille hallituksen hyväksymässä toimisäännössä määrätyt tehtävät. Neuvottelukunnan jäsenten valinnassa huomiota otettavista seikoista määrätään toimisäännössä.

25 §**Toimitusjohtaja**

Toimitusjohtajan tehtävänä on:

- 1) johtaa hallituksen alaisena yhdistyksen toimistoa yhdessä varatoimitusjohtajien kanssa sekä vastata yhdistyksen konserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjauksesta;
- 2) seurata kuntia koskevan lainsäädännön ja kunnallishallinnon yleistä kehitystä sekä ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin yhdistyksen ja sen jäsenten etujen valvomiseksi;
- 3) valvoa yhdistyksen varojen hoitoa sekä antaa tätä koskevat määräykset siltä osin kuin tehtävää ei ole annettu muulle toimihenkilölle; sekä
- 4) huolehtia muista hallituksen ja sen työvaliokunnan määräämistä tehtävistä.

27 §**Työvaliokunta**

Hallitus voi asettaa keskuudestaan työvaliokunnan, jonka tehtävänä on valmistella hallituksen käsiteltäviä asioita sekä huolehtia muista hallituksen sille antamista tehtävistä.

28 §**Neuvottelukunnat**

Neuvottelukunnan tehtävänä on hoitaa sille hallituksen hyväksymässä toimisäännössä määrätyt tehtävät. Neuvottelukunnan jäsenten valinnassa huomiota otettavista seikoista määrätään toimisäännössä

29 §**Toimitusjohtaja**

Toimitusjohtajan tehtävänä on:

- 1) johtaa hallituksen alaisena yhdistyksen toimistoa yhdessä varatoimitusjohtajien kanssa sekä vastata yhdistyksen konserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjauksesta;
- 2) seurata kuntia koskevan lainsäädännön ja kunnallishallinnon yleistä kehitystä sekä ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin yhdistyksen ja sen jäsenten etujen valvomiseksi;
- 3) valvoa yhdistyksen varojen hoitoa sekä antaa tätä koskevat määräykset siltä osin kuin tehtävää ei ole annettu muulle toimihenkilölle; sekä
- 4) huolehtia muista hallituksen ja sen työvaliokunnan määräämistä tehtävistä.

26 §**Varatoimitusjohtaja**

Varatoimitusjohtajan tehtävänä on hallituksen hyväksymän vastuualuejaon mukaisesti huolehtia asioiden valmistelusta ja esittelystä hallituksen kokouksessa.

27 §**Yhdistyksen tilit**

Yhdistyksen tilit päätetään kalenterivuosittain. Niiden samoin kuin muiden yhdistyksen hallintoa ja taloudenpitoa koskevien asiakirjojen on oltava valmiina tilintarkastajien tarkastettavaksi huhtikuun 20. päivään mennessä.

28 §**Aloitteet ja kysymykset**

Yhdistyksen varsinaisella ja yhteistyöjäsenellä jäsenellä ja valtuuskunnan jäsenellä on oikeus tehdä yhdistyksen toimintaan liittyviä aloitteita ja kysymyksiä. Aloitteen ja kysymyksen tekijälle on ilmoitettava sen johdosta suoritettavat toimenpiteet.

Hallituksen on vastattava yhdistyksen varsinaisen jäsenen ja yhteistyöjäsenen ja valtuuskunnan edustajan tekemään kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka ensiksi pidetään kolmen kuukauden kuluessa kysymyksen tekemisestä.

Hallituksen on vuosittain saatettava valtuuskunnalle tiedoksi tehdyt aloitteet ja kysymykset sekä niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet.

30 §**Varatoimitusjohtaja**

Varatoimitusjohtajan tehtävänä on hallituksen hyväksymän vastuualuejaon mukaisesti huolehtia asioiden valmistelusta ja esittelystä hallituksen kokouksessa.

31 §**Yhdistyksen tilit**

Yhdistyksen tilit päätetään kalenterivuosittain. Niiden samoin kuin muiden yhdistyksen hallintoa ja taloudenpitoa koskevien asiakirjojen on oltava valmiina tilintarkastajien tarkastettavaksi huhtikuun 20. päivään mennessä.

32 §**Aloitteet ja kysymykset**

Yhdistyksen varsinaisella ja yhteistyöjäsenellä ja valtuuskunnan jäsenellä on oikeus tehdä yhdistyksen toimintaan liittyviä aloitteita ja kysymyksiä. Aloitteen ja kysymyksen tekijälle on ilmoitettava sen johdosta suoritettavat toimenpiteet.

Hallituksen on vastattava yhdistyksen varsinaisen jäsenen ja yhteistyöjäsenen ja valtuuskunnan edustajan tekemään kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka ensiksi pidetään kolmen kuukauden kuluessa kysymyksen tekemisestä.

Hallituksen on vuosittain saatettava valtuuskunnalle tiedoksi tehdyt aloitteet ja kysymykset sekä niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet.

29 §**Nimenkirjoitus**

Yhdistyksen nimen kirjoittaa hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja, kaksi näistä yhdessä tai joku näistä yhdessä hallituksen määräämän yhdistyksen muun toimihenkilön kanssa.

30 §**Yhdistyksen purkautuminen**

Yhdistyksen purkautuessa on sen varat, sen jälkeen kun velat on maksettu, luovutettava käytettäväksi yhdistyksen varsinaisten jäsenten yhteisiä etuja palveleviin tarkoituksiin.

33 §**Nimenkirjoitus**

Yhdistyksen nimen kirjoittaa hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja, kaksi näistä yhdessä tai joku näistä yhdessä hallituksen määräämän yhdistyksen muun toimihenkilön kanssa.

34 §**Yhdistyksen purkautuminen ja lakkauttaminen**

Jos yhdistys purkautuu tai se lakkautetaan, on sen varat, sen jälkeen, kun velat on maksettu, luovutettava käytettäväksi yhdistyksen varsinaisten jäsenten yhteisiä etuja palveleviin tarkoituksiin.